

SREČANJE Z DOMOVINO - Jože Rozman (stoji), rojen na Brezovi Rebri, z ženo Čehinjo, ki odlično govori slovensko (sedi na desni) in skupino prijateljev iz Melbourne na "Srečanju". (Foto: T. Jakše)

Srečanje na "Srečanju"

Po sedemnajstih letih spet v domovini

DOLENJSKE TOPLICE - Tudi letošnje "Srečanje v moji deželi" je bilo priložnost za navezavo novih stikov in prijateljstev. Slovenci z različnih koncev sveta so na svoje mize postavili napise z imeni krajev, od koder prihajajo. Tako je bilo lažje vprašati za tega ali onega. In res je bilo eno najpogostejših vprašanj: "A, vi ste pa od tam. Poznate tega pa tega?"

bourne" nas je povabil Jože Rozman iz Avstralije. Izkazalo se je, da je naš bližnji rojak, saj je doma z Brezove Rebri nad Prečno. Tam je bil rojen leta 1937 kot osmi otrok v kmečki družini. Za njim sta se rodila še dva. V petdesetih letih se je izučil za krojača, a mu takratno vzdušje doma ni bilo všeč. Pripravljeno je bilo na pobeg in leta 1958 jima je s sestro Ivanka uspelo priti v Italijo, od tam pa naprej v Avstralijo, kamor sta potegnila še brata in sestro. Z bratom sta skupaj ustanovila firmo za gradbeno ključavničarstvo. To je sicer daleč od krojaštva, za katerega se je izučil doma, a firma deluje uspešno.

Doma na Brezovi Rebri ima Jože še enega brata in sestro. Prvič ju je obiskal leta 1976, od takrat pa je minilo že kar lepo število let. "In marsikaj se je spremenilo na boljše," se kar ne more načuditi Jože. "Zdaj, ko smo samostojni, se tukaj lažje diha," je ves zadovoljen. Potem pa pove še žalostno zgodbo, tako značilno za Suho krajino. Njegova dva starejša brata Srečko in Andrej, stara devetnajst in enaindvajset let, sta bila ob partizanskem napadu na Ajdovce 1942. leta zajeta. Po hudem mučenju so ju partizani v gozdu v bližini vasi skupaj z drugimi umorili. Jože, ki je bil tedaj star pet let, je stisko in žalost tistega časa že doumel in sta mu kot kamen legla na srce. To ga je tudi gnalo v svet. Zdaj, ko se je pri nas tudi politično marsikaj sprostil, se je sprostil tudi sam. Se bo prišel! V Avstraliji ima sina in osem nečakov. Zdaj se jim ni treba strahovati domovine svojih prednikov. T. J.

OVADILI NEKAJ KRAJANOV KALIŠOVCA

KRŠKO - Junjski dogodki v Kališovu, ko so krajanji ugrabili novinarka Gorana Rovana in snemalca Jožeta Grajžla, so več ali manj znani vsem. Ko sta snemala eno od možnih lokacij za končno odlagalnišče nizko in srednje radioaktivnih odpadkov, so krajanji novinarka in snemalca prepričali delo in jima niso dovolili oditi. Zbrani krajanji so se umirili šele, ko jim je posebno izjavo podpisal državni sekretar za energetiko Boris Sovič. Kriminalistična služba krške UNZ je 6. julija zoper pet krajanov Kališovca in sosednjih vasi poslala ovadbe brežiški enoti novomeškega javnega tožilstva, ker so osumljeni kaznivnega dejanja ugrabitve oseb. Za ugrabitev so ovadili: 36-letnega F. Š., 40-letnega D. K., 32-letno J. P., 40-letnega J. P. in 22-letnega M. P. Več o tem dogodku bomo pisali, ko bo preiskava zaključena.

Ljubljansko pismo

Spomin na Rab po 50 letih

Mussolini: "Proč s pomisleki!"

Letos septembra bo minilo 50 let od osvoboditve internancev koncentracijskega taborišča Rab in ustanovitve rabske partizanske brigade. To taborišče na kamporskem polju na Rabu je bilo namenjeno načrtnemu iztrebljanju Slovencev; bilo je najhujše izmed vseh taborišč v Italiji (Gonars, Padova, Renicci, Treviso, Visco). Koliko ljudi so fašisti odgnali v ta taborišča, predvsem na Rab, niso mogla takrat ugotoviti niti vojaška poveljstva. Ocenila so, da so internirali okrog 20.000 ljudi, v povojnem zgodovinskem pisju pa je obveljalo število 30.000. Samo na Rab je bilo odpeljanih 15.000 Slovencev, na njem pa jih umrlo 4.600.

Spominska slovesnost ob 50. obletnici trpljenja in zatem vstaje rabskih internancev bo 11. septembra v Kamporju na otoku Rabu.

In kakaj se je italijanski okupator odločil za tako množičen izgon Slovencev iz domačih ognjišč, za fizično iztrebljanje prebivalstva takratne Ljubljanske pokrajine? Zaradi narodno-osvobodilnega upora Slovencev v letu 1942, ki mu okupatorji z vojaško silo niso bili več kos. Zato so vojaška poveljstva, ki jim je Mussolini zaupal obrambo javne varnosti, začela pripravljati izgon Slovencev v taborišča. Mussolini je v govoru 11. julija 1942 v Gorici svoje vojaške poveljnike in fašistične oblastnike opozoril: "Vtepimo si dobro v glavo, da nas to ljudstvo ne bo nikdar ljubilo, zato proč s pomisleki!"

VINKO BLATNIK

"POLETNI HIT" IZ SRAKE

NOVO MESTO - Diskografska hiša Sraka, ki se v tem času uspešno pripravlja na prvo oddajo svojega radia, je v tem času zaključila bero izdajanja kaset in CD plošč. V prodaji je najnovejši izdelek te hiše z naslovom Poletni hiti, na kateri so posnetki najboljših pop in rock izvajalcev, ki so jih snemali pri Sraki. Tako je na CD plošči in kaseti mogoče slišati ekipo Modre kronike, Marka Pezdircu, dve skladbi skupine Rudolfovo. Na plošči so tudi New Swing Quartet, Irena Vrčkovnik, Alenka Godec, Chateau, Karli Gradišnik, The Kamn's, Peter Pan in Mojca Pavlič.

Sodelovanje s Kočevarji

Prijateljski stiki s staroselci - Pomoč pri obnovi cerkve

KOČEVJE - Skupnost Kočevarjev, ki ima svoj sedež v Celovcu, praznuje letos 40-letnico obstoja. Predsednik občinske skupščine Kočevje je po sklepu predsedstva pred kratkim podelil tej skupnosti spominsko plaketo občine kot znak priznanja za razvijanje dobrososedskih odnosov s staroselci na Kočevskem.

Ob tej priložnosti je sprejel od neke Kočevarice bankovec za 1.000 šilingov, ki ga je darovala za pomoč beguncem. Predsednik je bankovec izročil občinskemu odboru RK.

Pred kratkim je v spremstvu voditeljev Kočevarjev dr. Viktorja Mihscha in dr. Herberta Kraulanda obiskal Kočevje tudi strokovnjak za obnovo cerkva g. Campidel, ki si je ogledal kočevske cerkve, na kateri potekajo obnovitvena dela, da bi dostojno proslavili 600-letnico župnije. V razgovoru z župnijskim upraviteljem Marjanom Lampretom je tuji strokovnjak, ki je vodil tudi obnovo katedrale v Augsburgu (dela so trajala 5 let), dal na osnovi svojih izkušenj več koristnih predlogov, ki pa se nekoliko razlikujejo od prvotnih zamisli Kočevcev. Pomoč pri obnovi kočevske cerkve so ponudili tudi Kočevarji, ki se bodo udeležili več jesenskih svečanosti v Kočevju. J. P.

Na kratko...

ZA INVESTICIJE V OSNOVNI SVET OBČINE Kočevje, čeprav še ni sprejet občinski proračun za letoš.

RAZPIS ZA NADALJEVANJE del na cestnem odseku Livold-Brezovica je objavljen, rok za ponudbe je 28. julij, obvestilo ponudnikom pa bo sporočeno šele sredi septembra in vse kaže, da z deli letos ne bo nič, ker se na Kočevskem zgodaj začne mrz in zima. Obljubljeno pa je bilo, da se bodo dela začela že maja letos.

NARAVOVARSTVENIKI SO ŠE VEDNO PROTI nižinski injačici ceste od Petrine do Kuželja. Če se bodo odnosi s Hrvaško poslabšali (saj ne kažejo dobro), lahko vse to območje in KS Osilnica ostaneta popolnoma odrezana od Slovenije. Tudi o tem bo govor na sestanku predstavnikov več ministrstev in domačinov, ki bo 17. julija v Kuželju.

ODBOR ZA POČASTITEV 50-letnice Kočevskega zbora, ki ga vodi podpredsednik republiške skupščine Lev Kreft, se bo sestal 19. julija v Kočevju. V njem so predstavniki vseh strank. Ogledali si bodo tudi Šeškov dom, kjer je pred 50 leti Kočevski zbor zasedal.

GRADBIŠČE NA TRDINOVEM VRHU - Pod vodstvom župnijskega urada Šentjerej in strokovnim vodstvom Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine hitijo delavci obnovljati ostanke cerkvice sv. Jere na Trdinovem vrhu. Gre za obnovo, utrditve in zavarovanje židov, ki bodo posledje obiskovalcem najvišjega vrha Gorjanec ponazarjali nekdanji sakralni objekt. Glavna dela bodo opravili do 18. julija, ko bo pri obnovljenih ostankih sosednje cerkvice sv. Ilije maša, ki se je bodo udeležili predvsem prebivalci sosednje Hrvaške, napovedujejo pa tudi obisk kardinala dr. Kuharica. Nacional-socialna zveza Slovenije pa pripravlja ta dan ob 11. uri na Trdinovem vrhu zborovanje, na katerem nameravajo poudariti, da je najvišji vrh Gorjanec slovenski. (Foto: M. Vesel)

Metki Stroj in v slovo

Je čas rojstva in čas smrti. Vmes je življenje. Tvoje, Metka, se je izteklo prezgodaj. Čeprav je bila bolezen tvoja življenjska sopotnica, si jo sprejela kot nekaj nujnega, vendar v globokem prepričanju, da jo boš premagala.

Upanje in vera sta te držala pokonci že takrat, ko si prestopila prag prve gimnazije in ti je bolezen preprečila nadaljnje šolanje. Klonila nisi nikoli.

Zaposlila si se v Novoteksu in kasneje v Novolesu, si ustvarila družino in se po rojstvu hčerke zaposlila pri Dolenjskem listu. Bila si dobra, vestna, zanesljiva in ljubezniva sodelavka. Take se te bodo spominjali tudi naračniki naših malih oglasov, ki so se srečevali s teboj.

Kot dobra žena in skrbna mati si vzgajala svojo hčerko in ljubezni, polni življenjskih resnic, kot bi čutila, da bo morala Janja dozoreti brez tvojih nasvetov in pomoči.

Za vse nas je edina tolažba načelo, po katerem si živela Ti. Ni važno, da svojemu življenju dodamo čimveč let, važno je, da svojim letom dodamo čimveč življenja!

Tvoji sodelavci

Nekaj obrtnikov prezrlo pogodbo

V Trebnjem bodo nekateri vrnil posojila

TREBNJE - Trebanjski sekretariat za družbeno planiranje in gospodarstvo se je pozanimal, kako so uporabili prejeta posojila vsi tisti v občini, ki so dobili kredite po Pravilniku o dodeljevanju posojil in subvencij za pospeševanje razvoja obrtništv, podjetništva in kmetijstva. Zahteval je od vseh prejemnikov omenjene finančne podpore poročila o tem, kako izpolnjujejo obveznosti, ki so si jih naložili s podpisom pogodb o teh posojilih.

Iz poročil, ki so pispela v sekretariat, je razvidno, da so vsi imetniki posojila za kmetijstvo dejavnost izpolnili svoje obveznosti. Prav tako so v tem pogledu upoštevali določila pogodbe podjetniki, medtem ko so si bolj po domače tolmačili pogodbo nekateri obrtniki.

Po navedbah sekretariata je takih kršilcev šest. Pet od teh obrtnikov bo moralo vrniti posojilo, medtem ko enemu tega ne bo potrebno storiti, ker pogodbe ni mogel spoštovati zaradi bolezni.

KOVINAR NE ŽELI BITI VEČ OD SKLADA

ČRNOMELJ - Občinski izvršni svet je na svoji zadnji seji podprl zaključke in zahteve zbora delavcev v Kovinarju ter se v okviru svojih pristojnosti vključil v postopek za izločitev Kovinarja iz Sklada za razvoj Republike Slovenije. Sklad namreč v devetih mesecih kot lastnik podjetja ni prevzel nikakršnih obveznosti do delavcev. Zato po mnenju črnomojske vlade ni razloga, da bi takšen lastnik razpolagal z družbenim premoženjem, h kateremu ni prav nič prispeval.

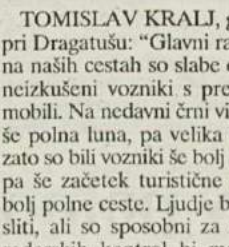
naša anketa

Slovensko cestno morišče

Slovenci z grozo gledajo agencijska poročila in seštevajo, koliko je mrtvih na tem ali onem svetovnem bojišču. Številke, ki so tako v obtoku, so velike in grozljive in opozarjajo na morijo na frontah. Toda Slovenci si lahko naredijo tragično bilanco tudi na podlagi domačih razmer, in sicer iz prometnih nesreč na slovenskih cestah. Morija na cestah je podobna moriji v vojni. Smrt v zmečkani pločevini avtomobila, ki ga državljan sam požene pod cesto ali v drugo vozilo, je videti bolj humana kot človekov konec pod gosenicami tanka, kamor te pahne samo pobesnel vojak. V bistvu je v obeh primerih enaka, če pa razmislimo natančneje, je v prvem primeru celo bolj tragična. V Sloveniji je pred časom v vsega treh dneh umrlo na cestah 11 ljudi in ob tej tragični bilanci so znova oživel očitki na rovaš naših cest in udeležencev v prometu. Če so ceste uporabne samo deloma in če vozniki niso dorasli razmeram na cestah, ker se rado zareče, je samo ena stran medalje. Druga je ta, da vlada očitno naredi premalo za prometno varnost. Kaj pomaga, če pusti uvažati velike množine varnih in udobnih avtomobilov, ko pa se vse gostejši promet še naprej odvija v prometnih razmerah, ki jih je že zdavnaj povozil čas.

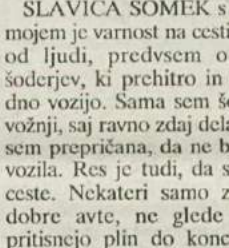
FRANC ŠMAJDEK, upokojenec iz Novega mesta: "Mislim, da so za nesreče na slovenskih cestah krivi večkrat ljudje kot pa ceste. Na prvem mestu je prav gotovo vinjenost in za pijane voznike bi bilo potrebno seči po še ostrejših kaznih. V vseh naseljih bi bilo potrebno hitrost omejiti z "ležečimi policaji". Pa še nekaj: v takšnih avtomobilih, v kakršnih se vozijo Slovenci, že ob manjšem trku ni mogoče preživeti."

TOMISLAV KRALJ, gostilničar s Sel pri Dragatušu: "Glavni razlogi za morijo na naših cestah so slabe ceste ter mladi, neizkušeni vozniki s premočnimi avtomobili. Na nedavni črni vikend je vplivala še polna luna, pa velika vročina je bila, zato so bili vozniki še bolj utrujeni. Hkrati pa še začetek turistične sezone in zato bolj polne ceste. Ljudje bi morali premisliti, ali so sposobni za vožnjo. Pa več radarskih kontrol bi moralo biti."

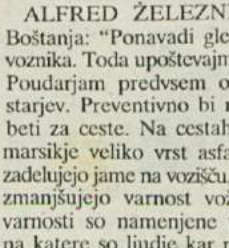
MARTIN PLUT, delovodja v metliški klavnici: "Za hude nesreče na naših cesteh je kriv splet različnih okoliščin. Tako vreme, objestnost voznikov in precenjevanje svojih sposobnosti, slabe ceste in tehnično pomanjkljiva vozila, sedaj pa še gneča zaradi turistične sezone. Večji nadzor policije razmer na cesti ne bi veliko izboljšal. Ljudem namreč primanjkuje osnovne vozniške kulture, ki pa bi jim jo morali vcepjati že od malega."

SLAVICA SOMEK s Senovega: "Po mojem je varnost na cesti najbolj odvisna od ljudi, predvsem od posameznih šoferjev, ki prehitro in premalo previdno vozijo. Sama sem šele začetnik pri vožnji, saj ravno zdaj delam izpit, vendar sem prepričana, da ne bom nikoli hitro vozila. Res je tudi, da so pri nas slabe ceste. Nekateri samo zato, ker imajo dobre avte, ne glede na okoliščine pritisnejo plin do konca."

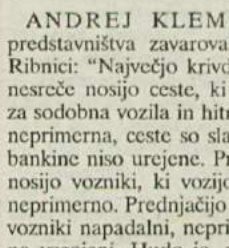
SANDI DUŠIČ iz Brežic: "Edino pravilo za večjo varnost je počasnejša vožnja. Treba je omejiti hitrost ter solidno in dosledno kontrolirati promet. Danes so mnogi avtomobili prehitri in jih nekateri šoferji ne obvladajo. Mislim pa tudi, da je v zraku nekaj, da je neka kriza, da so šoferji zamišljeni med vožnjo. Glede na število nesreč bi bilo nujno treba nekaj narediti, ne enkrat v bodočnosti, ampak že naslednje leto."

ALFRED ŽELEZNIK, obrtnik iz Boštanj: "Ponavadi gledamo samo na voznika. Toda upoštevajmo še drugo plat! Poudarjam predvsem odgovornost cestarjev. Preventivno bi morali bolj skrbeti za ceste. Na cestah, na primer, je marsikje veliko vrst asfalta, s katerimi zadelujejo jame na vozišču. Zaplate gotovo zmanjšujejo varnost vožnje. Prometni varnosti so namenjene tudi kresničke, na katere so ljudje kar pozabili, čeprav so na cesti zelo koristne."

RUDOLF KOTAR, upokojenec iz Velike Loke: "Naj postavijo cestno signalizacijo tako, kot je potrebno. Zdaj so znaki marsikje čudno postavljeni: omejujejo hitrost na odprti cesti, v naseljih pa ne. Na cestah opazam še drugo: bankine so na primer ponekod v ovinkih nižje za deset centimetrov in več, zaradi tega pa lahko pride do nesreče. Tudi ceste so vzrok za nesreče, čeprav nekateri pravijo, da je toliko nesreč zaradi prenizkih kazni."

ANDREJ KLEMENC, vodja predstavništva zavarovalnice Triglav v Ribnici: "Največjo krivdo za prometne nesreče nosijo ceste, ki so neprimerno za sodobna vozila in hitrost. Križišča so neprimerna, ceste so slabo opremljene, bankine niso urejene. Precejšnjo krivdo nosijo vozniki, ki vozijo za take ceste neprimerno. Prednjačijo mladi, ki so kot vozniki napadalni, neprimerno prometno vzgojeni. Hudo je, da vsemu temu botruje alkohol."

JANEZ JERMAN, predsednik sveta KS Rudnik-Šalka vas pri Kočevju: "Tisti, ki imajo boljše in novejša vozila, mislijo, da lahko delajo na cesti, kar hočejo. Veliko nesrečam botruje alkohol. Predvsem na prometnih cestah bi moralo biti več policistov. Za nesreče na Kočevskem so gotovo krive izredno slabe ceste, saj nikjer v Sloveniji niso v tako slabem stanju. To še posebno velja za cesto Koprivnik-Šalka vas."

Veterinarska hiša je v težavah

Razprave o Dolenjsko-posavskem veterinarskem zavodu - Trebanjska vlada zahtevala poročilo o kadrovskih zadevah v ustanovi - Ali bodo v Trebnjem kaj dogradili?

TREBNJE - Če v Trebnjem in Sevnici s hudo krvjo razpravljajo o Dolenjsko posavskem veterinarskem zavodu, s to ustanovo najbrž ni vse v najlepšem redu. V zavodu se očito nekaj kuha, medsebojni odnosi zaposlenih so menda na psu, delavski svet pa razpada. Poleg tega so posamezne zavodove enote že zabredle globoko v poslovne težave.

Kaj več o notranjih razprtijah, spoštovanju zakonitosti in razvojni viziji Dolenjsko posavskega veterinarskega zavoda bo jasno po poročilu o kadrovskih zadevah v tej ustanovi. Pogoji je, da bo poročilo sploh kdo napisal, potem ko ga je trebanjski izvršni svet na svoji nedavni seji od zavoda izrecno zahteval s posebnim sklepom. Podobno kot Trebanjski razmišljajo v Sevnici. Delegati tamkajšnje občinske skupščine so na

zadnjem zasedanju našli kar nekaj očitkov na račun neučinkovitega dela veterinarjev. Dokaj enotno mnenje vseh poslancev, ki so se na seji spraševali o vzrokih za take razmere v veterinarski službi, je bilo, da so v ozadju krize kadrovske problemi. Domnevne kadrovske probleme doživlja vsaka od tako ali drugače prikrajšanih strani po svoje. V Sevnici med drugim trdijo kmetje, da imajo veterinarji docela neučinkovit sistem

zvez, zaradi česar pride veterinar v hlev pogosto šele potlej, ko so krave že zdavnaj neobčutljive za odmerek bikovega semena. V Trebnjem menda že leta moledujejo za preprosto dograditev enote Dolenjsko posavskega veterinarskega zavoda. Ali bo zavod, ki ima sedež v Novem mestu, našel potreben denar za to naložbo, je zdaj očitno vprašljivo bolj, kot je bilo kdaj koli doslej. Na ta način se po mnenju mnogih dela velika krivica trebanjski enoti, kajti prav ta je med najbolj poslovno uspešnimi, če ne celo najboljša med vsemi

• Ker hkrati z veterinarskim zavodom doživlja stresse tudi veterinarska inspekcija na širšem območju; se že uveljavlja mnenje, da je kriza v zavodu nujna za izčrpanje ustanove. Tako oslabitev naj bi potrebovala država, in sicer za ponovno organizacijo veterinarske službe po zahtevah političnih strank in po nareku tvorcev novega slovenskega lastnin-

enotami v zavodu. Razpolagajo s podatki, da trebanjska veterinarska enota z denarjem pomaga svojim "sestram", ki so prišle že precej na kant zlasti v Posavju.

M. LUZAR

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: mag. Julij Nemanic

Priloge na trgatve

Trenutno je glavna skrb vinogradnika, kako ohraniti čim bolj zdravo grozdje. Tako je prav, tudi to je namreč priprava na trgatve. Do trgatve zgodnjih sort nas ločita še dva meseca, zato se je že potrebno pripravljati na to najpomembnejšo delovno fazo v vinogradništvu in kletarstvu. Lahko pa bi rekli, da te faze še ne poznamo dovolj.

Toda tudi vinogradnik, ki obvlada proces alkoholnega vrenja, v tem času ni brez skrbi. Boji se namreč, ali bodo trgovci pravočasno poskrbeli za vinske kvasovke. Danes ni več dvoma o tem, ali so "kupljene" kvasovke potrebne ali ne. Nujno moramo delati z njimi. Prezgodaj je še, da bi pisal o pripravi kvasnega nastanka in o nevarnostih, ki nam tu lahko zagodejo, zato vas danes želim spodbuditi k razmišljanju, ki je bolj vezano na grozdje in razmere v vaši zidnici.

Kakšna bo kakovost letošnjega grozdja, je odvisno od mnogih stvari, predvsem od vremena. Na videz so grozdi prekrasni in vse kaže na zgodnjo trgatve. Lansko spremljanje dozorevanja grozdja v posavskem rajonu, ki smo ga opravljali na Kmetijskem inštitutu v Ljubljani, nam je dajalo možnost za strokovno organizacijo predelave grozdja in alkoholnega vrenja. Letos bomo lahko nudili več podatkov: kisline v grozdju bomo spremljali ne samo glede na skupno količino, temveč tudi posamezne kisline, da bomo lažje napovedali najprimernejši čas za

trgatev. Kakovosti grozdja ne merimo samo s tehtnico za sladkor, temveč tudi po razmerju med posameznimi kislinami v grozdni jagodi, predvsem med vinsko in jabolčno kislino. Pri vinih, s katerimi želimo doseči v kakovosti največ, je seveda tak podatek zelo dobrodošel.

Podatek o skupnih kislinah in pH v jagodnem soku pa je danes nujen za vsakega umnega kletarja. Ta dva podatka povesta, ali bo mošt lahko ali težko vrel. Vinska kislina v moštu, 9 in več gramov na liter, in pH med 2,9 in 3,0, nas obvaruje posledic premajhne higiene v zidnici, mislim predvsem na čistočo posode, strojev, orodja, pripomočkov. Verjemite, da smo, kar zadeva kletarsko higieno, šibki, prepovršni.

Nekateri parijsko vsako leto svoje sodečke, posebno če so novi. Skoraj popariti ali z vročo vodo pomivati je potrebno tudi prešo, posode za pretakanje mošta in vina, pipice za sode, natege za jemanje vzorcev in ostala pomagala, ki pridejo v stik z moštom. Nižje kisline v jagodnem soku, med 7 do 8 gramov na liter, in pH višji od 3,1 do 3,4, pa zahtevajo natančno higieno. Zato ne odlašajte s pomivanjem do nedelje pred trgatvijo! Da ne "zavre" kvasni nastavek, je lahko kriva slaba čistoča v prostoru, ki omogoča veliko prisotnost bakterij in divjih kvasovk, sovražen naših odbranih kvasovk. Enako velja za mošt v sodu. O higieni v zidnici lahko presojamo tudi že iz čistoče krtače ali metle ali spužve, s katero pomivamo.

Pa veselo na delo, da bo veselo, ko si bomo rekli "na zdravje".
Mag. JULIJ NEMANIC

Nekaj čebelarških

LETINA BO DOBRA - Ribniški čebelarji pravijo, da bo letos dobra bera in zato po 5 ali 6 letih spet veliko medu. Zdjaj pa bodo težave, kam z medom, ker ga Medex ne odkupuje več oz. bo odkupoval, kot je slišati, le najboljšega, hojvega. Čebelarji so že sklenili, da bodo prodajali morebitnim kupcem med po 350 tolarjev.

DOBRI MLADINCI - Pred kratkim je bilo v Zürichu tekmovanje mladih slovenskih čebelarjev. Udeležili so se ga tudi mladi čebelarji iz ribniške občine, ki so se kar dobro uvrstili, saj so v skupini mlajših zasedli 9. mesto, v skupini starejših pa 15. mesto. Čebelarji so letos uvedli na nekatere solah čebelarstvo krožke, ponekod pa jih bodo še. Pravijo, da so dolžni poskrbeti za svoje naslednike, se pravi za mladi rod čebelarjev.

RIBNIŠKI PATENT - Čebelarji povedo, da so čebeljo bolezen varovo v glavnem ukrotili, pesti pa jih še poapnela zalega. Upajo pa, da bodo tudi tej nadlogi kmalu na sraj, saj neki ribniški čebelar že dalj časa na svojih čebelah preizkuša svoje zdravilo za to bolezen. To zdravilo je izdelano iz zdravilnih zelišč, njegov izumitelj pa ga je prijavil za patent.

Z NOVOMESKE TRZNICE

Ta tržni ponedeljek smo izpisali cene naslednjim stvarim: breskve 120, višnje 140, jabolka 70, paradižnik 120, banane 100, krompir 60, kumarice od 100 do 150, fižol v strokih 150, borovnice 200, zelje 80, pesa 150, neoluščeni orehi 350, med 280, cvetača 220, jajca 13 tolarjev. Pri Deladiniju so stale lubenice 80, marelice 180, banane 100, paprika 280, paradižnik 100, kumare 120, zelje 100, krompir 60, jabolka 100, suhe slive 250, fižol 150 in fižol v zrnju 160 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotni sejem je bilo pripeljanih 175 prašičev, starih do tri mesece, in 82 starejših. Mlajših je bilo prodanih 93 po 280 do 300 tolarjev kilogram žive teže. Starejših, za katere so lastniki zahtevali od 180 do 230 tolarjev za kilogram žive teže, pa so prodali 47.

Kmetijski nasveti

Nov način plačevanja mleka

Rejci krav molznic, zdaj bo šlo zares! S prvim julijem je začel veljati dolgo časa napovedovani pravilnik o določanju odkupne cene za kravje mleko, ki sicer še ni povsem prilagojen evropskim merilom, uvaja pa drugačen način plačevanja mleka in zaostre higienske zahteve. S svojo prehodno naravo naj bi poskusno veljal do konca tega leta, od tedaj naprej pa se bodo tudi naši rejci in predelovalci mleka morali ravnati po evropskem pravilniku kakovosti, ki je v nekaterih pogledih še strožji.

Odkupna cena mleka je bila že doslej odvisna od odstotka toščice in higienske kakovosti. Po novem bo glede na število mikroorganizmov v mililitru mleka, ki jih pri rejcih z nad 15.000 litri na leto oddanega mleka ugotovijo s pomočjo štetja pod mikroskopom ali sodobnejše z baccosani, odkupljeno mleko razvrščeno v štiri kakovostne razrede. Poleg njih bo še mleko tako imenovane ekstra kakovosti, to je mleko, ki bo vsebovalo le do 50.000 mikroorganizmov v mililitru (mo/ml) in bo imelo 15-odst. pribitek na osnovno ceno. V prvi kakovostni razred bo uvrščeno mleko s 50.000 do 100.000 mo/ml in z 10-odst. pribitkom, v drugi mleko s 100.000 do 300.000 mo/ml in 5-odst. pribitkom, v tretji mleko s 300.000 do 800.000 mo/ml, ki bo deležno do 30-odst. odbitka od osnovne cene. Mleko z nad 3 milijone mikroorganizmov bo ostalo neodkupljeno! Pravilnik natančno določa, kako je z odbitkom in plačilom stroškov ugotavljanja kakovosti, zlasti če gre za ugovor in zahtevo po t.i. super analizi, ki bo po tem, kar je slišati od rejcev, večkrat potrebna tudi v prihodnje. Mimogrede: odvzem vzorca stane okrog 400 tolarjev.

Največja novost novega pravilnika pa je plačevanje kakovosti tudi na osnovi ugotovljenih beljakovin v mleku. Več ko je v njem beljakovin, boljše je in to bo nagradil tudi pravilnik. Mleko, ki bo vsebovalo do 3,15 odst. beljakovin, ne bo imelo pribitka k ceni, mleko s 3,16 do 3,25 odst. beljakovin bo imelo 3-odst. pribitek, mleko s 3,26 do 3,35 odst. bo imelo 5-odst. pribitek, mleko z nad 3,36 odst. beljakovin pa 7-odst. pribitek pri ceni. Kakovostno boljše mleko bo po novem boljše plačano kot doslej, slabo pa slabše, ali drugače rečeno: dobri rejci bodo nagradjeni, slabi kaznovani. V sodobni Evropi pač zmaguje kakovost.

Inž. M. L.

Kako do obilnega pridelka vrtnin

Julij je čas najdaljših in najtoplejših dni, čas, ko vrtnine najbolj bujno rastejo, nekatere pa že tudi dozorevajo. Zato na vse izpraznjene gredice čimprej posejite ali posadite druge vrtnine, saj je škoda, da bi v času najbujnejše rasti rodovitne gredice puščali prazne, izpostavljene sončni pripekli, ki uničuje strukturo zemlje.

Vmesne prazne prostore med paradižnikom in kumarami zastrite s pokošeno travo ali slamo, lahko pa posejete vmes tudi solato ali katero drugo nizko vrtnino, kot je korenček. V juliju boste z gredic pobirali grah, stročji fižol, kumare ter proti koncu meseca paradižnik. Za sproti rabo pa že pobirate korenček, rdečo pesa, zgodnje sorte krompirja, zgodnje zelje in cvetačo, čebulo in česen.

Grah obiramo vse do septembra, odvisno od časa setve in same sorte. Zrnje v strokih naj dobi končno velikost, stroki pa še ne smejo rumeneti. Tak oluščeni grah blansirajte in dajte v skrinjo ali pa ga vložite v kozarce. Stroke trgajte od spodaj navzgor, tako kot dozorevajo. Ko obere vse stroke, rastlin ne izpulite, ampak jih porežite tik nad tlemi tako, da korenine s koreninskimi mešički ostanejo v tleh in so bogat vir dušika za vrtnine, ki jim sledijo.

Prav tako bogatijo zemljo z dušikom tudi fižol in druge stročnice, katerih korenine prav tako pustite v zemlji. Fižol preklar, ki ga obrgujete za stročje, nastavlja še nove stroke in neenakomerno zori, zato je najbolje, da nekaj prekelj fižola ne obrgujete, jih pustite za zrnje in seme.

V tem mesecu bo potrebno pobrati tudi česen in čebulo, vzgojeno iz čebulca, sejana čebula pa bo dozorela nekoliko pozneje. Čebulo in česen pobirajte v suhem vremenu, ko se posušita dve tretjini listov, in ju nato posušite v senci. Če s pobiranjem česna predolgo odlašate, ob vlažnejšem vremenu razpade na posamezna zrna in ni obstojen v skladišču. Na izpraznjena mesta lahko sedaj še sejete rdečo pesa, korenje, kolerabo, nizki fižol, cvetačo, kitajski kapus in peteršilj.

Od solat lahko sejete skozi vse poletje solato sorte great lakes, ki ne gre v cvet. Sedaj pa lahko sejete tudi endivijo in radič, ki ju boste presajali po petih tednih, v avgustu,

jesenj pa s folijo zaščitili pred močnejšim mrazom.

V juliju morate redno odstranjevati stranske poganjke pri paradižniku, in ko razvije šest cvetnih grozdov, odstranite vrh; tako boste pospešili dozorevanje plodov in debeljenje že razvitih plodov. Odstranjevanje vrha ni potrebno pri nizkih grmasti sortah paradižnika, ki rast poganjka zaključijo s socvetjem.

V tem sušnem obdobju je zelo pomembno tudi zalivanje vrtnin. Zalivajte pozno zvečer z na soncu ogreto deževnico! Solato in zelje zalivajte po listih, saj to pospešuje tvorbo glav. Kumare in paradižnik pa zalivajte po tleh, tako da ne omočite listov in pospešujete širjenja bolezni.

Proti plesni na paradižniku in kumarah lahko uporabljate pripravke Aliette, ki ima karenco (potrebno dobo do obiranja) le 3 do 5 dni.

Z dušičnimi gnojili lahko spet malo prignojite vrtninam, ki potrebujejo veliko hranil za rast in dozorevanje. To so zlasti zeljate rastline - zelje, cvetača, ohrovt in plodovke - paradižnik, paprika, bučke. Ne dognoujete solatnicam in špinat, ker bi ob dognouvanju vsebovale preveč škodljivih nitratov v malo hladnejših in krajših jesenskih dneh, ko jih boste pobirali! Vrtnine vam bodo vestno skrb zanje gotovo poplačale z obilnim pridelkom. Pa veliko uspeha!

CVETKA LAVRIČ
svetovalka za kmečko družino

BO DOVOLJ DELA ZA VSE? - Metliška kmetijska zadruga je edina v občini, ki se lahko pohvali s tako velikim številom štipendistov. V zadrugi zatrjujejo, da se tudi v prihodnje ne bodo odrekli skrbi za šolane kadre. Vsem bodo zagotovili pripravništvo, ne vedo pa še, ali tudi redno zaposlitev. Na fotografiji: večina izmed osemnajstih zadruginih štipendistov. (Foto: M.B.-J.)

Največ štipendij zadruga

Kmetijska zadruga Metlika s 170 zaposlenimi in prav toliko člani najbolj skrbi za bodoče delavce

METLIKA - Tukajšnja kmetijska zadruga velja za tisto v metliški občini, ki ima največ štipendistov, tako glede na število zaposlenih kot tudi sicer. Tudi v letošnjem letu je razpisala največ štipendij in sicer eno na fakulteti za agronomijo, eno na fakulteti za živilsko tehnologijo ter dve na srednjih solah, kmetijski in šoli za živilsko tehnologijo. Skrb zadruga za kadre pa se ne kaže le v tem, da štipendistom pač vsak mesec razdeli štipendije, ampak med drugim ob zaključku šolskega leta pripravi srečanje z njimi.

Na tovrstnem srečanju se je pretekli teden zbrala večina od 18 zadruginih štipendistov, od katerih jih je pet študentov, ostali pa so učenci srednjih ali poklicnih sol. Štirje od njih letos zaključujejo šolanje, zato so v zadrugi razpisali na novo prav toliko štipendij. Kot so zatrtili z vodstva zadruga, bo namreč pri njih tudi v prihodnje veljalo, da bo na vsakih deset zaposlenih prišel en štipendist. Tega so se v zadrugi držali pred leti, ko je bilo okrog 270 zaposlenih, in se drže tudi danes, ko

jih je sto manj. Sicer pa bodo imeli prednost pri dodeljevanju štipendij otroci članov in zaposlenih v zadrugi.

Kljub težkim razmeram v gospodarstvu in zadrugi zagotavljajo, da bodo vsem svojim štipendistom omogočili opravljanje pripravništva, niso pa še mogli zagotovo reči, ali jih bodo lahko tudi zaposlili. Menili pa so, da bodo dobri delavci zagotovo dobili delo. Kljub težavam v kmetijstvu so iz vodstva zadruga svojim štipendistom zagotovili, da zadruga ima perspektivo, saj natančno vedo, kaj hočejo. To se ne nazadnje kaže tudi v tem, da so prvo četrtletje letošnjega leta zaključili uspešno, pričakujejo pa, da je bilo takšno poslovanje tudi ob polletju. Med pomembnejšimi nalogami, ki jih ima zadruga, so poleg skrbi za kadre tudi naložbe v njihove programe. Letos ima prednost vlaganje v predelavo mesa, saj sedaj v klavnici le koljuje in prodajajo sveže meso. V prihodnje naj bi ga tudi predelovali, in sicer do 1000 kg na dan.

M. BEZEK-JAKŠE

Zakaj posestvo na Planini nekmetu?

Delegat želi pravi odgovor

ČRNOMELJ - Delegata v občinski skupščini Vlada Starešiniča je zanimalo, zakaj je vodstvo tukajšnje kmetijske zadruga dalo leta 1989 okrog 10 ha posestva in gospodarska poslopja na Planini v 15-leten najem nekmetu iz Novega mesta, in to brez javnega razpisa in za majhno odškodnino. Najemnik se je zavezal, da bo na posestvu opravil določena dela in vzdrževal gospodarska poslopja, ki sedaj propadajo. To je po Starešiničevih besedah v nasprotju z željami tistih, ki se zavzemajo za ureditev tega prostora.

Na delegatsko vprašanje je odgovoril sedanjí direktor kmetijske zadruga Ivan Simonič. Pojasnil je, da

sta imela razgovore z zakupnikom Darkom Gajičem iz Novega mesta (na Planini naj bi redil drobnico) tedanjí direktor KZ Niko Požek in vodja programa posestvo Franc Kure. Kot je Simonič lahko razbral iz zapisnika, ki je bil ob razgovoru z uporabniki posestva na Planini napisan marca 1989 na tedanjem komiteju za družbeni razvoj skupščine občine, je bilo opozorjeno, da skupščina občine narekuje uporabnikom smotno izkoriščanje zemljišč. Po njegovem v tem primeru očitno ni bil izbran ustrezen zakupnik, zakaj pa ni bilo javnega razpisa, mu ni znano.

Toda Starešinič meni, da je takšen odgovor norčevanje iz delegatskega vprašanja. Če bi bilo posestvo oddano v najem na demokratičen način, bi bilo po njegovem sedaj boljše urejeno. Tako pa se tisti, ki ga je dal v najem, gotovo poživlja, kaj se tam dogaja. Zato zahteva pojasnilo, kako je potekal postopek za dodelitev zemlje in hlevov v najem in kako zadruga preverja izpolnjevanje najemniške pogodbe.

M.B.-J.

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Za hitro obdelavo živil

Preden začnemo uporabljati gospodinjski pripomoček, se moramo najprej seznaniti z načinom uporabe. Zelja vsake gospodinje je, da delo opravi hitro, še posebno v vročih poletnih dneh, ko nam telo potrebuje lahko hrano in čim manj predelano.

Hitra obdelava živil tudi ohranja večjo hranilno vrednost, to pa nam omogoča večnamenski stroček (multipraktik), ki je še posebno dobrodošel v večjih gospodinjstvih. Za pripravo določene jedi nanesimo ustrezen nastavek (za rezanje, sekkanje, ribanje, mešanje itd.). Važno je, da se obdelava živil vrsti po takšnem zaporedju, da nam ni potrebno vmes strojčka pomivati.

V času, ko je največ sočne zelenjave, gospodinje pohitijo tudi z vlaganjem le-te na vse mogoče načine, vendar dajmo na jedilniku prednost jedem, ki jih sestavlja sveža zelenjava. Ta s svojo hranilno vitaminsko-mineralno vrednostjo zveča odpornost našemu telesu. Sedaj je tudi pravi čas, da navajamo naše malčke na uživanje sveže in različne zelenjave; morda bo potem le manj zmrzovanja nad korenjem, zeljem, fižolom ali celo nad zeleno solato, ko se povrnejo spet v igralnice in šolske klopi.

Z univerzalnim strojčkom lahko pripravimo okusno kremno korenčkovo juho. Večico svežega peteršilja, 20 dag očiščenega rdečega korenčka in manjšo čebulo drobno sesekljamo. V posodi segrejemo žličko margarine in dodamo sesekljano zelenjavo. Prilijemo malo vode in dušimo v pokriti posodi do mehkega. Nato jed potresemo z žličko moke, premešamo in zalijemo z vročo govejo juho. Ko je juha kuhana, jo predenemo v posodo strojčka in napravimo kremasto maso. Dodamo še žlico kisle smetane in pol surovega rumenjaka. Pred serviranjem juho segrejemo, zavrti pa ne sme, sicer se rumenjak skosmiči.

Za surovo zelenjavno ploščo pa z univerzalnim nožem najprej sesekljamo nekaj vejic peteršilja in skozi lijak prilijemo 2 žlici limoninega soka, 2 žlici olja, sol in poper, dobro premešamo ter prelujemo v kozarec. Nato namestimo ploščo za tanko rezanje in obdelamo 1/4 glave belega in 1/4 glave rdečega zelja, 1 rdečo pesa, 6 majhnih svežih kumaric, 10 dag blanširanih šampinjonov, 1 majhno čebulo in 3 korenčke. Obdelano zelenjavo stremo v posodo, prelujemo z mešanico in obložimo z zelenimi solatnimi listi.

Na Javorovici bo zvonil telefon

V KS Šentjernej je vse podrejeno gradnji poslovilne dvorane - Kljub temu asfaltiranje, pločniki in še kaj - 200 prošenj za telefonski priključek - Javna dela

ŠENTJERNEJ - Že dve leti je gradnja poslovilne dvorane z mrliškima vezicama prva in največja postavka v programu krajevnih skupnosti Šentjernej in tako bo tudi še naslednje leto. Zaradi te gradnje so morali skriti ostale programe v tej obsežni in veliki krajevni skupnosti, kjer v 45 naseljih živi 5.500 ljudi, največ v Šentjerneju in okoliških vaseh. "Taka stvar se dela enkrat na sto ali še več let, zato je vse ostalo podrejeno tej gradnji," pravi Jože Bregar, tajnik KS Šentjernej.

Predračun za to gradnjo in ureditev novega dela pokopališča znaša milijon nemških mark, vendar računajo, da bodo stroške zmanjšali in da bo vsa zadeva stala kakih 600.000 mark. "Pri tem smo računali na večjo pomoč občine, pa smo letos za ta namen dobili samo milijon tolarjev. Upamo, da se bo občina bolj izkazala vsaj drugo leto, ko naj bi bila gradnja končana," pravi Bregar.

Medtem ko so prejšnja leta v tej prostorni krajevni skupnosti položili 20 do 25 tisoč, v najboljših letih pa

tudi 30 tisoč kvadratnih metrov asfalta, bo letos tega precej manj. Tako naj bi preplastili cesto Dobravica - Razdrto, v Dol. Stari vasi pa bodo na novo asfaltirali 1.200 m ceste. Z občino se dogovarjajo za položitev zaporne plasti na kilometru ceste proti Javorovici ter za ureditev odvodnja-

vat 3 milijone tolarjev, za Javorovico pa so v šentjernejški centrali rezervirane tri telefonske številke. Zmogljivost šentjernejške telefonske centrale so že dvakrat povečali, sedaj ima 1.200 števil, na krajevni skupnosti pa imajo še 200 prošenj za telefon. "Tako nemogoče stanje, ki že resno ovira razvoj Šentjerneja, traja že dve leti, vendar se z novomeško pošto zelo težko pogovarjamo," pravi Bregar.

V okviru javnih del delajo za KS Šentjernej 4 delavci, in to pri čiščenju črnih smetišč in pri čiščenju potokov Kobila in Pendirjevka oz. Čadraški potok. Krajevna skupnost skrbi tudi za 4 pokopališča, vzdržuje več kot 50 km lokalnih cest in poti in čeprav je večina že asfaltiranih, porabijo za vzdrževalna dela 2.000 do 3.000 kubikov gramoza. Tudi ta dela potekajo v okviru javnih del. Letos pa je krajevna skupnost prevzela še čiščenje in vzdrževanje javnih površin v Šentjerneju.

A. B.

OBNOVA ZVONIKA - Največje delo pri obnovi cerkva v šentjernejški župniji je obnova zvonika župnijske cerkve sv. Jerneja v Šentjerneju. Na zvoniku, ki je visok okoli 40 m, bodo zamenjali ostreže in pločevinasto kritino, namesto katere bodo dali bakreno. Dela naj bi končali do srede septembra, potem pa naj bi na zvoniku uredili še fasado. Seveda vsa dela, ki jih financira šentjernejški župnijski urad, in to s prispevki krajanov, potekajo v soglasju z novomeških Zavodom za varstvo naravne in kulturne dediščine. (Foto: A. B.)

Stanovanjska posojila že ta mesec

Največ vlog za dodelitev posojila za gradnjo hiše - Rok vračila največ 15 oz. 7 let - Ugodna obrestna mera

NOVO MESTO - Na razpis za dodelitev stanovanjskih posojil v novomeški občini, ki se je iztekel prejšnji petek, je prispelo 196 prošenj, od tega gre za 195 individualnih prosilcev in eno pravno osebo.

Gre za sredstva občinskega stanovanjskega sklada, s katerimi razpolaga upravni odbor sklada, ki je tudi sprejel razpisne pogoje in namenil sredstva za dodeljevanje posojil. Za individualne posojilojemalce je na voljo 97,5 milijona tolarjev, od tega za novogradnjo in nakup stanovanj oz. stanovanjskih hiš 58,5 milijona tolarjev, za prenove oz. rekonstrukcije ter za vzdrževalna dela pa 39 milijonov tolarjev. Za neprofitne stanovanjske organizacije so razpisali 58,5 milijona tolarjev posojil.

Od 195 individualnih prosilcev jih 103 prosi za posojilo za gradnjo stanovanjske hiše, 8 za nakup stanovanj oz. hiš, 84 prošenj pa je za prenove, rekonstrukcije in vzdrževanje stanovanj oz. hiš. Obrestna mera za individualne posojilojemalce je R + 6 odst., za posojilojemalce na demografsko ogroženih območjih pa R + 3 odst. Doba vračanja posojila za novogradnjo in nakup je največ 15 let, za prenove in adaptacije pa največ 7 let. Seveda mora prosilec izpolnjevati zahtevane pogoje za dodelitev posojila. Mora biti slovenski državljan, pogoj je tudi, da svoje stanovanjsko vprašanje rešuje prvič, za novogradnjo mora imeti veljavno gradbeno dovoljenje, izdano po 1. januarju 1989, za vzdrževalna dela pa odločbo o priglavitvi del, izdano po 1. avgustu 1992. Jasnno je, da mora graditi v skladu z veljavno gradbeno dokumentacijo, kar bodo seveda preverjali.

Računajo, da bo komisija vse prošnje "obdelala" v dveh tednih, tako da bodo prosilci konec julija že vedeli, pri čem so, v drugi polovici prihodnjega meseca pa jim bo denar že na voljo.

A. B.

NA POČITNICE V TABOR MLADIH

DOLENJSKE TOPLICE - V Taboru mladih Slovenije je še vedno nekaj prostora za vsakogar, ki želi v naravi preživeti počitniško dolgočasje. V zagotovo najlepše urejenem tabornem prostoru v Sloveniji ta čas bivajo mladi gasilci iz nekaterih slovenskih gasilskih društev, vendar se med 60 šotori in desetimi hišicami še vedno najde prostor za mlade vseh generacij. Tabor je tudi za razvajene, saj ima velik sanitarni objekt s toplo vodo, tuši in stranišči, dve Marles hišici, počitniške prikolice in okrepčevalnico z trgovskimi cenami. Za takšno ugodje, v katerega so vključeni tudi štirje obroki hrane in kopanje v olimpijskem bazenu s termalno vodo, je potrebno odšteti najnižji penzion le 12 do 16 DEM na dan. Za mlade skrbijo pedagoško vodstvo tabora in organizatorji iz Zveze prijateljev mladine občine Novo mesto.

Jože Bregar

vanja na cesti Šmarje - Pleterje. Na vrsti naj bi bila tudi ureditev kilometra lokalne ceste od Zameškega do meje s krško občino, z republiko pa tečejo resni pogovori o utrditvi ceste Šentjernej - Mršeca vas po novi tehnologiji. Naredili bodo še pločnik od Dol. Brezovice do Šmarja, v kratkem bo zgrajen pločnik v Dol. Maharovcu, v izdelavi je projekt za pločnik Šentjernej - G. Brezovica, ki pa naj bi ga zgradili prihodnje leto. Letos naj bi končno dobili telefon tudi na Javorovici, ki je sedaj edina vas v krajevni skupnosti brez telefona. Predračun za ta dela znaša več

Ribogojnica ob gorjanskem potoku

Ob Čadraškem potoku je zgradil Drago Drož, nekdanji šentjernejski poštari - 9 ton postrvi

GOMILA - Potok Pendirjevka se v svojem spodnjem toku imenuje Čadraški potok. Ta bistri gorjanski potok je v Gorncji Gomili domačin Drago Drož pred leti izkobil in ob njem uredil ribogojnico, v kateri že peto leto goji postrvi šarenke. Drož je bil sploh eden prvih v novomeški občini, ki se je odločil za zasebno ribogojništvo.

"Pred 20 in več leti so ribiči v Čadraški potok vlagali postrvi in takrat jih je bilo toliko, da si jo ujel tudi na buciko," se spominja Drož. Potem so jih polovili s pomočjo električnega toka in 15 let jih v potoku ni bilo več. Zato je Drož pred petimi leti začel previdno. Za poskus, da bi videl, če je voda še primerna za gojenje postrvi, je vložil kakih 80 kg mladice. Ko se je izkazalo, da je

Drago Drož ob svoji ribogojnici

vse v redu, se je zares lotil dela. Sedaj ima 3 betonske bazene in enega zemeljskega, kar zadostuje za 9 ton rib. "Celotni proizvodni cikel od izvalitve do prodaje traja leto in pol. Seyeda je pri tako dolgem času in pri taki stvari, kot je gojenje rib, vsa stvar precej tvegana." V prvem letu, ko si je sposobil denar za nakup mladice, mu je zaradi zastrupitve poginila polovica rib. A Droževa tudi ta hud udarec takoj na začetku ni podrl.

Potem ko je kazalo, da bo stvar stekla, je pustil službo poštarja v Šentjerneju in se posvetil samo ribogojnici. "Žena pa je še v službi, kajti v taki ribogojnici, kot je naša, je dela za dva, pravega zaslužka pa še za enega ne," pravi. Ob ribogojnici ima Drož še majhno kmetijo in eno z drugim nekako gre. Izračuni kažejo, da je za rentabilno poslovanje ribogojnice potrebno najmanj 10 ton rib, nekateri strokovnjaki pravijo, da celo 15 ton. "Vsekakor je dela in stroškov veliko, tveganje je pa tudi veliko, saj kaj lahko pride do zastrupitve, odvisen si od vremena, zlasti v takih ribogojnicah, kot je naša, kjer temperatura vode niha od 1 do 22 stopinj Celzija. Samo uvožena ribja hrana me stane do 2000 mark na mesec. Zato sem moral prekriti prodajo na debelo, kajti tam ti plačajo šele po mesecu ali celo dveh, jaz pa imam stroške vsak dan." K Droževu hodijo po postrvi ljudje od Kostanjevice in Šentjerneja do Mokronoga in Novega mesta.

A. B.

ZA DRAGE MEDICINSKE INSTRUMENTE

NOVO MESTO - V sklad za drage medicinske instrumente pri OOKR so prispevali: Bučarjevi iz Otočca namesto cvetja za pokojnega Vinka Keblija 3.000 tolarjev; Tone Škerlj iz Novega mesta namesto cvetja na grob Kamila Weissa 5.000 tolarjev. Namesto cvetja na grob pokojnega Antona Vlašiča so darovali: Vlašičevi iz Črnomlja 7.000 tolarjev, Bunjevčevi iz Črnomlja 3.000 tolarjev, Fludnikovi iz Črnomlja 3.000 tolarjev. Darovali sta še Osnovna šola Smihel 4.380 tolarjev in Osnovna šola Škocjan namesto cvetja na grob Jožine sestre 3.000 tolarjev.

DOLENJSKI LIST Vaš četrtkov prijatelj

Most že trikrat padel v vodo

Ministra, ki je obljubil nov most čez Krko pri Dobravi, ni več, mosta pa tudi ne

DOBRAVA - Od začetka tega meseca je most čez Krko v Dobravi z odločbo republiškega inšpektorja zaradi dotrajanosti zaprt za ves promet. Na obeh straneh mostu je postavljen ustrezen prometni znak, obvoz pa naj bi potekal prek mostu v Dragi. Enostavno. Kar preveč.

Seveda ljudje te zapore ne jemljejo zares in vozijo čez most. In promet je gost. Čez ta most namreč drži glavna povezava med Škocjanom in Šentjernejem. Med tema večjima krajema v tem koncu se že od nekdaj spletajo tesne in mnogotere vezi. Vsak dan se veliko ljudi vozi iz Škocjanskega konca v službo v Šentjernej pa tudi s šentjernejse strani Krke se vozijo na Škocjansko. Če vzamemo samo šolski okoliš: otroci iz Dobrave hodijo v šolo tako v Škocjan kot v Šentjernej. Konec koncev čez ta most pelje najkrajša pot iz Šentjerneja na priključek avtoceste.

Skratka, most v Dobravi je nadvse pomembna točka. Tudi cesta od Šentjerneja do mostu je razen zadnjih nekaj sto metrov lepa. Most pa je opešal. A ne čez noč. To, da je sedanjí most čez Krko v Dobravi "svoje del čez", je znano že lep čas. Že trikrat je bila gradnja novega mostu v predlogu republiškega plana, pa je vedno prav ta nesrečni most - padel v vodo. Nazadnje letos. Gradnja mostu, ki je zelo pomemben za obe sosednji krajevni skupnosti, Šentjernej in Škocjan, je bila namreč v pred-

logu programa ministrstva za promet in zveze, zgradili pa naj bi ga letos. V zvezi s tem je na vprašanje obch krajevnih skupnosti minister Marjan Krajnc konec lanskega leta z dopisom zagotovil, da sta "gradnja zadevnega mostu in rekonstrukcija ceste v območju mostu vključena v predlog plana za leto 1993, s tem da predvidevamo v letu 1993 tudi dokončati zadevno gradnjo".

Ministra Krajnc na več, prebivalci teh krajev pa so namesto novega mostu dobili zaporo starega. Zato prebivalci obeh krajevnih skupnosti, ki jih potrpljenje že mineva, pričakujejo od novomeškega izvršnega sveta, da se bo z vsemi močmi zavzel za gradnjo tega mostu; če pa to letos res ne bi bilo možno, zahtevajo, da most takoj usposobijo za normalen promet.

Seveda bo treba nov most projektirati z velikim posluhom in občutkom za prostor, kjer je zaradi svoje ravnosti in odprtosti vsak tak objekt še toliko bolj izpostavljen. Poleg tega sta most in cesta pred njim na lokaciji nekdanjega srednjeveškega mesta Otok, ki je v evropskem merilu edinstveno arheološko nahajališče. Mnenje novomeškega Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine na lani predloženi projekt je bilo odklonilno, obenem pa strokovnjaki Zavoda predlagajo, kaj bi bilo treba storiti, da bi bil novi most čim manj moteč.

A. BARTELJ

PROMET ČEZ ZAPRT MOST - Takole poteka promet po mostu čez Krko pri Dobravi, ki je od začetka julija zaradi dotrajanosti zaprt za ves promet. (Foto: A. B.)

V NEZNANO PO DOLENJSKI - petindvajset sedemnajstletnih slovenskih skavtov iz Stare Gorice in Trsta se je pretekli teden prvič skupaj odpravilo na 10-dnevni izlet v neznano. Le vodiči iz Slovenske zamejske skavske organizacije so vedeli za načrtovano pot po Dolenjski. Potovali so z avtobusi, na Kočevski Rog so se povzpeli peš, z raftom so spoznali reko Krko (na sliki) in potovanje končali nekje pri Kostanjevici. Nad tem, kar so videli, so bili nadvse navdušeni in se mislijo v te lepe kraje še vrniti. (Foto: J. Pavlin)

Prošnje za štipendije že sprejemajo

Napaka v obrazcu

NOVO MESTO - Ker je kadrovskih štipendij vse manj, se vse več učencev in dijakov zanima za republiške štipendije. Na razpis, ki je bil objavljen v dnevnem časopisu pred skoraj enim mesecem, se lahko javijo vsi, ki nimajo kadrovske štipendije in se šolajo v kraju stalnega prebivališča ali izven kraja, naj si bo na srednji, višji ali visoki šoli.

Dijaki in študentje za republiško štipendijo izpolnijo vlogo na obrazcu 1.51 "Vloge za pridobitev republiške štipendije". Obrazec se dobi v papirnicah, vendar ima tiskarsko napako v odstavku, kjer se vpiše osebni dohodek staršev. Pravilno bi bilo: Potrdilo o osebnem dohodku mora biti potrjeno za obdobje od 1. aprila do 30. junija, na obrazcu pa zaradi izpada pike napake piše od 14. do 30.6. Najbolje je, da učenci ali dijaki vlogo osebno prinesejo na Zavoda za zaposlovanje. Prve vloge so začeli sprejemati že z začetkom tega meseca, zahtevano dokumentacijo pa morajo dijaki predložiti do 5. septembra, študentje pa najkasneje do

J. D.

NOČ TRUDNA - Ob poletnih večerih Kettejev vodnjak, ki so ga pred kratkim lepo obnovili, uporabljajo mladi rolkarji kot poligon za vezbanje. Najpogosteje vadijo skoke na prvo stopnico. Naključni starejši sprehajalci pa se sprašujejo, koliko časa bo kamnita stopnica zdržala. Noč trudna molči...

OBRAZEC - Novomeški gostilničar se je odločil, da bo redno zaposlil kuharja. To, da nekdo danes službo dobi, ne pa izgubi, je dogodek, ki zasluži vso pozornost. A stvar ima svojo pot, ki se je v našem primeru končala že pri prvem koraku. Za sprejem v službo je treba namreč izpolniti poseben obrazec. Tega pa v Novem mestu nimajo. Pri taki dinamiki zaposlovanja se teh obrazcev očitno ne splača "držati". Za odpoved službe pa ni treba nobenih obrazcev.

DRIBLERJI - Ob otvoritvi športnega igrišča na Uršnih selih so se v malem nogometu pomerili domačini in ekipa novomeške občine. Uršenčani so premočno zmagali. Ve se pa, kako bi se končalo, če bi se pomerili v dribljanju in brcanju pod mizo, in to brez sodnika. Edina olajševalna okoliščina za občinarje je dejstvo, da je bil njihov vratar pripravnik pri Dolenjskem listu, ki je pripravljen še vse požreti. Na Uršnih selih je požrl 14 golov.

MAMILA - V Brusnicah se ukvarjajo s proizvodnjo mamil. Take vesti so se širile iz "dobro poučenih virov" in prišle tudi na ušesa za te stvari zadolženih mož. Hajdi v Brusnice po indijsko konopljo! In so jo res našli. Pa ne pri "tistem, za katerega se že ve, od kje mu ves denar", ampak pri "eni stari babi". Konoplja je res bila, samo ne indijska, ampak nekaj krmežljivih stebel navadne podgorske, ki se vsako leto sama zasaja v spomin na čase, ko so to rastlino še na veliko sadili tudi v Podgorju. Tako bo še naprej glavna omama v teh krajih - šmarnica. Če pa te slučajno zmanjka, bodo potrpetli tudi s cepljenim. Sliši pa se, da so v Gabrju opazili nekaj makovih cvetov. Jasno je, da je v bližini laboratorij za proizvodnjo heroina.

Ena gospa je rekla, da je vesela, ker je bilanca pokazala, da je premoženje novomeške občine vredno 150 milijonov nemških mark. Ona pa bi dala 50 odst. popusta tistemu, ki bi z občinskim premoženjem vzel še občinarje.

DEŽURNE TRGOVINE

- V soboto, 17. julija, bodo odprte naslednje prodajalne živili:
- Novo mesto: od 7. do 19. ure: PC Ločna od 8. do 19. ure: trgovina Gros, Ragsovska 17 od 7. do 18. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27 od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku 33 od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma od 7. do 19.30: trgovina Vita - mični diskont, Smihel od 7. do 14.30: mini market Maja, Bučna vas od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas od 7. do 20. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice od 7.30 do 14. ure: mini market Pri kostanju, Prečna od 8. do 16. ure: mini market Pero, Stopiče od 8. do 20. ure: Perko, market v Senteptu
  - Šentjernej: od 7. do 17. ure: Dolenjska, Market
  - Dolenjske Toplice: od 7. do 17. ure: Mercator-Standard, Prodajalna Rog
  - Žužemberk: od 7. do 17. ure: Mercator-KZ Krka, Samopostrežba
  - Straža: od 7. do 17. ure: Dolenjska, Market
- V nedeljo, 18. julija, bodo odprte naslednje prodajalne živili:
- Novo mesto: od 8. do 11. ure: Mercator-KZ Krka, Glavni trg od 8. do 11. ure: trgovina Gros, Ragsovska 17 od 7. do 12. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27 od 8. do 13. ure: market Saša, K Roku 33 od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma od 7. do 19.30: trgovina Vita - mični diskont, Smihel od 8. do 11. ure: mini market Maja, Bučna vas od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas od 8. do 12. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice od 7.30 do 11. ure: mini market Pri kostanju, Prečna od 8. do 12. ure: mini market Pero, Stopiče od 8. do 12. ure: Perko, market v Senteptu

ŠKODA - Ravno ko je začela pretekli teden prvič zasedati nova črnomaljska vlada - mimogrede: bila je 100-odst. udeležba - se je razdijalo pravo neurje s točo. Ko so začele tuliti še sirene in nato zavijati gasilski avtomobili, je predsednik izvršnega sveta predlagal, da bi prekinili dnevni red in začeli z oceno škode po toči. S tem predlogom se niso strinjali ne ministri ne toča, ki je kmalu nehala miru pred točo, preden ne bo na Mirni gori znova zgrajena cerkev. Samo to še ni povsem jasno, ali so Belokranjci tako pogumni, da se ne boje toče, ali pa ne verjamejo, da bi jo prej omenjena cerkev "pregnala". Zagotovo je znano le to, da so bili z dobrodelnimi prispevki za gradnjo cerkve doslej več kot skromni.

URA - Delavci Kovinarja se pritožujejo nad svojim lastnikom, Skladom za razvoj Republike Slovenije, češ da ne vedo, koliko je ura. Razumljivo, da ne vedo, ko pa jim ura v jedilnici tovarne še vedno (ali pa morda že?) kaže zimski čas, čeprav ga ostali premaknili na poletno že pred tremi meseci in pol. PREDOR - Med Belokranjci, zlasti tistimi, ki imajo kakšen vpliv tudi v Ljubljani, je slišati mnenja o tem, da bi pod Gorjanci izkopal predor, da bi Belo krajino bolj približal Sloveniji. Tisti, ki si želijo, da bi se ideja uresničila, bodo morali pohiteti, kajti prav lahko se zgodi, da ne bo več dolgo aktualna. Ko bo namreč prihodnji mesec odprto prvo belokranjsko letališče, se bo gotovo vse več Belokranjcev odločilo za nakup ultra lahkih letal, ki so cenejša od marsikaterega avtomobila, ki sedaj domuje v belokranjskih garažah.

Sprehod po Metliki

ZARADI MANJŠIH nespornostim finančne narave med pripravljanim odborom Vinske vigradi in Društvom belokranjskih vinogradnikov, podružnica Metlika, slednji "grozijo", da naslednje leto ne bodo sodelovali na tej največji belokranjski vinarsko-turistični prireditvi. To naj bi pomenilo, da na stoinjakih in v grajski kleti ne bi bilo na voljo vin, dozorelih v kleteh na sončni strani Gorjanec. Ker ima vsak problem najmanj dve rešitvi, se ni bati, da prireditve, ki si je pridobila sloves po vsej Sloveniji, leta 1994 ne bi bilo. Grozde na srečo namreč dozoreva tudi drugod: na Bizeljskem, na Štajerskem, Kranjci pa se lahko pohvalimo tudi z najmanj tremi pivovarnami.

NAJVIDNEJŠA PREDSTAVNIKA metliške občine, gospoda Matkovič in Matekovič, sta se družno pripeljala v Vinico, kjer je prespalo 305 slovenskih, hrvaških in avstrijskih policistov, udeležencev spusta po reki Kolpi. Tam sta kramljala s policijskim ministrom Ivom Bizjakom, nekaj vjudnostnih besed pa sta poklonila tudi gospodu Martinu Janžekoviču, črnomaljskemu županu. Ni znano, če sta od gospoda Bizjaka zahtevala ureditev zadec okrog maloobmejnih propustnic, a tudi to ne, če sta se mu pritožila zaradi pogostega ustavljanja policajev, ki ne mižijo tudi takrat, ko sedi za volanom župan ali izvršnik.

Trebanjske iveri

"DVORNIK POZABLAJA" - Državni sekretar Marjan Dvornik v stranki in v vladnih vrstah nedvomno visoko kotira, toda njegovi sodobniki mu nič ne prizanašajo, zlasti ne po tistem, ko se je premestil na tajniško mesto v Ljubljano. Tudi na sestanku v Trebnjem so si ga privoščili. Cini Kolečnik je rekel, da Dvornik pozablja na križ. Rekl bi, da je brežiški temperamentni izvršnik mislil na cestni križ. Toda nikoli se ne ve pri teh mozež, kaj v resnici mislijo.

POSLOVNA PISARNA - Poslanski kolegi dolenjsko-posavskega območja, zbrani nedavno v trebanjski občinski hiši, so se radostno povzpeli tudi v nadstropje, kjer je zdaj poslanska pisarna. Ob tej priložnosti je eden od njih navrgel Alojziju Metelku v tem smislu: ves čas si govoril, da bo to pisarna za poslance, zdaj pa vidim, da na vratih piše samo Alojziju Metelko. Čast je čast. Ampak če bodo volilci "grmelji", bi bilo dobro, če bi bili na vratih dve imeni, ker volilec potem ne bi vedel, nad katerim od obeh navedenih poslancev naj se znesce.

CESTE - Pri Trebnjem so pred časom popravljali magistralno cesto. Drugače ostajajo različne ceste v teh krajih tradicionalno slabe. To je sila čudno, saj se po njih bolj ali manj vozita tudi zunanji ministri Lojze Peterle in sekretar v prometnem ministru Marjan Dvornik. Prvi hodi k čebelam, drugi pa iz Ljubljane iz službe domov v Novo mesto. Med ljudstvom kroži glas, da sekretar ne bo naredil nič dobrega za to državo, če ne doseže, da bi mu popravili pot iz Ljubljane do doma.

IZ NAŠIH OBČIN IZ NAŠIH OBČIN

Vsak Iskrin stroj je unikat zase

Z razvojem opreme in orodij se v Iskri ukvarjajo že trideset let, danes pa so sposobni izdelati najsodobnejšo opremo za elektro in procesno industrijo

SEMIČ - Šest let potem, ko je bila leta 1951 v Semiču ustanovljena tovarna kondenzatorjev Iskra, so v njej naredili prvi stroj. Intenzivneje pa jih izdelujejo zadnja tri desetletja, ko je bil ustanovljen oddelek konstrukcij. V lastno izdelovanje strojev in opreme jih je gnalo pomanjkanje deviz za nakupe v tujini. Na srečo je takratno vodstvo spoznalo, da brez lastnega razvoja ne bo napredka tovarne.

Kakšen poudarek dajejo tovrstnemu razvoju v Iskri danes, pove že podatek, da je sedaj v obratu opreme in orodij 120 ljudi, do leta 1970 pa jih je bilo 25 do 30. Pomemben mejnik v razvoju Iskre je tudi leto 1976, ko je bil izdelan prvi avtomatski navijalni stroj. Od takrat je bila izdelana cela vrsta avtomatskih strojev do zadnjega, najnovejšega aparata za montažo radialnih folijskih kondenzatorjev AMM 355, ki so ga pognali nedavno tega in nadomešča štiri delavce, medtem ko je kakovost izdelkov precej boljša kot doslej. V tovarni namreč že imajo stroje, ki

prototipov, zato imamo sprva z njimi tudi težave," ne taji Blažič.

Novih, izboljšanih, modernejših strojev bo moralo biti v Iskri vse več, saj za najbolj zahtevne tuje kupce kondenzatorji, ki bodo prišli iz tudi podružno desetletje starih strojev, niso več dovolj precizni. To pa bo hkrati nova priložnost za strokovnjake, ki v tovarni razvijajo opremo in orodja. "Doma razvit stroj je tudi za 30 do 40 odst. cenejši od tistega, ki bi ga kupili na tujem trgu. Zelo pomembno pa je, da z razvojem poglobljamo tudi svoje znanje, ki je pogoj

• V semiški Iskri je zagotovo največ inovatorjev v črnomaljski občini. Za mnoge stroje so inovatorji prejeli številna priznanja. Sicer pa lahko vsak, ki ima inovacijo, le-to prijavi v tovarni in je zanjo deležen nagrade glede na prihranek.

opravljajo prav takšna dela kot ta, le da so v najnovejšem združenju kar trije stroji. Najnovejši stroj je krmljen z mikroračunalnikom, vse operacije pa nadzorujejo s pomočjo elektronskih senzorjev. Po besedah Iva Blažiča, vodje razvoja opreme, so od ideje do delovanja tega stroja potrebovali nekaj let, sedaj, ko je razvit, pa ga lahko naredijo v osmih mesecih. "Vsak novi stroj pri nas je nekaj posebnega, je unikat, saj jih ni moč izdelovati serijsko. Pri nas smo sposobni izdelati tudi najsodobnejše stroje. Res pa je, da je večina strojev, s katerimi začnemo proizvodnjo,

NAJNOVEJŠA PRIDOBITEV - Iskrin delavec Franc Nemančič ob najsodobnejšem stroju v semiški Iskri, namenjenem za montažo radialnih folijskih kondenzatorjev. Prav sedaj Iskrini strokovnjaki izdelujejo še dva tovrstna avtomata za lasno proizvodnjo, dogovarjajo pa se tudi že za naročila iz tujine. (Foto: M.B.-J.)

za hitrejšo prilaganje podjetja spremembam na svetovnem tržišču," pove direktor obrata opreme Drago Črnič. Poleg 80 odst. opreme in orodij v semiški Iskri, ki je plod lastne izdelave, tovarna svoje stroje prodaja tudi tujcem. Prav sedaj se kažejo možnosti prodaje v Rusijo in Nemčijo. M. BEZEK-JAKŠE

Parkirnina: da ali ne?

V središču Črnomlja naj bi pričeli pobirati parkirno - Kaj pa alternativna parkirišča?

ČRNO MELJ - V Črnomlju so pripravili "odredbo o določitvi parkirnih površin in plačevanju parkirnine", s pomočjo katere naj bi naredili red v mestnem središču in ga predvsem razbremenili gneče na maloštevilnih parkiriščih, ki je največja med 7. in 16. uro. To zveni kar spodbudno, če sama odredba, ki jo je tudi izvršni svet sprejel z zadržki in pomisleki, ne bi imela nekaj lepotnih napak. Pa morda niti ne toliko sama odredba, kot vse tisto, kar utegne slediti, ko jo bodo predvidoma septembra začeli uresničevati. Lepo je sicer slišati, da se občinski mozež trudijo razbremeniti staro mestno jedro prometne gneče, toda gotovo ni dovolj le zaračunati parkirno in pri tem ne ponuditi alternative. Že sedaj je namreč jasno, da vsi ne bodo hoteli ali zmogli plačila parkirnine, ki je - milo rečeno - vse prejši kot nizka. Predlog je namreč, da bi znašala 70 tolarjev za vsako začeto uro parkiranja. Torej toliko kot v Ljubljani! In tisti, ki imajo kakšen koli opravke v središču mesta, kjer je strnjanih največ trgovin in

DEMILITARIZACIJA

ČRNO MELJ - Delegati tukajšnje občinske skupščine so sicer sprejeli javni poziv novomeške občine za razglasitev območja Gorjanec za demilitarizirano področje z ustreznim režimom naravnega varstva, vendar so nekateri imeli pripombe. Predvsem jih je zanimalo, kako bodo Gorjanci lahko demilitarizirani, če bo vojna. Po njihovem mora biti volja za demilitarizacijo podana z obeh strani, s slovenske in hrvaške, saj poziv ne bo veljaven, če ga ne sprejme tudi Hrvaška. Ob tem je bil izražen tudi dvom, ali se bodo Hrvatizares držali dogovora, če bo do njega prišlo.

Ivan Černjak

Tudi jug razvit

Na Sinjem vrhu ustanovili turistično društvo

SINJI VRH - Ivan Černjak sicer ni Belokranjec, a so mu Sinji Vrh in vasi okrog njega prav na najzujnejšem delu Slovenije tako prirasle k srcu, da mu ni bilo vseeno, ko je gledal, kako se jih razvoj nikakor ne "dotakne". Zato je začel razmišljati o društvu, ki bi se zavzemalo za razvoj teh krajev. Menil je, da bi to delo najbolje opravilo turistično društvo.

"Sestavil sem program, ki je zajel razvoj Sinjega vrha in devetih okoliških vasi. Dva meseca so ljudje nanj lahko dajali pripombe, a jih ni bilo, gotovo tudi zato, ker je program tako izčrpen," pravi predsednik društva Černjak. Glavni cilj društva, ki je bilo ustanovljeno sredi maja, je doseči, da tukajšnji kraji ne bi izumrli, najpomembnejši pogoj za to pa je cesta, a na drugem mestu vodovod. "To so skromne želje. Gre za dobrine, ki jih potrebuje vsak človek za civilizirano življenje. Seveda pričakujemo pomoč občine in države in že sedaj lahko zatrdimo, da jima, če le ne bosta pozabili na nas, ne bo žal."

Razvoj teh krajev bo potem, ko bodo imeli osnovne pogoje za življenje, temeljil na turizmu. "Zato želimo v društvu, ki ima okrog 150 članov, torej iz vsake hiše vsaj po enega, vplivati na ljudi, da bi na domačijah uredili sobe za goste. Zavedamo se, da bo potrebnih nekaj let, preden bodo naši načrti dobro zaživeli, toda dela smo se lotili resno in prepričani smo, da bomo uspeli. Zavedamo se namreč, da je bila ustanovitev našega društva zadnja možnost za te kraje. In če bi tudi mi razočarali, potem gotovo nadaljnega pol stoletja ne bi bilo moč ustanoviti nikakršnega društva, ker ljudje ne bi nikomur več zaupali," je prepričan Černjak. M.B.-J.

EKI, Proizvodnja elektromehanskih komponent, d.o.o. Črnomelj, Majer 27

ZAPOSLENI več delavk, starosti do 30 let v proizvodnji na montaži hidrostatorov.

Za dodatne informacije se lahko oglasite na sedežu firme v poslovni coni Majer v Črnomlju ali po tel. 53-162 v tajništvu družbe.

V vrtcu primanjkuje prostora

Kljub prošnjam ne bodo več sprejemali novih otrok - Nič več iz Hrvaške - Največji prispevek staršev od 50 odst. povečan na 55 odst. ekonomske cene

METLIKA - Člani občinskega izvršnega sveta so se na seji, ki je bila pretekli teden, strinjali, da se delež staršev pri plačilu stroškov za otroke v vrtcu, od dosedanjih največ 50 odst. ekonomske cene poveča za 5 odst. Vendar bo to povečanje občutilo le 24 staršev, ki so doslej plačevali polovico ekonomske cene bodisi zaradi tako visokega dohodka na družinskem člana ali zaradi tega, ker je eden od staršev brezposeln in je doma.

Nedavna podražitev vrtca zaradi izračunavanja plačil staršev glede na lanske prejemke je namreč za nekatere pomenila precejšnje povečanje prispevkov, tako da so se skoraj približali tistim, ki plačujejo polovico ekonomske cene. Največ staršev plačuje za vrtce 4 do 5 tisoč tolarjev. Res pa je tudi, da nekateri ne primaknejo iz svojega žepa za varstvo svojih otrok v vrtcu niti tolarja, ampak le tisto, kar dobijo kot otroški dodatek, to pa je pri nekaterih le 139 tolarjev na dan. Kot so ugotovili na izvršnem svetu, je nekaterim očitno ceneje imeti otroka v vrtcu kot doma, zato tudi ne čudi, da se zanimanje za metliški vrtce zelo povečuje, medtem ko jih morajo ponekod drugod po Sloveniji zapirati.

Kot je povedala ravnateljica Branka Hauptman, bo od septembra v

vrtcu 20 otrok več, kot velevajo normativi. Za vse te bi že sedaj potrebovali še eno igralnico. Boji pa se, kaj bo, če se bodo uresničile napovedi, da bodo morali imeti oddelki manj otrok in več osebja kot sedaj. V Metliki namreč prostorov nimajo, kadra pa tudi ne. Prav zaradi pomanjkanja prostora bodo morali jeseni kombinirati redni oddelek male šole z zunanjo malo šolo, ki jo bodo obiskovali otroci iz oddaljenejših vasi. Kakšno je zanimanje staršev za to, da bi otroci obiskovali redno malo šolo, torej da bi bili v vrtcu od jutra do popoldneva, pa pove že to, da so imeli v preteklih letih po en oddelek redne male šole in en kombiniran, letos jeseni pa bosta kar dva redna oddelka in pol.

Ravnateljica opozarja tudi, da do prihodnje jeseni ne bodo mogli več sprejemati otrok, čeprav prošnje še vedno prihajajo. Izjemo bodo naredili le, če bo kateri od sedaj sprejetih odstopil, sicer pa nimajo več prostora. Drugače pa imajo prednost pri sprejemu otroci iz metliške občine, medtem ko jih iz Hrvaške na novo ne sprejemajo več. Na izvršnem svetu pa so se strinjali, da štirje otroci, ki se že nekaj let vozijo v vrtce iz Hrvaške, njihovi starši pa delajo v metliški občini, tu tudi ostanejo. Ne nazadnje tudi del bruto plače njihovih staršev ostane v Sloveniji. M. BEZEK-JAKŠE

Krivi naj bi bili tudi Trebanjci

Namig, da je slovenska vlada izkoristila nekdanja lokalna nesoglasja

TREBNJE - Nekateri so prepričani, da so gradnjo odseka avtomobilske ceste proti Dolenjski in Posavju odložili tudi zaradi nesoglasij v zvezi s traso omenjene prometnice na območju občine Trebnje. Šlo naj bi za to, da so imeli v občini Trebnje v času, ko je bilo še moč računati na omenjeno cestno posodobitev, domačini povsem različna stališča do trase. Te lokalne razprtije naj bi bili republikanski načrtovalci izkoristili za izgovor, da so lahko z bodočo cesto obšli prostor južno od Ljubljane.

Na omenjene razprtije v Trebnjem je ob nedavnem srečanju s trebanjskim političnim vrhom namignil Franci Koncilija, predsednik novomeške občinske skupščine. Ob tej priložnosti je novomeški župan izrazil upanje, da so severni novomeški sosesje svoja nesoglasja o trasi zdaj že presegli.

MANJ NEJASNOSTI O KANALIZACIJI

TREBNJE - Trebnje je spričo dejavnosti izvršnega sveta očitno že bližje izgradnji novega odseka mestne kanalizacije, in sicer dograditvi t. i. S- in A-kanala. Da teh delov kanalizacije doslej še niso zgradili, je posledica različnih mnenj o trasi bodoče avtomobilske ceste in trebanjske obvoznice. Ko bodo naredili omenjeni A-kanal, bodo lahko začeli graditi v zazidalnem kompleksu Cvibljce.

PREDSTAVITEV DEDIŠČINE

TREBNJE - Marko Kapus je v Trebnjem nedavno predstavil z diapozitivi in spremnim besedilom dolino Temenice in Mirne. Gre za dostojen prikaz dela kulturne in naravne dediščine v omenjenem predelu trebanjske občine in smiseln povzetek trebanjskega prospekta V obzemu Temenice in Mirne. Kapus je naravni in kulturni dediščini v občini namenil doslej že precej pozornosti, med drugim je zasnoval več pohodnih poti, ki so znane tudi zunaj občine. Omenjeni predstavitvi so prisostvovali tudi nekateri poslanci in predstavniki političnega življenja iz Posavja in Dolenjske. M. BEZEK-JAKŠE

Cestni načrt je slovenska prevara

Ob otvoritvi poslanske pisarne v Trebnjem so precej pozornosti namenili vladnim načrtom o gradnji avtomobilskih cest v Sloveniji - Kaj lahko naredi Brane Janc?

TREBNJE - V prostorih trebanjske občine so 6. julija odprli poslansko pisarno, o čemer je Dolenjski list pred kratkim že poročal. Otvoritev so navzoči izkoristili za pogovor o slovenskih cestah, ki so spričo vladnih načrtov o posodabljanju prometne ena najbolj vročih tem tudi na Dolenjskem.

V Ljubljani bodo verjetno še slišali za glavne poudarke iz omenjenega trebanjskega pogovora. Udeleženci otvoritve, med katerimi so bili Tone Anderlič, predsednik parlamentarne komisije za volitve in imenovanja, nekateri poslanci iz Posavja in Dolenjske in predstavniki političnih vodstev iz trebanjske, sevniške in brežiške občine, so napovedali možnost državljanske nepokorščine. Zanj bi se po besedah Cirila Kolečnika, predsednika brežiškega izvršnega sveta, lahko na Dolenjskem in v Posavju odločili v primeru, če slovenska vlada ne bo dala zgraditi avtomobilske ceste do Obrzja. Še odločnejši kot Kolečnik je bil Ciril Pangartnik, predsednik trebanjske občinske skupščine. Kot že večkrat doslej je tudi tokrat predlagal blokado cest, če bi Drnovskov kabinet še naprej ignoriral upravičene zahteve Dolenjcev in Posavcev po sodobnejši cesti. Tudi Novo mesto in Sevnica odločno zahtevata sodobno cesto v Posavje, kar sta povedala predsednik novomeške občinske skupščine Franci Koncilija in Breda Mijović, predsednica sevniške občinske skupščine. Ozračje glede načrtov o grad-

nji slovenskih avtocest je očitno skrajno naelektreno, saj je predsednik novomeškega izvršnega sveta označil zakonsko besedilo o tej gradnji kot "prevaro". Vse protestnike je podprl tudi Tone Anderlič, ki je spomnil, da je dolenjska avtomobilska cesta nekoč že imela prostor v razvojnih načrtih in da je zato zdaj ne bi smeli črtati iz planov. Udeleženci pogovora, nastalega ob otvoritvi poslanske pisarne, verjetno precej pričakujejo od poslanca Braneta Janca, Janc, ki je član parlamentarnega odbora za infrastrukturo, je povedal, da se na sejah odbora sicer močno poteguje za nekako pozabljeno avtomobilsko cesto Karavanke-Obrzje, vendar je pod premočnim pritiskom prekmurskega in primorskega lobija, ki vlečeta cestni naložbeni denar na svoji območji.

Kot so ob otvoritvi objubili zbrani politiki, bodo tokrat res udarili plat zvona za dolenjsko avtomobilsko cesto. Pričakovati je, da bodo poslali pogajalce naravnost v slovensko vlado. Tudi od parlamenta bodo zahtevali jasno besedo in trdno jamstvo, da bo država dala zgraditi ne samo cestno "hrbtenico" ampak celoten cestni

"križ". To pomeni zahtevo po enakomernem razvoju slovenskega cestnega omrežja.

M. LUZAR

VSE Z NASMEHOM - Po otvoritvi poslanske pisarne so si navzoči z zanimanjem ogledali delovni kabinet poslanca Alojzija Metelka. Sproščeni pogledi so vse kaj drugega kot izostreni reliefi obrazov ljudi, ki so se še nekaj trenutkov pred otvoritvijo tako živo pogovarjali o cestah. Javnost pričakuje, da je smeh poslancev samo zatise pred viharjem, ki naj bi ga sicer slabotni dolenjski in posavski lobi pripravil v državnem parlamentu zato, ker bi Slovenija rada Dolenjsko in Posavje za nekaj desetletij prikrajšala za sodobno avtomobilsko cesto. (Foto: M. Luzar)

Skupščina ni opravila nič

Pričetek zasedanja na meji sklepčnosti je kmalu povzročil konec - O preimenovanju ulic ponovno kdaj drugič

RIBNICA - Poslanci vseh treh zborov ribniške občinske skupščine, ki so se zbrali minulo sredo dopoldan v dvorani doma TVD Partizan, niso sprejeli niti ene odločitve. Že kmalu po pričetku skupne seje, ki se je zaradi nesklepčnosti zboru združenega dela pričela z zamudo, je bil ta zbor ponovno nesklepčen, med obravnavo druge točke dnevnega reda pa je prišlo tudi do nesklepčnosti zboru krajevnih skupnosti in s tem prekinitve skupščinskega zasedanja.

Nepričakovano dolgo razpravo je povzročila že obravnavo druge točke dnevnega reda, ki je sledila sprejemu zapisnika predhodnega skupščinskega zasedanja. Pisne pripombe na obravnavani predlog odloka o poslovnem času so posredovali ribniški učitelji in ribniški odbor Slovenske ženske zveze. Zahtevali so predvsem poostrežen nadzor nad delom disco klubov, kar zadeva vstopa mladoletnih oseb in točenja alkoholnih pijač, ter predlagali, da se zagotovijo disco matinee za osnovnošolsko mladino. Zaradi številnih pripomb, ki jih je poslanec družbenopolitičnega zbora Benjamin Henigman strnil v ugotovitvah, da je odlok ponekod preveč svoboden in preveč splošen in neprilagojen konkretnim ribniškim razmeram, drugod pa preveč ukazovalen, so poslanci zahtevali, da se odlok

vrme v fazo osnutka, s čimer se je predlagatelj predloga odloka o poslovnem času tudi strinjal. Pri obravnavi odloka o določitvi, spremembi in ukinitvi imen ulic, cest in trgov na območju naselij Ribnica in Sodražica, ki je sledila ugotovitvi nesklepčnosti zboru združenega dela in zavrnitvi predloga ribniškega župana Franca Miheliča, da bi kljub temu skupno sejo nadaljevali, so poslanci prestalih dveh zborov najprej prislusnili ugotovitvam in mnenju občinske statutarnopravne komisije o pravilnosti opravljenih postopkov za preimenovanje nekaterih ulic v ribniški občini. Ugotovitve je podal predsednik komisije Franc Lovšin. Povedal je, da so sprejeti sklepi zborov zakoniti, da pa je sporno, ker se v predhodni javni razpravi za preime-novanje niso pojavljali isti predlogi preimenovanja, kot jih je obravnavala občinska skupščina. Menil je, da bi zato moralo priti do dodatne javne razprave. Pri poslancih, ki so zahtevali, da se o odloku takoj glasuje, je njegova obrazložitev, da pomeni nesposobnost volje prebivalcev zanikanje parlamentarne demokracije, naletela na ostre kritike. Prekinil jih je odhod poslanca zboru krajevnih skupnosti g. Bambiča, ki je s tem povzročil tudi prekinitve skupščinskega zasedanja.

M. LESKOVŠEK-SVETE

MEDNARODNI TABOR

KOČEVSKA REKA - Od 17. do 27. julija bo na območju Kočevske Reke mednarodni tabor študentov in strokovnjakov gozdarstva. Udeležilo se ga bo okoli 50 tabornikov, ki bodo nastanjani v Borovcu pri Kočevski Reki. Udeleženci si bodo ogledali pragozda Krokra in Rajhenavski pragozd, proučevali krajino, ptice in divjad ter ekosistem itd. Seznanili se bodo z 10-letnimi izkušnjami sonaravnega gospodarjenja, varovanjem naravne dediščine, obdelovali bodo zbrane podatke itd. S žolni se bodo spustili po kanjonu Kolpe, obiskali Rakov Skočjan, Cerkiško jezero, krenili na pohod na Snežnik itd.

OČENILI FOTOLOVCE

KOČEVSKA REKA - V Kočevski Reki so zaključili prvi, spomladanski del turistične akcije fotolovcev "Stirje letni časi". Komisija, ki so jo sestavljali Joco Žnidarič, Stane Jarm in Konrad Lampet, je ocenila 148 dia posnetkov. Prvo nagrado, z motivom Dragarske doline, je dobil Marko Masterl, drugo, "Jutro na paši", Janez Papež, oboja iz Kočevja, in tretjo, "Pogled z lovske kočee", Hrvoje Oršanič iz Brežic. Posebno nagrado za najboljši lovski motiv sta si razdelila Janez Papež in Marko Masterl, in sicer za posnetka kanje in rjavega medveda. Turistični delavci podjetja Snežnik menijo, da tudi fotolovci lahko pripomorejo k afirmaciji nekoč zaprtega in skrivnostnega območja Kočevske Reke.

I. STANIČ

Telefonija za sto let

Če se bodo ljudje še naprej izseljevali, bo marsičesa v Osilnici preveč

OSILNICA - Do nedavnega so imle vasi na hrvaški strani Kolpe in Čabranke telefonske priključke s slovenske pošte v Osilnici. Zdaj so Hrvatje večino vasi že odklopili od slovenske telefonske centrale in so ostali priključeni na osilniško centralo le še naročniki iz vasi Turki in Gašparci. Tako je pri osilniški pošti dovolj prostih telefonskih števil, da bodo lahko dobili priključke vsi, ki jih želijo. Tako bodo v kratkem priključili blizu 15 novih naročnikov. Domačini zdaj ugotavljajo, da je dovolj prostih telefonskih števil "za sto in več naslednjih let". To svojo trditev utemeljujejo s tem, da bodo gotovo tudi Turke in Gašparce kmalu odklopili od osilniške pošte. Sicer pa je dovolj že sedanjí odnos države Slovenije do teh krajev, ki do Osilnice še ni zgradila ceste po slovenski strani, pa tudi vedno več zapletov, ki nastajajo zaradi meje.

Zaradi vsega tega se bodo ljudje s tega konca še naprej izseljevali in se lahko zgodi, da bo tu sodobna pošta, a brez telefonskih naročnikov. Tako je na Kočevskem tudi že nekaj bolj ali manj urejenih šol brez učencev (tudi v Osilnici in na bližnji Travi), trgovin in gostišč, ki so jih zaprli, itd.

J. P.

Neodgovorno ravnanje poslancev

Ribniška SKD izraža ogorčenost zaradi prekinitve skupščinskega zasedanja - Med odgovornimi za prekinitve je tudi župan

RIBNICA - Zaradi dan poprej prekinjene seje občinske skupščine so ribniški krščanski demokrati minuli četrtek zvečer sklicali v prostoriški stranke v Seškovi v Ribnici tiskovno konferenco. Na njej so pojasnili svoje videnje vzrokov za prekinitve skupščinskega zasedanja in izrazili ogorčenje zaradi neodgovornega ravnanja nekaterih poslancev.

Član odbora ribniške SKD in podpredsednik občinske skupščine Franc Mihelič je povedal, da je SKD prekinitev skupščinskega zasedanja zelo presenetila. "Večina poslancev je vedela, da so tiste točke dnevnega reda, ki bi morale slediti obravnavi preimenovanja ulic, pri kateri je prišlo do prekinitve zasedanja, izredno pereče in pomembne za stanje v ribniški občini", je dejal Mihelič in dodal, da je bilo zato od poslancev zboru združenega dela in Združene liste zelo neodgovorno, da so povzročili nesklepčnost. Med pomembne točke dnevnega reda, ki bi jih poslanci morali obravnavati, je vrstili obravnavo poročila o stanju v Riku pa tudi obnovitev in okrepitev nekaterih skupščinskih delovnih teles.

Ogorčenost SKD zaradi neodgovornega ravnanja poslancev zboru združenega dela in poslancu zboru krajevnih skupnosti, ki je vede ali ne s svojim odhodom onemogočil nadaljnje delo skupščine, je Mihelič podkrepil s pojasnilom, da je prav SKD zadnje tedne veliko storila, da bi se uredilo gospodarsko stanje v občini. Slednje je označil tudi kot povod za sklic tiskovne konference, na kateri je med vzroki za prekinitve skupščinskega zasedanja poleg neodgovornega ravnanja poslancev navedel, da je do prekinitve prišlo tudi zato, ker je župan podvomil o legalnosti postopka preimenovanja nekaterih ulic

v ribniški občini in je le-te dal preveriti občinski statutarnopravni komisiji. Mnenje te komisije, ki ga je na skupščinskem zasedanju podal predsednik komisije Franc Lovšin, je Mihelič označil kot tretji vzrok za prekinitve zasedanja. Izrazil je prepričanje, da je Lovšin, ki je tudi predsednik gibanja za občo demokracijo, v sklepe statutarnopravne komisije vnesel stališča svoje stranke.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Nazoren odgovor

Dobila sta ga direktor klavnice in šole

KOČEVJE - Na pripombo Vinka Pintarja na majski seji zborov občinske skupščine o grafičnih prilogi k predlogu o preimenovanju dela Trga Zbora odposlancev v Trg sv. Jerneja in na delo geodetske uprave ter na zahtevo Petra Šobarja na junjski seji občinske skupščine, da je treba dati odgovor na nekatere pripombe s prejšnjih sej, je za zadnjo, nesklepčno sejo skupščine prišel odgovor načelnika Geodetske uprave Braneta Kovača, dipl.inž.geod., ki se je glasil tako:

"Priказano preimovanje je najbolj nazorno prikazano prav v merilu 1:2500, merilo 1:1000 je preveliko... poleg tega kartografski vir, ki je najbolj priporočljiv za prikaz pri preimenovanju ulic, ni vzdrževan". (Iz ostalega besedila se da razbrati, da je treba besedo "vzdrževan" razumeti kot "dopolnjen", op.pis.) "Geodetske uprave je resnično že desetletja konec... kajti skoraj polovica od 110 temeljnih topografskih načrtov v merilu 1:5000 je iz tega leta in so do danes vsi nevzdrževani", ker Geodetski upravni ni bilo niti kadrovske niti finančne omogočeno to vzdrževanje. Teh težav ne bi bilo, če bi občinski izvršni svet zagotovil kadre, ne pa, da jih zmanjšuje. Zato so geodetske evidence občine Kočevje in Ribnica, vredne 200 milijonov DEM, nevzdrževane. Posebno nazoren je zadnji del odgovora:

"Pričakovati od geodetske uprave, da bo vzdrževala prav tisti list, ki bi ga morali uporabiti za prikaz preimenovanja ulic, je enako pričakovanju, da bo direktor šole zgradil šolo za enega učenca oz. da bo direktor mesarije zgradil farmo za enega prašiča."

J. P.

PRIZADEVNI NA VSEH KONCIH

VELIKE POLJANE - Že vrsto let si prebivalci te vasi v ribniški občini prizadevajo, da bi čim bolj razrešili številne komunalne in ostale probleme. V tem kraju, ki je na nadmorski višini 610 do 640 m, so že leta 1930 zgradili vodovod iz en kilometra oddaljenega Beča. Vendar ta ni dajal dovolj vode, zato so zgradili novega. Uspešni so bili tudi pri gradnji lokalne ceste od Ortneka do svoje vasi. Uspešno razrešujejo tudi ostale zadeve na področju gasilstva in drugod. Konec minulega leta pa je bila opravljena blagoslovitev obnovljene notranjščine cerkve sv. Jožefa in 11 novih oken. Da so vsa ta dela zmogli, jim je precej pomagal rojak dr. Viktor Novak iz ZDA, ki je prispeval precejšnjo vsoto denarja v spomin na svojo pokojno ženo Cirilo-Cesnik Novak. Vaščani tega kraja so prizadevni tudi v pogledu obdelave in izkoriščanja kmetijskih zemljišč, čeravno jim kraška ilovica in kamniti svet ne dajeja tolikšnega pridelka kot ravninski svet.

- vd

LETOS ASFALTA NE BO

OSILNICA, DELNICE - Pred kratkim smo poročali, da bo letos asfaltiranih preostalih dobrih 6 km ceste med Kuželjem in Gašparci (Mirtoviči) na hrvaški strani Kolpe. Tako bi bila v celoti asfaltirana cesta med Brodom na Kolpi oz. Faro do Osilnice in Čabra. Te dni pa smo iz zanesljivih virov zvedeli, da je denar za asfaltiranje tega cestnega odseka počasi skopnel. Najprej je bilo objavljanjo asfaltiranje celotnega odseka, nato samo dveh kilometrov odseka, pred kratkim pa je prišlo obvestilo, da letos ne bo denarja niti za ta dva kilometra. Tako je ta odsek spet prenesen v plan asfaltiranja cest za "naslednje leto", kar se ponavlja že nekaj let.

(Ne)združljivosti funkcij?

Izjava predsednika občinske skupščine Kočevje v zvezi z zahtevo delegatov enega izmed občinskih zborov o njegovem odstopu z ene izmed funkcij

KOČEVJE - Predsednik občinske skupščine Kočevje dr. Mihael Petrovič je 9. julija podal za novinarje svoje mnenje o zahtevi dela poslancev občinske skupščine Kočevje, naj bi prostovoljno odstopil, ker njegovi funkciji (predsednik občinske skupščine in direktor zdravstvenega doma) nista združljivi. Njegova izjava je, na kratko povzeta, taka:

O nezdružljivosti teh dveh funkcij so delegati vseh zborov občinske skupščine razpravljali že maja lani in rezultati so znani. Mnenje ministra brez listnice g. Janka govori o nezdružljivosti po vsebini, ne navaja pa formalno-pravnih podlag za tako mnenje. Na naslednji skupni seji, ki bo sklepna, bodo to vprašanje ponovno obravnavali in o njem glasovali. Če bo večina delegatov menila, da sta funkciji nezdružljivi, bo ponudil odstop.

Ne ve, zakaj ne bi smel sodelovati pri projektu Kočevski naravni park, saj je povedal, da se bo odločno

zoperstavil vsem poizkusom njegove zlorabe. Obtožbe, da je zlorabil funkcijo predsednika občine v korist zdravstvenega doma, odločno zavrača, prav tako tudi, da je vplival na delegate v zvezi z rebalansom proračuna. Zaradi takih zdrh občina le izgublja. Najbolj koristno bi bilo, če bi najbolj vneti zagovorniki o (ne)združljivosti funkcij usmerili del svoje energije v oblikovanje uporabnih programov za razvoj Kočevske.

Nadalje je predsednik Petrovič poudaril, da je potrebno razpravljati o tem na seji skupščine, se pravi vseh treh zborov, in ne le enega zboru (družbenopolitičnega), saj je predsednik skupščine, ne zboru. "V skupščini, ki me je izvolila, naj se vse razreši, in ne le v enem zboru." Razložil je tudi, da ni župan, ker ima župan tudi izvršno oblast, on pa je predsednik občinske skupščine, ki takih pooblastil nima.

J. PRIMC

Sevniške rakete na tleh

Drago Perc ne bo nastopil na evropskem prvenstvu

SEVNICA - Dragu Percu, predsedniku Astronavtično-raketnega kluba Sevnica, nič ne pomaga, če so mu visokošolske oblasti v Mariboru kot študentu priznale status vrhunskega športnika. Omenjeni vrhunski sevniški raketar tudi nima ničesar od tega, če je lani v ZDA na svetovnem prvenstvu zmagal. Po vseh imenitnih naslovih in dosežkih v preteklosti se mu je namreč zgodilo, da letos ne bo mogel tekmovali na evropskem prvenstvu v raketnem modelarstvu v Suceavi. Za nastop na tej romunski preizkušnji mu manjka denarja.

Vsi tisti, ki so mu lani ob vrnitvi s Floride objubljali pomoč pri nadaljnjem delu v raketarstvu, so na raketarstvo preprosto pozabili. Ni sicer dolžnost ljudi na vplivnih mestih, da bi zbirali denar za raketarskega svetovnega prvaka, ampak če so se že hvalili s sponzoriranjem, bi bilo lepo, ko bi bili vsaj zvesti svojim obljubam.

Sicer se da zadevo pogledati tudi drugače, iz manj osebnega zornega kota. Če smo čisto praktični: Sevnica bi se tudi z raketarsko zlato Draga Percu lahko predstavila svetu, če si že tako želi, da bi zanjo slišali tudi onstran Lisee in celo pod Triglavom.

Toda vse kaže, da bo ostalo pri odgovodi Perčeve udeležbe na tekmovalju v Romuniji. Sevniške rakete torej v tem primeru ostajajo na tleh. Tak razvoj dogodkov sicer ne preseneča in je kar značilen za naše kraje. Za velike veselice, kjer se cvre na ražnju, kjer točijo vino v hektih

in kjer razne zvezde novodobne podalske estrade do konca ponumljajo ljudstvo, se zmeraj najdejo bogati botri, ki sežejo globoko v podjetniško malho. Znanja, ki ga na primer predstavlja tudi vrhunsko raketarstvo, ne podpre nihče. In potem se Slovenija sprašuje, zakaj ima več pijancev in veseljakov kot izumiteljev.

MARTIN LUZAR

Še enkrat poplava, pa bo konec

Boštanjski obrtniki menda napovedali, da bodo zaprli delavnice, če jih bodo spet prizadele poplave - V septembru naj bi že gradili, potem ko občina dalj časa zbira dokumentacijo

SEVNICA - Bog dal, da ne bi bilo dežja. Kajti če bodo padavine, se lahko pripeti, da bodo v Boštanju spet narastele vode in obrtna cone bo poplavljen, kot je bila že večkrat. Če bo tamkajšnjim obrtnikom hudourna voda samo še enkrat vrla v delavnice, pa bo to povzročilo hude skrbi sevniški občini.

Če bodo obrtne delavnice v Boštanju ob neurju spet poplavljene, večina obrtnikov menda ne bo več poglana strojev v teh delavnicah, potem ko bo iz prostorov odtekla voda. Očitno je zasebnikom dovolj moledovanja, pisanja vlog o nujnosti varovanja obrtne cone Boštanj pred visokimi vodami in cinčanja. Počasi se menda premika zlasti tisti del administrativnih in strokovnih moči, ki pripadajo občinski vladi. Tako vsaj bi lahko sklepali po razpravi na nedavni seji sevniške občinske skupščine. Kar je na tem zasedanju dejal eden od poslancev - očitno je bil iz zboru krajevnih skupnosti in iz KS Boštanj - se je dalo razumeti

tako, kot da je krajevna skupnost svoj del nalog opravila, medtem ko občina malce zamuja.

Omenjeni "upor" boštanjskih obrtnikov, ki ga je na seji skupščine kot precej verjeten izid napovedal vplivni Slavko Vilčnik, je torej povzročil preplah v vladnih vrstah in predsednik izvršnega sveta Marjan Kurmik je napovedal začetek gradnje varovalnih nasipov za september. Vilčnikova napoved in razpoloženje obrtnikov, ki je bržčas za napovedjo, pa najbrž le ni glavna sila, ki je omeščala sevniški izvršni svet. Vlada si namreč že daljši čas prizadeva narediti vse za varovanje boštanjске obrtne cone, kar potrjuje

tudi odgovor na Vilčnikovo poslansko vprašanje, napisan 24. junija. V sodelovanju z Republiško direkcijo za varstvo voda je izvršni svet prišel do študije o varovanju boštanjске obrtne cone in sevniške industrijske cone pred visokimi vodami. Na podlagi te študije je občina Sevnica naročila pri VGI Ljubljana strokov-

● Na nedavni seji je občinska skupščina v Sevnici sprejemala predlog ustreznega odloka. Skupščina je ob tem tudi sklenila, da bodo takoj začeli pripravljala dela, potrebna v zvezi z varovanjem omenjenega območja pred visokimi vodami.

ne podlage in pripravila osnutek lokacijskega načrta glede varovanja obrtne cone. Omenjeno predstavlja samo del doslej opravljenega dela.

L. M.

POLNOČNI DIRKAČI - Skozi Kočevje in tudi po Ljubljanski cesti, se pravi mimo policijske postaje, prirejšajo nekateri prave dirke. Tako je v četrtek malo po polnoči neki dirkač divjal z motorjem brez izpušne cevi, da je zbudil precej ljudi tudi daleč naokoli. Take dirke so se nato ponavljale do jutra vsakih nekaj ur. Za nameček pa so se po polnoči drli še otroci, ki so se posvajali po napornem večeru v mladinskem klubu.

DEŽEVJE PRIHAJA - Nedavnega dežja so se razveselili kmetje in vrtičkarji pa tudi veslači na Kolpi. Najmanj pa so ga bili veseli Koprivničani, ker jim je popolnoma uničil seicer skoraj neprevozno cesto do Kočevja, na kateri zdaj vozila še hitreje uničujejo. Med dežjem oz. nevihto pa je tudi treskalo, zaradi česar je bilo uničenih tudi nekaj televizorjev in drugih aparatov, na primer na občini celo nekaj telefonov in telefaks.

PRIPRAVLJAJO SE NA PRAZNIKE - V Kočevju bodo letos praznovali 600-letnico župnije, 100-letnico železnice in 50-letnico Kočevskega zbora. Mesto se že pripravlja na ta praznovanja in se polepšuje. Urejajo okolico železniške postaje, pa tudi Seškovo dom, kjer je zasedal od 1. do 3. oktobra 1942 Zbor odposlancev slovenskega naroda, bodo do praznika temeljito preuredili.

Ribniški zobotrebci

NAFTA NA CESTI - Zaradi neprimerne hitrosti je pred kratkim padel s priklonpika na osebnem avtu v križišču Seškove in Trubarjeve ulice sod z nafto. Nafta se je razlila, vendar do ekološke katastrofe ni prišlo, ker so cesto zavarovali milničniki, gasilci so cesto oprali, čistil pa je tudi voznik R. J. iz okolice Ribnice, ki se bo zaradi nepravilno naloženega tovora zagovarjal še pri sodniku za prekrške.

POBEG PO TRČENJU - Na križišču Seškove, Kolodvorske, Uranove in Ljubljanske ceste je prišlo že 28. junija okoli 15. ure zaradi nepravilnega zavijanja do prometne nezgode, ki naj bi jo povzročili neznan voznik rdečega yuga, kateri je po nesreči odpejal dalje. Policisti prosijo voznika in očitno, naj jim pomagajo pri razrešitvi okoliščin te nesreče.

UDRLA SE JE CESTA - V Loškem potoku se je v vasi Hrib prav nasproti osnovne šole udrl del cestišča. Krajevna skupnost, policijska postaja in cestno podjetje so takoj ukrepali in poskrbeli za popravilo.

FANTJE SO SE STEPLI - V eni izmed rakiških gostlin so se najprej prepirali (dva Raktiničana in en Grčevljan), in ker jeziki niso znali izraziti vsega, so se začeli pretepati. Zdjaj bodo vzrok spora razložili še pri sodniku za prekrške.

Sevniški paberki

KJE SI, MARTIN? - S trga v Sevnici je neznan kam izginil sv. Martin, natančneje kipec te nadvse čislane svete osebe. Govori se, da je nekje na delovni mizi "spomeničarjev", nekateri pa menijo, da je dobil noge, čeprav je iz kamna.

RAZKOŠJE - Nekaj oseb, ki se v gredo v Sevnici javna dela, je oni dan sedelo v baru na Glavnem trgu. Namesto da bi si ti ljudje za kratek čas odganjali mušice, ki so jim sedale na roke, noge in tam okoli, so se zabavali bolj po svoje. Po cesti so metali tolarске kovance. Drobiz je prijetno glingjal in to je razposajeno "javnim delavcem" povzročalo silno zadovoljstvo. Zadolovljen je bil tudi osebek, ki šteje v sevniški ekipi za javna dela za nekaj več. Očitno so omenjeni kljub svoji izjemni domišljavosti edini javni delavci v tej državi, ki se zavedajo, da je veliko ljudi na cesti in da je potrebno kaj odstopiti tudi tem.

ENI IN DRUGI - V vrstah sevniških premožnih obrtnikov so izrazili ogorčenje nad to slovensko državo, ki da je tako oduška. So rekli, da tako ne gre in da bi bilo nekaj narediti za dohodnino, ki da je tako visoka. Začuda se do tega trenutka še ni oglasila siromašna sevniška gospodinja, ki je dobila odločbo, da mora plačati kar 35 tisoč tolarjev! Je že tako, da eni kričijo, drugi pa plačujejo.

TEPEŽ - Na širšem območju Bohorja je nekaj močno narobe, saj tam že dolgo niso pretepli, priprili ali kako drugače obdelali nobene uradne osebe. Nekaj so jih. Ena od žrtev bohorskih ljudskih šeg in navad je bil tudi gozdarski inšpektor. Domačini so mislili, da je eden tistih, ki je prišel delat odlagalščice za radioaktivni materiala, pa so ga premikastili. Bohorci so očitno podobni izamskim gasilec. Na Igu pravijo: ni važno, kje gori in kaj gori, mi samo polivamo. Naši posavski junaki pa se menda ravnavo po načelu: ni pomembno, kdo pride in zakaj pride, mi kar prebunkamo.

Spet je na sporedu srednja šola

Pouk v dveh stoletnih zgradbah - Na potezi je republika - Dve lokaciji in projekt za nov srednješolski center - Do kdaj samo na papirju?

KRŠKO - Srednja šola Krško se je morala ves čas obstoja prilagajati in ponujati take programe, ki so bili zanimivi za regijo (papirniški, rudarski). V začetku je izobraževala kadre za širše okolje, pozneje pa je izgubljala z odpiranjem novih tehniških in poklicnih šol v Novem mestu, Trbovljah, Celju in Velenju. Postala je predvsem šola regijskega značaja. V prihajajočem šolskem letu bo imela skupno 23 oddelkov.

Trenutno vpisuje v štiritletne programe za poklic strojnega tehnika in elektrotehnika elektronika ter v četrti letnik smeri elektrotehnik energetik. Od triletnih programov izobražuje preoblikovalce in spajalce kovin, oblikovalce kovin, električarje elektrone, samo v 3. letniku tudi energetike in samo v prvem letniku še električarje motornih vozil. Na razpolago ima tudi dveletni program šolanja za obdelovalce kovin.

Pouk poteka zaradi številnih vozačev v eni izmeni, vendar v dveh zgrad-

bah, ki sta stari čez sto let. Prostori so utesnjeni in neustrezno razporejeni, saj so z naraščanjem oddelkov sprti začasno reševali prostorsko stisko. Ravno tako neplanirano so rasle tudi šolske delavnice, zato imajo prostorske težave pri praktičnem delu, laboratorijskem delu in pouku računalništva. Učilnice so premajhne, hodniki preozki, nimajo učilnice za

skupna predavanja, čitalnice, večnamenskega prostora, garderob, nima-

• Doslej so že večkrat pripravljali gradnjo nove šole, nazadnje pred 10 leti, ko so zaradi pomanjkanja denarja samo adaptirali stari dijaški dom za potrebe šole. Pretekli petek se je v občini mudila delegacija ministrstva za šolstvo in šport, ki si je ogledala to šolo in predvideni lokaciji za nov srednješolski center na Spodnjem Griču in nad znanim krškim "šopingom". Predstavniki ministrstva so bili, po ocenah predsednika IS Hermana Kuneja dokaj naklonjeni izgradnji. V Krškem naj bi se že letos lotili priprave projekta, čeprav še vedno ni znano, kdaj v bodočnosti bo prišlo do izgradnje. Republika se bo prej morala odločiti, kaj s krško srednjo šolo.

jo primerne telovadnice in drugih ustreznih športnih površin, prav tako ne ustrezajo niti prostori za skupne službe, jedilnica, sanitarije, delavnica za hišnika in še kaj.

B. DUŠIČ-GORNIK

KDO JE BOG?

Kadar je vroče in sonce žge, pravimo, da to daje Bog. Zato je Bog tisti, ki deli Zemlji sonce in dež. Kakšen je Bog, ne vem. Kadar nam gre dobro, je dober, kadar nam gre slabo, je slab. Pravimo: "Bog pomagaj!" ali pa: "Bog se usmili," kadar smo v sili. Želim si, da bi Bog rešil ljudstvo pred vojno in uničenjem.

ALEKSANDRA STRUPEH
3. r., OŠ Krmelj

KRŠKA PLESALCA USPEŠNA V ITALIJI

KRŠKO - Člana krškega Društva za plesno dejavnost Sebastjan Vodlan in Urška Klakočar sta pod pokroviteljstvom Zavarovalnice Triglav iz Krškega uspešno zastopala Slovenijo v Italiji. Za mlada plesalca je bil to prvi nastop pod državno zastavo, na festivalu, kjer je sodelovalo 2000 najboljših plesnih parov in kjer sta morala nastopati pred polnimi dvoranami s 3000 gledalci in poznavalci plesa. V pionirski kategoriji sta se pomerila s 77 najboljših parov iz 10 držav, zato je njuno 25. mesto v latinskoameriških plesih lep uspeh. V standardnih plesih sta se uvrstila okoli 40. mesta. Urška in Sebastjan sta zdaj na počitnicah, a bosta kmalu morala začeti z delom, saj bosta sredi oktobra spet zastopala Slovenijo na tekmovanju v Angliji.

DOČAKALI - Letos bo država za republiško cesto proti Senovem namenila samo tretjino potrebnega denarja. Če bo šlo tako naprej, bo rekonstrukcija ceste končana šele v treh letih. (Foto: B. D.-G.)

S prenavo ceste pri Senovem so začeli

Za letos tretjino vsega potrebnega denarja

SENOVO - Pred kratkim so končno začeli z deli na republiški cesti skozi Senovo, za katero so zaradi gostega prometa in uničenosti voznišča že leta 1986 načrtovali rekonstrukcijo. Šele lani so pristojne službe pripravile vsu potrebno dokumentacijo in pridobile republiško gradbeno dovoljenje.

Lani je republika načrtovala 30 milijonov tolarjev za začetek rekonstrukcije, izbran je bil tudi že izvajalec, vendar pa nazadnje pogodba z njim iz Krčanom neznanih razlogov ni bila podpisana. Tako je bila rekonstrukcija te ceste letos ponovno uvrščena v republiški program. Za dela je namenjeno spet (istih!) 30 milijonov tolarjev, kar je samo tretjina vseh potrebnih sredstev.

Kot je povedal Franc Glinšek, občinski sekretar za gospodarsko infrastrukturo, bodo z denarjem, ki je na razpolago in ga je treba porabiti v dveh mesecih, predstavili komunalne vode, posneli brežince, "odrezali" bližnji hrib in morda jim bo ostalo še kaj. Cesta je sicer na republiških, vendar tudi na ravnih domačinov, ki morajo neprestano drezati, da se pri obnovi kaj premakne. Občina Krško bo po končani rekonstrukciji ceste poskrbela za javno razsvetljavo in za pločnike ob cesti.

B. D.-G.

PRI ŽUPANU - Harmonikarje brežiške glasbene šole je po uspešnem nastopu na mednarodnem tekmovanju harmonikarskih orkestror in solistov v Pulju sprejel predsednik brežiške skupščine Teodor Oršanič in jim čestital za dosežene uvrstitve. Soliste in orkester sta za tekmovanje pripravila Božidar Bogolin in Željko Škoič, eden redkih profesorjev harmonike v Sloveniji in Hrvaški, ki je končal šolanje v Moskvi. Na sliki je prvi z desne Uroš Vučajnik, ki je prejel največ točk med vsemi kategorijami solistov in si zato prislužil pokal mesta Pulj. Zraven njega sta še ostala dva brežiška solista - Boris Kelhar in Gregor Perner. (Foto: B. D.-G.)

Stari most prek Krke in Save še vedno zaprt

Kdaj bo država dala svojo polovico denarja?

BREŽICE - Stari most prek Krke in Save pri Brežicah je v minulih letih doživel precejšnjo prenovu, vendar pa je na delu med rekama ostal nedokončan in zato še naprej zaprt za ves promet. S tem so zaprta pomembna vrata v mesto in je odrezan od prometne poti nekdanji zelo živahen del Brežic z gostišči in sejmiščem.

Most je formalno obveznost občine Brežice, saj gre za lokalno cesto, vendar pa so Brežičani pred leti z veliko napora dosegli, da je prišlo nekaj denarja tudi iz Republiške uprave za ceste. V letu 1990 je bil prenovljen del mosta prek Save, konec lanskega leta pa je brežiška občina v stari most vložila 13,8 milijonov tolarjev za obnovo oboka prek Krke. S tem je izpolnila svoje obveznosti po dogovoru z nekdanjim direktorjem RUC. Ta je namreč podpisal, da bo drugo polovico stroškov za obnovo mostu pokrila republika. Danes ta "dolga" republika znaša okrog 40 milijonov tolarjev.

Občina se zdaj pospešeno dogovarja z Republiško upravo za ceste in ministrstvom za promet da bi tudi onadva izpolnila obvezo. V Brežicah menijo, da se samo zaradi zamenjave vodstva ne morejo pretrgati že dogovorjeni posli.

B. D. -G.

Nekaj se kuha, ker imajo Hrvati pri nas službe

Nestrpnost ob meji narašča zaradi nezaposlenosti

SLOVENSKA VAS - Nekdaj se je hrvaško in slovensko prebivalstvo ob meji zaposlovalo ne glede na mejo, zdaj jih meja ostreje ločuje, njihove poglede na to vprašanje pa je zaostriala še vse večja brezposelnost. Samo v Slovenski vasi je zdaj nezaposlenih 19 ljudi, kar je precejšen delež vsa aktivnega prebivalstva v vasi. Težko je tudi v sosednjih Jesenicah in Veliki Dolini.

K nezaposlenosti je svoje prispevalo tudi odpuščanje slovenskih delavcev iz hrvaških podjetij. V Slovenski vasi sta v nekaterih družinah brez dela celo dva člana ali pa je kdo še vedno zaposlen na Hrvaškem in z nizko plačo ne more kaj dosti prispevati v družinski proračun. Tako nestrpnost med prebivalci iz dneva v dan narašča in vsepovprek letijo očitki zaradi zaposlovanja Hrvatov.

Zato so konec junija prizadeti nezaposleni prišli na pogovor z občinskimi funkcionarji. Na sestanku so sklenili, da je treba zanje najprej poskrbeti, ter poslali dopis Medobčinski gospodarski zbornici in Obrtni zbornici Brežice. V njem so vse obrtnike in podjetnike, ki zaposlujejo ali imajo zaposlene tuje državljane, zaprosili, naj pozitivno sprejmejo ta apel.

Apel je prispel tudi k podjetniku Stanku Šinku, ki ima poslovne prostore v Slovenski vasi. Ker je iz govorice sklepal, da se očitki nanašajo ravno nanj, je na nedavnem srečanju z novinarji izrazil svojo prizadetost: "Moje podjetje edino na tem območju zaposluje. Ravno zdaj imamo razpis na zavodu za dve delovni mesti, v septembru pa bomo razpisali še tri. Trenutno pri meni dela 12 slovenskih državljanov, tukajšnjih domačinov, in štiri tuji, Hrvati. Gre za šolane in visoko usposobljene kadre, brez katerih lahko takoj zaprem proizvodnjo. Takih ljudi doma ne dobim. Čutim se prizadetega, saj ne morem na delo vzeti koga, ki nima pojma o tem poslu."

Kot pravi brežiški izvršnik Ciril Kolečnik, je bil njihov apel namenjen vsem podjetjem in obrtnikom, ki zaposlujejo tuje, in ne le posameznikom. Poudarja, da se občina zaveda nizke izobraženosti nezaposlenih. "Izvršni svet ne podpira zaostrovanja v Slovenski vasi in mu nasprotuje. Gre za ozke interese posameznikov, ki niso v skladu z interesi občine in dobrih odnosov s Hrvaško, res pa je tudi, da na take odnose, kot so bili včasih, ne moremo pristajati. Če je doma dovolj kadrov za neko delovno mesto, naj ga zasedejo domači, če pa primernih ljudi ne najdemo, je treba dati delo tudi tujcem. Jeseni se bo pokazalo, da so tudi delovna mesta, kjer bi lahko zaposlili svoje državljane," je dejal.

B. D.-G.

Naslednike Vidma niso oprostili

Občina jim bo zmanjšala dajatve v sklad stavbnih zemljišč, ko bodo predložili poslovne načrte - Zmanjšanje, kompenzacije ali kaj drugega?

KRŠKO - Že v začetku junija je poslanec Anton Janc spomnil skupščino, da je bila podjetjem, ki so nastala iz Vidma, obljubljena pomoč. Državni zbor je menda obljubil denarno pomoč, medtem ko naj bi krški IS najemomalce oprostil plačila prispevkov v sklad stavbnih zemljišč. Krčani zaenkrat svoje obljube še niso izpolnili.

Kot se je pokazalo na junijski seji skupščine, člani izvršnega sveta najbolj moti, da sta doslej zaživelj samo dve podjetji: Videm papir in Vitacel. Vzdrževanje še ni zaživelj, zato je okrog 150 ljudi, kolikor naj bi se jih po prvotnih načrtih zaposlilo v njem, še na cesti. Ker še ni tretjega podjetja, izvršni svet menda ni mogel ugotoviti, kakšen delež prispevkov v sklad pripade vsakemu od njih.

Po mnenju Hermana Kuneja, predsednika izvršnega sveta, obstojecima dvema podjetjema zdaj ne ustreza, da bi ustanovili še tretje. To je dokaj lahko razumeti, saj očitno ne ena ne druga firma nista sposobni prenesti bremena tako velikega podjetja vzdrževalcev, pa tudi drugemu podjetjem se očitno zdi preveč

tvegano prevzeti to dejavnost.

Težko bi rekli, da so zgoraj naštetih pravi vzroki, saj so v Krškem nedavno sprejemali občinski proračun, ki je spet pokazal, v kako veliki meri je odvisen tudi od prispevkov v sklad stavbnih zemljišč. Videm je skladu za preteklo leto dolžan 185 milijonov tolarjev, k tej vsoti pa je treba pripisati še zajeten kup letošnjega dolga. Če bi se odločili za odpis dolgov, bi jim pri proračunu pošteno zaškripalo.

Nekaj pa se vendarle še premika. Podjetja, ki so nastala iz Vidma, še vztrajajo pri začasni oprostivni plače-

vanja dajatve, ki bi jim pomagala obravnavati. Izvršni svet je njihovo vlogo obravnaval in zahteval od njih poslovne načrte in nasploh čimveč podatkov o sebi, da bi vedel, s kom ima opravka, kaj si lahko od teh podjetij obeta občina ipd. Člani tega organa namreč pravijo, da bi se le na osnovi tako temeljitih podatkov lahko odločili o pomoči.

Omenjena podjetja so izvršnemu svetu že sporočila, da bodo dostavila vse potrebno. Ko bo to storjeno, bo izvršni svet spet obravnaval vlogo.

Če imata obe strani res enake cilje, t. j. rešiti proizvodnjo papirja in celuloze v Krškem ter ohraniti čimveč delovnih mest, potem se bosta lahko pogajali v več smereh: od zmanjšanja prispevkov do plačevanja s kompenzacijami.

B. DUŠIČ-GORNIK

Ob meji se razvija podjetništvo

Namesto vojaškega remontnega zavoda v Slovenski vasi nastaja novo podjetniško središče - Nekateri mu obetajo razcvet - Bo država prepustila območje občini?

SLOVENSKA VAS - Konec avgusta bo že leto dni, odkar sta občina Brežice in ministrstvo za obrambo podpisala pogodbo o najemu prostorov v nekdanjem Tehnično-remontnem zavodu Bregana. Brežičani zdaj zahtevajo, da jim država odstopi območje, ki se danes imenuje Gospodarska cona Slovenska vas, saj so prepričani, da bo tu zraslo podjetniško središče, ki bi občini lahko nadomestilo izgube zaradi meje.

Občina je dobila v najem 32.500 kvadratnih metrov pokritih površin in delno tudi ogrevanih površin.

Vodenje poslov in iskanje podjetnikov, ki bi želeli najeti prostore v Slovenski vasi, je izvršni svet s posebno pogodbo prepustil zasebnemu podjetju Center za razvoj Posavja, ki ga vodi Vojko Omerzu. Cene najemnine so od 2 do 6,6 marke za kvadratni meter, odvisno od opremljenosti prostorov. Polovico najemnine gre ministrstvu za obrambo, saj je lastnica območja še vedno država, medtem ko si drugo polovico razdelita občina (35 odst.) in podjetje CRP (15 odst.).

Je gospodarska cona v Slovenski vasi danes že na poti k podjetniškemu središču tik ob hrvaški meji? Ob ogledu prostorov in seznanjenju s programi, ki tu že tečejo ali pa v kratkem se bodo, je mogoče reči, da projekt dobro kaže. Podjetnike privabljajo razmeroma poceni prostori z vso potrebno komunalno opremljenostjo in še bolj kot to - bližina meje. Nekateri med njimi si že manjše roke, saj pričakujejo, da se bo ravno sem preselila meja med Balkanom in Evropo, kakšna je bila

prej na Primorskem. Do danes je s pogodbami oddano v najem 12 tisoč kvadratnih metrov ali 37 odst. vsega prostora. Za prostor se zanima še precej resnih podjetij, medtem ko se tuji še bojijo bližine Hrvaške in Bosne. Okrog 4 ha območja, ki je z ograjo ločeno od ostalih površin, še vedno uporablja ministrstvo za obrambo. V delavnicah za popravilo motornih neborbenih vozil trenutno dela 75 ljudi.

Kot pravi direktor podjetja CRP Vojko Omerzu, je bila vojska v začetku, dokler sta bila na vhodu v območje zapornica in oborožen

stražar, največja ovira za bodoče najemnike. Danes te ovire ni več. Najemniki imajo vodo, ceste, elektriko, telefon in ogrevanje, kjer je pač vgrajeno, zato pa ostaja še cela vrsta drugih nerешenih zadev. Zaradi oporečne vode se je občina lotila izgradnje vodovoda iz črpalnice pod mokriškim gradom, ki naj bi bil zgrajen v štirih mesecih.

V gospodarski coni se še vedno nahajajo strupene snovi iz nekdanje Galvanike. Zanje se ministrstvo ne meni kaj dosti. Brežičani pa pravijo, da take proizvodnje v nobenem primeru ne nameravajo več obnoviti. CRP že več mesecev čaka na dovoljenje za licitacijsko prodajo vozil in strojev nekdanje vojske. In kaj najbolj teži najemnike? Pogrešajo smerokaze in ceste, ki bi cono povežala z mednarodnim prehodom Obreže, predvsem pa želijo zavarovati svoje naložbe v objekte, saj pogodbe ne povejo, kaj se zgodi z vložnim, če ob morebitni prodaji ne bodo pripravljene prostori odkupiti. Nekateri so zaradi (ne)lastništva imeli težave z dokumentacijo, vendar je občina našla legalno pot, po kateri lahko zdaj pridejo do uporabnih dovoljenj. Pripravi so tudi, da bi se morala vsaj kakšna tretjina najemnine vračati temu prostoru, ki bi ga potem lažje ustrezno uredili.

Vojko Omerzu

B. DUŠIČ-GORNIK

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 2. do 10. julija so v brežiški porodnišnici rodile: Marijana Prosenik iz Presladola - Uroša, Aleksandra Molan s Sel - Matica, Polona Kosec iz Gazice - deklcio, Bojana Juhart iz Ribnice - Melanijo, Martina Kus iz Prilip - Matejo, Slenka Martinc-Zadnik iz Krškega - Nastjo, Stanislava Račič z Drnovega - Marijo, Marjanka Zorko iz Mihalovca - Leo, Dragica Prosenik iz Presladola - Primoža in Andreja Zorenč iz Trebč - Roka. Čestitamo!

kultura in izobra- ževanje

KANADSKO-SLO- VENSKA KRONIKA

NOVO MESTO - Te dni smo prejeli tretjo številko kanadsko-slovenske kronike, glasila Vseslovenskega odbora iz Toronta, katerega urednica je Cvetka Kocjančič. V glasilu je predstavljeno Društvo sv. Jožefa iz Hamiltona, ki je sponzor te številke, veliko prostora pa je posvečenega uspešnim folklorinim skupinam Nagelji, ki prav te dni gostuje v domovini in smo ga videli tudi na Srečanju v moji deželi, ter Soči, ki bo pripotovala čez nekaj tednov in bo 1. avgusta ob 20.30 nastopila v črnomaljski Jurjevanjski dragi. V glasilu lahko beremo še o delu vseslovenskega odbora, dejavnosti slovenskega veleposlanstva v Kanadi, podrobneje sta predstavljena dva znamenita kanadska Slovence Walter Ostanek in Elvís Stojko, v njem pa je moč izvedeti še obilo aktualnih in koristnih vesti iz slovenskih društev in iz domovine.

POEZIJA NIKOLAJA SIVICA

NOVO MESTO - V četrtek, 15. julija, ob 20. uri bo v atriju prostiškega doma na Kapitlju spet kulturni dogodek. Javnosti bo predstavljena knjiga Poezije Nikolaja Sivica. Na predstavitvi bo igrala kitaristka Klara Tomljanovič, pesnikova nečakinja.

Mokronožci so pokukali iz korenin

Izšla je knjižica o Mokronožcih, dobrih škratih iz Ločja, soavtorjev Staneta Pečka in slikarke Jelke Godec Schmidt - Tudi otroški projekt

MOKRONOG - Letos okoli kresa je kot četrta knjiga v zbirki Gorjanski škrat pri Dolenjski založbi v Tiskarni Novo mesto izšla knjižica Mokronožci, ki jo je napisal Staneta Peček, naslikala pa Jelka Godec Schmidt. Tako zaradi teksta kot tudi zaradi zanimivih ilustracij - oboje pa je v prijetno celoto združila oblikovalka Brigita Jakovec-Erra - bodo knjigo otroci, katerim je predvsem namenjena, z veseljem vzeli v roke, gotovo pa se bo ob njej z malo nostalgije ustavil tudi marsikateri odrasli.

Knjižica govori o Mokronožcih, nevidnih bajeslovnih škratih, po katerih naj bi se, kot v knjigi trdi pisatelj, imenoval Mokronog, njegov rojstni kraj. Živel so sami v Ločju, močvirju ob reki Mirni, a so prihajali v stik z ljudmi. Da je tako, so ljudje vedeli po odtisih bosih nožic na robu močvirja in seveda po njihovih dobrih delih, s katerimi so reševali ljudi iz stisk in nevarnosti ali jim kako drugače pomagali pa jim tudi dobrohotno pomagali. Bili pa so, dokler je človek verjel vanje in živel z naravo. Ko se je preveč oddaljil od nje, jo začel po svoje preurejati in spreminjati, so z Ločjem, Maričkim hribom in vijugastim tokom Mirne odšli tudi Mokronožci. Ostali so le Mokronožani, taki in drugačni.

Mokronožci so sprehod v drug čas in drugačen svet. Mokronožci so simbol nezdržljivosti tistega časa in sveta z današnjim, so tragika odraslanja in razvoja, ki je povozil neposreden in pristen odnos do narave, vklestil in zastrupil reko, zbral hrib in čez trato položil asfalt. Vendar človek globoko v sebi le ostaja človek, s svojimi fantazijami in hrepenjci.

NA ZDRAVJE POLETJU - Po nekaj neuspešnih poskusih so "Novomeški poletni večeri '93" le zaživel v igralka Alenka Vidrih je kot francoska pevka Edith Piaf polnoštevilni novomeški publiko, zbrani v atriju kapiteljske proštije, takole nazdravila. "Piaf", koncert za dva, z Alenko Vidrih in Gojmirom Lešnjakom, je ob igranju Boruta Lesjaka, Saše Olenjuka in Slavka Znidaršiča in v režiji Dušana Jovanoviča navdušil. Pred poletnim premorom bo v okviru poletnih večerov še ena prireditev. To bo koncert Petre Gačnik na violini in Branka Rožmana na harmoniki. Koncert bo v petek, 16. julija, ob 20.30 na muzejskem vrtu. (Foto: T. Jakše)

Nizozemci že nastopajo

Koncerti po Metliki še v Črnomlju in Brežicah

ČRNO MELJ - V tukajšnjem dijaškem domu že od 6. julija biva 100-članski Nizozemski nacionalni mladinski orkester. Njegovi člani so stari od 15 do 25 let in bodo v Sloveniji ostali do 19. julija. Vsa-kodnevno vadijo v črnomaljskem kulturnem domu in intenzivno pripravljajo dva koncertna programa.

Tako je v torek zvečer manjša zasedba tega orkestra, Komorni orkester Holberg, že nastopila v Metliki, kjer je odprla niz kulturnih prireditev z naslovom "Pridi zvečer na Grad". Zaigrali so Haydnovo Simfonijo Concertante za violo, čelo, oboo in fagot, Griegovo Suito Holberg in Straussovo Pizzicato polko.

V petek, 16. julija, se bo ob 20.30 v črnomaljski športni dvorani predstavil celotni Nizozemski mladinski simfonični orkester pod vodstvom francoskega dirigenta Roberta Ben-

zija in s slavnim solostom, ruskim violinistom Borisom Belkinom. Izvedli bodo Uverturo k Prodani nevesti B. Smetane, 2. koncert za violino in orkester ter Klasično simfonijo B. Prokofjeva, nato pa še Čajkovskega Romea in Julijo.

Enak program bodo naslednji večer, v soboto, 17. julija, ob 20.30 na dvorišču Posavskega muzeja lahko spremljali Brežičani. Tam bo v nedeljo, 18. julija, ob 20.30 nastopil tudi Komorni orkester Holberg, in sicer z enakim programom kot v Metliki. Slovensko turnejo bodo mladi nizozemski glasbeniki sklenili v torek, 20. julija, zvečer s koncertom v Unionski dvorani v Mariboru, nato pa bodo odšli gostovat na Dunaj, v Budimpešto, Rotterdam in Amsterdam.

T. J.

TELEVIZIJSKI SPORED

ČETRTEK, 15. VII.

SLOVENIJA 1

10.15 - 0.15 TELETEKST
10.30 VIDEO STRANI
10.40 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
11.30 TEDENSKI IZBOR
11.30 MEDNARODNI MLADINSKI PEVSKI FESTIVAL
12.00 ANALITIČNA MEHANIKA, 23/52
12.30 ANSAMBEL MARELA
13.00 POROČILA
16.40 PRO ET CONTRA
17.25 OTROŠKI PROGRAM:
SNORČKI, amer. risana serija, 2/11
18.00 DNEVNIK 1
18.10 KRONIKA, kanadska dok. serija, 12/12
18.35 ŽE VESTE?
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.00 TV NOČOJ
20.10 ŽARIŠČE
20.40 GOZDARSKA HIŠA FALKENAU, nemška naniz., 6/13
21.30 TEDNIK
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.45 SOVA
22.45 NOVOPEČENI PRINC Z BEL-AIRA, 5. epizoda amer. naniz.
23.15 TAJNA ORGANIZACIJA, 6. epizoda amer. naniz.

SLOVENIJA 2

15.45 - 23.55 Teletekst
16.00 Video strani - 16.20 Tedenski izbor: Vetrni navkljub (amer.-luksemb. film); 18.00 Sova (ponovitev); V športnem duhu (amer. naniz. 15/15); 18.30 Tajna organizacija (5. epizoda amer. naniz.) - 19.20 TV nočoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.00 Poslovna borza - 20.10 Vršček ledene gore (dok. oddaja, 1/2) - 20.40 Dokumentarec meseca: Selam alekum - Mir s teboj - 21.20 Umetniški večer: Ob 100-letnici rojstva Miroslava Križiča: Predvečer, poln dvoma - 22.45 Znanost in resnica (angl. dok. oddaja, 1/2)

PETEK, 16. VII.

SLOVENIJA 1

9.15 - 1.15 TELETEKST
9.30 VIDEO STRANI
10.05 TEDENSKI IZBOR
10.05 LEGENDE SVETA, 2/9
10.30 HENRIK VIII. IN NJEGOVH ŠEST. ZENA, angl. film
12.30 ŽE VESTE
13.00 POROČILA
13.05 TEDENSKI IZBOR
13.05 POSLOVNA BORZA, ponovitev
13.15 UMETNIŠKI VEČER, ponovitev
14.40 DOKUMENTAREC MESECA, ponovitev
16.35 OSMI DAN, ponovitev
17.25 ZMIGAJ SEI, športna oddaja za mlade
18.00 DNEVNIK 1
18.10 VRŠČEK LEDENE GORE, dok. oddaja, 1/2
18.40 ZNANJE ZA ZNANJE - UČITE SE Z NAMI
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 FORUM
20.30 BREWSTERJEVI MILJONI, amer. film
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.45 SOVA
22.45 TAJNA ORGANIZACIJA, 7. epizoda amer. naniz.
23.25 CIKLUS FILMOV CLAUDA CHABROLA - ŽENSKA ZADEVA, franc. film

SLOVENIJA 2

16.45 - 23.20 Teletekst
17.00 Video strani - 17.10 Tedenski izbor: Gozdarska hiša Falkenau (nemška naniz., 6/13); 18.00 Sova (ponovitev) - 19.20 TV nočoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.10 Tisočletje (amer. dok. serija, 2/10) - 21.10 Moški, ženske - 22.10 Homo turisticus - 22.40 Humor v baletu

SOBOTA, 17. VII.

SLOVENIJA 1

9.45 - 1.20 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.30 TEDENSKI IZBOR:
10.30 RADOVEDNI TAČEK
10.40 OSCAR JUNIOR
10.50 SNORČKI, amer. risana naniz., 2/11
11.15 OTROCI ŠIRNEGA SVETA, amer. dok. naniz., 3/26
11.40 ZMIGAJ SEI, športna oddaja za mlade
12.10 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
13.00 POROČILA
13.05 TEDENSKI IZBOR
13.05 TEDNIK
13.45 MOŠKI, ŽENSKA
16.15 BREWSTERJEVI MILJONI, ponovitev amer. filma
18.00 DNEVNIK 1
18.10 OTROŠKI PROGRAM
18.45 DIVJI SVET ŽIVALI, angl. poljudnoznan. serija, 11/25
19.00 RISANKA
19.14 ŽREBANJE 3 x 3
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 UTRIP
20.30 BEE GEES NA TURNEJI 1989
21.00 LJUBEZEN DA, LJUBEZEN NE, 9. epizoda amer. naniz.
21.30 MELODIJE MORJA IN SONCA, prenos
22.35 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
23.15 MELODIJE MORJA IN SONCA, nadaljevanje prenosa
23.35 SOVA:
MATA HARI, amer. film

SLOVENIJA 2

14.15 - 23.10 Teletekst
14.30 Video strani - 15.05 Tedenski izbor: Trio Orlando; 16.05 Sova (ponovitev); Tajna organizacija (7. epizoda amer. naniz.); 16.50 Ciklus filmov Clauda Chabrola: Ženska zadeva (franc. film) - 18.25 Igra ljudskih množic - 19.20 TV nočoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.00 Studio City - 21.00 Slavnostna otvoritev 41. mednarodnega poletnega festivala

NEDELJA, 18. VII.

SLOVENIJA 1

7.45 - 0.20 TELETEKST
8.00 VIDEO STRANI
8.35 OTROŠKI PROGRAM
8.35 ŽIV ZAV, ponovitev
9.25 HUCKLEBERRY FINN IN NJEGOVI PRIJATELJI, 19/26
9.50 POJ IN PISKAJ NA TO STARO ŽVEGLIČO
10.30 TELEVIZIJSKA KONFERENCA
11.30 OBZORJA DUHA
12.00 SLOVENCI V ZAMEJSTVU
12.30 DRUGI POLETNI VIDEO MEH
13.00 POROČILA
13.05 VOLČJAK KAVIK, amer. film
15.20 TISOČLETJE, ponovitev amer. dok. serije, 2/10
16.20 BELI LEVI, amer. film
18.00 DNEVNIK 1
18.10 SPOŠNA PRAKSA, avstral. naniz., 5/11
19.10 RISANKA
19.20 LOTO
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 ZRCALO TEDNA
20.30 NEDELJSKIH 60
21.30 NA POTI Z DR. STINGLOM, 12/12
22.05 DNEVNIK 3, VREME
22.30 SOVA
LJUBEZEN DO LIDIJE, angl. nadalj., 3/13
TAJNA ORGANIZACIJA, 8. epizoda amer. naniz.

SLOVENIJA 2

15.45 - 23.05 Teletekst
16.00 Video strani - 16.35 Tedenski izbor: Velika pričakovanja (angl. nadalj., 5/6); 17.30 Bee Gees na turneji 1989 - 18.00 Sportna nedelja - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.00 Alpe-Donava-Jadran - 20.30 Nenavadna ljubezen Harte Ivers (amer. film, ČB) - 22.25 Športni pregled

PONEDELJEK, 19. VII.

SLOVENIJA 1

10.45 - 0.05 TELETEKST
11.00 VIDEO STRANI
11.35 TEDENSKI IZBOR
11.35 LEGENDE SVETA,
12.00 DIVJI SVET ŽIVALI, angl. poljudnoznan. serija, 11/25
12.30 ZNANJE ZA ZNANJE - UČITE SE Z NAMI
13.00 POROČILA
13.05 TEDENSKI IZBOR
ALPE-DONAVA-JADRAN
KASAŠKE DIRKE
ŠPORTNI PREGLED
HOMO TURISTICUS
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 DNEVNIK 1
18.10 DOBER DAN, KOROŠKA
18.40 PODJETNIŠKA MREŽA
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 GOSPODARSKA ODGAJA: 10000 OBRA-TOV
20.55 OMIZJE
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.45 SOVA
SO LETA MINILA, angl. naniz., 7/13
TAJNA ORGANIZACIJA, 9. epizoda amer. naniz.

SLOVENIJA 2

13.15 - 22.45 Teletekst
13.30 Video strani - 14.05 Tedenski izbor: Televizijska konferenca, Forum, Utrip, Zrcalo tedna,

Nedeljskih 60, Obzorja duha (ponovitev); 17.20 Ljubezen da, ljubezen ne (9. epizoda) - 17.45 Sova (ponovitev); Ljubezen do Lidije (angl. nadalj., 3/13); 18.35 Tajna organizacija (8. epizoda amer. naniz.) - 19.20 TV nočoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.10 Sedma steza - 20.30 Klavir (brazilska drama) - 21.20 R + R - 21.50 Glasba Duka Ellingtona

TOREK, 20. VII.

SLOVENIJA 1

9.45 - 0.15 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.40 TEDENSKI IZBOR
10.40 SREČNI PRINC, lutkovna igrlica, 1/3
11.05 PAMET JE BOLJŠA KOT ZAMET
11.10 PODJETNIŠKA MREŽA
11.40 R + R
12.10 KLADIVO, brazil. drama
13.00 POROČILA
15.35 TEDENSKI IZBOR
15.35 MELODIJE MORJA IN SONCA
16.50 SEDMA STEZA
17.15 OTROŠKI PROGRAM
HUCKLEBERRY FINN, 20/26
LISICA ZVITOREPKA, portugalska risanka
18.00 DNEVNIK 1
18.10 PORABSKI UTRINKI
18.35 IZ ŽIVLJENJA ZA ŽIVLJENJE
ZNANJE ZA ZNANJE
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 ŽARIŠČE
20.40 GORE IN LJUDJE
21.45 KRONIKA, 13. del kanadske dok. serije
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.45 SOVA
ALO, ALO, angl. naniz., 20. epizoda
TAJNA ORGANIZACIJA, 10. epizoda amer. naniz.

SLOVENIJA 2

16.15 - 0.15 Teletekst
16.30 Video strani - 16.50 Tedenski izbor: 10000 obratov; Slovenci v zamejstvu - 18.00 Sova (ponovitev); So leta minila (angl. naniz., 7/13); 18.30 Tajna organizacija (9. epizoda amer. naniz.) - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.00 Poslovna borza - 20.10 Michelangelova pomlad (TV nadalj., 4/5) - 21.00 Osmi dan - 21.50 Videošpon - 22.30 Svet poročja - 23.05 Letni koncert Ave

SREDA, 21. VII.

SLOVENIJA 1

9.15 - 23.55 TELETEKST
9.30 VIDEO STRANI
9.50 TEDENSKI IZBOR
9.50 LEGENDE SVETA
11.15 VIDEOŠPON
11.55 IZ ŽIVLJENJA ZA ŽIVLJENJE
12.30 NA POTI Z DR. STINGLOM, 12/12
13.00 POROČILA
13.05 POSLOVNA BORZA, ponovitev
17.05 MICHELANGELOVA POMLAD, koprodukcija nadalj., 4/5
18.00 DNEVNIK 1
18.10 SVET POROČA
18.45 ANALITIČNA MEHANIKA, amer. izobraž. serija, 24/52
19.15 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 ŽARIŠČE
20.35 FILM TEDNA
DOMAČE OGNJIŠČE, amer. film
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.45 SOVA
RIBIČIJA, amer. naniz., 1/6
TAJNA ORGANIZACIJA, 11. epizoda amer. naniz.

SLOVENIJA 2

14.15 - 23.00 Teletekst
Opomba: 20.10 Nica: GP v atletiki
14.30 Video strani - 14.55 Tedenski izbor: Gore in ljudje; 15.55 Omizje - 17.10 Sova (ponovitev); ALO, alo; 17.40 Tajna organizacija (10. epizoda amer. naniz.) - 18.30 Otroški program - 19.20 TV nočoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.10 Športna sredi

Stane Peček

in moči, da bi jih priklicali. "Mokronog ima svojo kulturo, svoj zgodovinski spomin, na to kažejo že ledinska imena, ki nudijo dovolj snovi za fantazijo. Res je, z grobimi posegi v naravo je mladost enega rodu Mokronožčanov neprecenljivo izgubila, saj krajec iz svoje mladosti svojim otrokom ne morejo pokazati, ker jih ni več, a otroštvo poraja nove dragotnine. Te bo treba ohraniti, da ne bomo še naprej rezali svojih korenin," je prepričan avtor. Na svoj način je v Mokronožcih razgalil tudi svoje korenine.

T. JAKŠE

Pesem za prijateljstvo

Uspel koncert v Dobovi - Prihodnje leto v Rupih

DOBOVA - V polni dvorani Prosvetnega doma v Dobovi je bil 3. julija zelo uspešen koncert prijateljskih pevskih zborov, in sicer Mladinskega pevskega zbora OŠ Dobova pod vodstvom Pavle Bunetič, mešanega pevskega zbora "Franc Bogovič" pod vodstvom prof. Jurice Grakalič, mešanega pevskega zbora Rupa-Peč iz Rupe v sosednji Italiji pod vodstvom Zdravka Klanjščka in mešanega pevskega zbora "Ciril Silič" iz Vrtojbe pod vodstvom Barbe.

Prijateljstvo med zbori, ki se je rodilo lani, ko je zbor "Franc Bogovič" gostoval v Vrtojbi, bo postalo tradicionalno, o čemer govori tudi listina o prijateljstvu in sodelovanju treh zborov, ki je bila na sobotnem koncertu podpisana. Po izmenjavi daril, podpisu listin ter pozdravnem govoru predsednika ZKO Brežice Ernesta Ferka so pevcii koncert zaključili s skupnim nastopom, v katerem je vsak od dirigentov dirigiral eno od pesmi.

Gostom so Dobovčani razkazali

lepote domačega kraja in jih popejljal v Kostanjevico, Pleterje, Terme Čatež in Posavski muzej, v nedeljo pa so v farni cerkvi gostje iz Italije presenetili s čudovitim koncertom duhovne glasbe. Junija prihodnje leto se bodo zbori ponovno zbrali v Rupih.

J. GRAKALIČ

500
LIT

KAPITLJA
V NOVO MESTU

OGLEJTE SI
RAZSTAVO
DRAGOTNE KAPITELJSKE CERKVE
V NOVO MESTU
Dolenjski muzej Novo mesto
september
1993
Muzejska 7, 68000 Novo mesto
Tel. 068 21-169

Pogled v delavnico

V improviziranem ateljeju Zdravilišča Dolenjske Toplice je vse dni vladalo delovno vzdušje.

Gary Bukovnik iz San Francisco: "Zelo sem zadovoljen. Povsod sem srečal samo prijazne ljudi. Veliko sem ustvarjal in veliko pridobil."

GLASBA JE ŽIVLJENJE

Geslo naše oddaje je Smeh dela dobro kri, zato smo tokrat pred mikrofonom povabili humorista Evgena Juriča.

1. maja letos je izšla knjiga z naslovom 1001 šala za mlade od 7 do 77 let. Gre za zbirko šal, ki jih je zbral, uredil in na novo napisal Evgen Jurič. V uvodu je zapisal več spoznanj in resnic v zvezi s smehom in zdravjem:

- Smeh je edino zdravilo, ki si ga lahko vsak predpiše sam in se pri tem ne more zmotiti, da bi si ga predpisal preveč. Je edino zdravilo, ki nima stranskih učinkov; če pa jih že ima, so prijetni.

- Raziskave so pokazale, da človeškemu srcu najbolj koristi, če se vsaj stokrat na dan od srca nasmejete. S smehom se torej lahko

upremo infarktu. Evgen Jurič bo zastavil nagradno vprašanje, in če boste nanj pravilno odgovorili, boste lahko dobili njegovo zanimivo in zdravju koristno knjigo.

Za pokušnjo pa tale: Andreja ne morejo več krotiti, vsa sosesčina se pritožuje nad njim. Zato mama predlaga:

"Kupimo mu kolo."
"Kaj? Lump naj bo še nagrajen?" se jezi oče.

"Ne gre za nagrado, le njegove vragolije, se bodo na večjem področju bolj porazgubile."

Tudi v sobotni oddaji bo nagradna igra, kjer nagradni sklad Šola - majice in uro - prispeva Pivovarna Union.

V soboto na slišanje!
Vaša Simona H. O.

Novo mesto, 15. julij 1993

Odlikovovanja, ki zardevajo

Slovensko poletje je zadnje tedne ogrela še ena afera - afera vrnjenih in zavrnjenih odlikovanj. Kot bomba je udarila vest o vrnitvi zlatih odličij šestih vidnih slovenskih osamosvojitvenih politikov, potem se je zvedelo za zavrnjena odlikovanja nekaterih slovenskih policistov, zdaj je svoje vrnil še brigadir Krkovič. Skupna nit vseh je nedoslednost pri podeljevanju. Seveda pa ima še vsakdo svoje vzroke. Kakšne ima brigadir Krkovič?

Toneta Krkoviča našim bralcem verjetno ni treba posebej predstavljati. Mnogim v kočevskem koncu je osebno poznan, širše pa je postal znan po vojni za Slovenijo, saj je bil eden od ključnih graditeljev tako imenovane Manevske strukture narodne zaščite (MSNZ), katere naloga je bila po delno uspelem poskusu razorožitve slovenske TO s strani JLA maja 1990 v tajnosti organizirati slovenske oborožene sile. Ta naloga je bila takrat časno izpolnjena in je v veliki meri pripomogla k zlomu agresije na Slovenijo.

Zdaj je Krkovič poveljnik specialne brigade Moris v Kočevski Reki. Pred kratkim je bil povišan v brigadirja, to je vojaški čin, ki ga imajo le redki v Sloveniji. Zadnje dni pa se je spet pojavil v središču medijske pozornosti. Protestno je namreč vrnil lani prejeto državno odlikovanje "Srebrni znak svobode" in to dejanje pospremil z odprtim pismom Milanu Kučanu. Krkovičeva akcija je v javnosti marsikje razumljena kot politična podpora šesterici in nekatere reakcije v medijih so izražale ogorčenost nad tem, da se visoki oficir slovenske vojske spušča v politiko, ko bi vendar moral biti lepo pridno zaprt v svoji kasarni. Pri tem se po že preizkušeni metodi komentatorji ne lotevajo ozadja zadev, na katere opozarja pismo, ampak iščejo stvari v ozadiju pisma. Teh pa na razburkanem slovenski politični sceni vsakdo najde, kolikor sam hoče in kakšne sam želi. Eden od komentatorjev je med vrsticami celo obžaloval, da ne živimo v Nemčiji, kjer bi predsednik takega oficirja "zmlel v prah". Nič pa ne omenja tistih oficirjev, zaradi katerih je slovenski oficir reagiral.

Vzroki za zavrnitev odlikovanja

Tone Krkovič v pismu navaja, da so ga k vrnitvi odlikovanja vodili naslednji vzroki: vrnitev generala JLA Konrada Kolška v Slovenijo, odločno nasprotovanje tudi najvišjih osebnosti slovenskega političnega vodstva javni obeležitvi dneva slovenske države, omalovaževanje obdobja maj - oktober 1990, se pravi časa organiziranja MSNZ, vztrajno favoriziranje oficirskih kadrov JLA v TO vse do najvišjih položajev, vsiljevanje konceptualnih rešitev za organizacijo slovenske obrambe po jugoslovanskih vzorcih, vztrajno nasprotovanje preimenovanju TO v slovensko vojsko in še nekaj drugih. Z njim smo se zadnje soboto v Črnomlju sestali novinarji Mladine in Dolenjskega lista in v krajšem razgovoru nam je dal nekaj pojasnil v zvezi s pismom. Glede generala Konrada Kolška je dejal: "Kolšek je izdal ukaz enotam petega armadnega območja o zaprtju meje. Predsednika predsedstva republike je opozoril, da bodo, če bo kdorkoli nutil odpor pri uresničenju te naloge, postopali po pravih bojnih uporabe enot. To pomeni, da bo Slovenec, ki bo preprečeval to dejanje, eliminiran. To se je v Manboru tudi zgodilo. Jaz sem ga imenoval in ga še danes imenujem odredbodajalca za okupacijo Slovenije."

Kdo je favoriziral oficirje JLA?

Čprav v Krkovičevem pismu Kučanu z imenom ni imenovan, pa v njem nastopa še en general. To je Janez Slapar, ki je bil oktobra 1990 postavljen na čelo slovenske TO. To je bilo za marsikoga presenečenje in je vneslo določen nemir v TO. "Glede

Slaparja nikoli nisem imel pomislekov," pravi Krkovič. "Če bi jih imel, ga ne bi izbral za enega od sodelavcev v MSNZ. V tistem obdobju, ko smo pod zaščito slovenske policije vzpostavljali manevske strukture slovenske vojske, pa bi bilo prav, da bi se nekde z nosilci tega projekta posvetoval, posebej zato, ker je bil Slapar eden izmed vodij narodne zaščite v pokrajinah. Ampak postavitev je prišla tako rekoč čez noč. Zanj smo vsi organizatorji zvedeli preko javnih občil. Zato imam pomisleke proti načinu, po katerem je bil postavljen, in tudi proti temu, da je pozneje nasprotoval ljudem, kolegom, s katerimi je prej sodeloval in jim bil enak."

Krkovič meni, da je do favoriziranja bivših

častnikov JLA prihajalo. Kot primer navaja svetovaleca predsednika republike za obrambo, meni pa, da se je to dogajalo tudi na nižjem nivoju. Do take kadrovske strukture je prišlo predvsem v času, ko je bil Janez Slapar prvi človek v TO. "Treba pa je razlikovati," pravi Krkovič, "jaz govorim predvsem o ljudeh, ki so bili postavljeni na visoke položaje v republiškem štabu TO in so prej, ko so še bili v JLA, odkrito grozili. Med njimi je človek - zdaj ga spet ne bom imenoval z imenom - ki je v kranjski kasarni grozil z rušenjem Kranja, in še bi lahko našteval. Imena in priimki pa v tem trenutku niso pomembni, bolj se mi zdijo pomembni trendi."

Že prej razmišljal o zavrnitvi

Pravi tudi, da njegova reakcija nima nobenega političnega ozadja in nanjo niso vplivala imena podpisnikov Janše, Peterleta, Bučarja in drugih, saj je bil on prvi, ki je razmišljal o odklonitvi odlikovanja, še predno ga je sprejel. To je razvidno tudi iz zapisnika sestanka odbora veteranov enote MSNZ 10. novembra 1992. "Pri našem projektu ni imela politika nobenih prstov vmes, ampak smo ga oblikovali nacionalno motivirani strokovnjaki, in ko smo izbirali sodelavce za to strukturo, nismo nikogar vprašali po strankarski pripadnosti. Čeprav je pismo naslovljeno predsedniku - če bi predsedstvo še obstajalo, bi bilo naslovljeno nanj, saj je ono podelilo odlikovanje - jaz predsedniku Kučanu ničesar osebno ne vračam. Nekomu moram pač podati obrazložitev za to svoje dejanje, ki je povsem nepolitično. Jasno pa sem dal vedeti, da se pridružujem tudi Vinku Bezniku in drugim pripadnikom slovenske policije, ki konec prejšnjega meseca niso hoteli sprejeti odlikovanj. Med njihovim in mojim dejanjem ne vidim bistvene razlike."

Kaj pa pojavljanje rivalstva in nasprotovanj med slovensko policijo in slovensko vojsko?

"Do tega je prihajalo, kolikor pač je, verjetno zaradi ljubosumja glede oboroževanja. V zadnjem obdobju je bila morda pri opremljanju nekoliko večje pozornosti deležna vojska,

Tone Krkovič in predsednik Milan Kučan lani na drugi obletnici ustanovitve specialne brigade Moris v Kočevski Reki

prej pa policija, in tudi zato je verjetno v nekaterih okoljih prihajalo do nesoglasij," pravi Krkovič. Na vprašanje, ali je to bilo objektivno možno, odgovarja: "Dopuščam možnost zato, ker je vse možno. Že na televiziji sem izjavil, da sam nisem bil pri nobenem razgovoru ali sestanku, kjer se je odločalo o nabavi orožja. Vem za dve pošiljki, to je pošiljka armbrustov, protioklepni sredstev, ki smo jo takrat zelo težko pričakovali, in za pošiljko avtomatskih pušk. Iz pogovorov sem slišal samo to, da so pri teh odločitvah sodelovali najvišji predstavniki slovenskega političnega vodstva. Če je tako, potem bi pričakoval od teh ljudi, da bi danes o tem Slovincem spregovorili. Mi smo sodelovali samo pri zavarovanju transporta in delno tudi pri distribuciji pošiljk po Sloveniji."

Za organizacijo Manevske strukture narodne zaščite je bila potrebna široka mreža ljudi, ki jim je človek moral zaupati. "To so bili časi, ko so pripadniki MSNZ tvegali svojo svobodo, saj je zaradi naših postopkov nad nami kot Damoklejev meč visela odprta grožnja

represivnih ukrepov vojaških sodišč JLA," piše Krkovič v pismu predsedniku Milanu Kučanu. O tem sedaj pravi: "Med temi ljudmi sem znan, da človeka ne pridobim, izkoristim in odvržem. Vsi tisti, ki so v Manevske strukture upravičili zaupanje, pa čeprav le kot skladiščniki skritega orožja ali kar že so po svoji funkciji bili, so prejeli na mojo pobudo za svoje zasluge tudi primerno priznanje."

Na vprašanje, komu je napoti preimenovanje TO v slovensko vojsko, kar pravzaprav že zdavnaj je, Krkovič lakonično odgovarja, da je to pač v interesu določenih ljudi, ki se boje, da bi jim to škodilo pri njihovem uveljavljanju. Prav tako je kratek njegov odgovor na vprašanje o proslavljanju dneva slovenske državnosti: proslava naj bo po njegovem dostojna in vredna pomembnosti tega dneva. "S pismom sem želel samo opozoriti na negativne trende na področju svojega delovanja. Odlikovanje pa bi vrnil v vsakem primeru, ne glede na šesterico!" še pribeje.

TONE JAKŠE

pravna zaščita delavcev

Vse bolj delavska sodišča

Gospodarska kriza in vse več brezposelnih na cesti daje občutek, da je tudi vse manj pravic za delavce. Je res tako? Ali pa je morda prehod iz sistema, kjer se je iskalo zaposlitev, ne delo, težji, ker se mora vsakdo postaviti sam na noge, pokazati, kaj zna, biti uspešen pri svojem delu. Na sodišču združenega dela v Novem mestu pravijo, da po zakonu delavci danes nimajo nič manj pravic kot pred leti. Če delavcu kdo krati pravice, lahko takšnega delodajalca prijavi sodišču združenega dela, ki bo razsodilo, kdo ima prav

Na novomeško sodišče združenega dela, ki zajema občine Novo mesto, Črnomelj, Metlika in Trebnje, se je v letošnjih šestih mesecih obrnilo po pravno pomoč 212 predlagateljev, vendar se za enim predlogom lahko skriva več delavcev, ki imajo isti problem v istem podjetju. Od teh predlogov je 128 takšnih, ki se nanašajo na prenehanje delovnega razmerja. Še pred dvema leti sodišča združenega dela tovrstnih sporov niso obravnavala, ker sporov zaradi trajnih presežkov ni bilo. "Ker ima novomeška občina največ zaposlenih, je bilo leta nazaj tudi sporov največ iz novomeške občine. Letos se je zadeva obrnila. Največ sporov ima občina Črnomelj," razlaga predsednik novomeškega sodišča združenega dela Franci Cvelbar. Ti spori so nedvomno odraz težkega gospodarskega položaja, v katerem se je znašlo črnomaljsko gospodarstvo. Samo iz nekdanjega Belta imajo 70 predlagateljev kot trajnih presežkov, veliko tudi iz Kovinarja. Po številu sporov sodeč, ima glede na število zaposlenih Novo mesto manj sporov, vendar to še ne pomeni, da se nepravilnosti ne dogajajo. Največ novomeških sporov prihaja iz GIP Pionir, lani so imeli precej sporov zaradi trajnih presežkov, letos zaradi uveljavljanja odškodninskih zahtevkov za poškodbe pri delu. Tej firmi pa predvsem zadnje čase sledi Adria Caravan zaradi odpusta presežnih delavcev.

Pravica do ugovora zoper odločbo

Mnoge firme so v zadnjih letih ugotovile, da imajo trajne presežke. Izdelale so pro-

gram, ugotovile, koliko delavcev je preveč, vendar ko je bilo potrebno program izvesti, se je izkazalo, da to ni tako enostavno. "V splošni kolektivni pogodbi za gospodarstvo in tudi v panožnih kolektivnih pogodbah so se odločili, da je odločilni kriterij pri določanju trajnih presežkov uspešnost, čeprav je ravno uspešnost težko določiti. Vse te ocene so zelo subjektivne in zaradi tega pogosto prihaja do sporov. Čeprav naj bi se v takih primerih posluževali tudi ostalih kriterijev, kot so delovna doba, izobrazba, socialne razmere in zdravstvene razmere, večina podjetij stavi na uspešnost," pripoveduje Cvelbar. Predvsem v manjših firmah so vprašanje trajnih presežkov delavcev rešili na elegantnejši način, tako naj bi tudi sicer firme reševale te probleme, na primer, da so delavce prerazporedili na druga delovna mesta.

Zadnje čase prihajajo na sodišče združenega dela po pravno pomoč delavci Adrie, in sicer zaradi vzrokov za prenehanje delovnega razmerja in zaradi vprašanj glede nadomestila za čas odpovednega roka in vprašanja odpravnine. "Večina delavcev pa tudi firm, ne ve, da začne šestmesečni odpovedni rok teči, ko delavec dobi v roke odločbo drugostopenjskega organa, da je trajni presežek. Nikakor pa ne, ko prejme prvo odločbo, kajti zoper njo se ima pravico pritožiti na komisijo za pritožbe ali delavski svet, pri zasebniku pa ponovno na zasebnika," pravi Cvelbar. O tem je delodajalec dolžan obvestiti tudi sindikat. Na sodišču pravijo, da je veliko primerov, ko delavcu delodajalec izroči odločbo o presežku

in jo tudi takoj začne izvajati. "To je protipravno, odločba mora biti pismena in mora imeti pravni podok," pravi predsednik sodišča združenega dela. Ta dvostopnost pa ni potrebna samo kadar gre za denarni zahtevek.

Kako se določa višina nadomestil

Nejasnosti se pojavljajo tudi glede višine nadomestila ali odpravnine. Zakon pravi, da gre delavcu za čas odpovedi nadomestilo, ki je v skladu z višino, ki jo določa kolektivna pogodba za določeno panogo, oz. s splošnim aktom podjetja določena višina nadomestila oz. zajamčenega dohodka. "V primeru Adrie Caravan imajo v svoji podjetniški pogodbi določeno, da gre presežnim delavcem nadomestilo v višini osnovne plače, povečano za dodatek za minulo delo, vendar se te pogodbe pri določanju višine nadomestila niso držali, temveč se sklicujejo na zakonski minimum in na navodila republiškega ministrstva za delo, čeprav so zanje zavezujoča določila, ki so jih sami opredelili v podjetniški pogodbi," razlaga Cvelbar.

So tudi primeri, ko so v firmi ugotovili, da je kar četrtina njihovih delavcev trajni presežek in so se odločili, da jim pripada le 80 odst. zajamčenega osebnega dohodka, medtem ko so si tisti, ki so še delali, dobili normalne plače s stimulacijo. Takšno nadomestilo bi ti delavci upravičeno prejeli, če bi delavci, ki so ostali v podjetju, prejeli le zajamčeni osebni dohodek.

Kdo ne more biti trajni presežek?

Vsako pa vendarle ne sme biti trajni presežek. Ker se tudi ta zakonska določila včasih kršijo, je prav da takšne primere naštejemo. Med trajne presežke ne smejo biti uvrščeni: starejši delavci, ki jim manjka pet ali manj let do upokojitve, tisti, ki imajo manj kot eno leto delovne dobe, matere z otrokom, ki je mlajši od dveh let, delovni invalid II. ali III. stopnje. Presežna delavca ne smeta biti tudi oba zakonca, lahko je le eden, ne glede na to ali sta zaposlena oba v istem podjetju ali ne. V posebno kategorijo sodijo tudi tisti delavci, ki jih delodajalec sicer lahko da na spisek za trajne presežke, vendar jim začne teči šestmesečni odpovedni rok, ko ta

razlog odpade, to so: nosečnice, delavec na bolniški, delegati, sindikalni zaupniki.

Dokaj pogosti spori na sodišču so tudi glede odpravnine, ki pripada delavcu. Do odpravnine ima pravico delavec, ki je v podjetju zaposlen več kot dve leti; višina odpravnine pa se določa najmanj polovica osebnega dohodka za vsako leto delovne dobe, osnova pa je povprečje osebnega dohodka v zadnjih treh mesecih. V praksi so te stvari zelo različne, kot pravijo na sodišču, in si skoraj vsak razlaga zakon po svoje. Na novomeškem sodišču združenega dela so v letošnjem letu prejeli 67 zadev, ki se nanašajo na denarne zahtevke.

Mnogi na zakone ne dajo nič

Predvsem novečeni podjetniki in obrtniki se na pravne zadeve slabo spoznajo, zato morajo biti o teh zadevah bolj poučeni tisti, ki pri njih sklepajo delo. Zakon namreč pravi, da delovno razmerje nastane, ko sklene delavec pogodbo o zaposlitvi in nastopi delo. Samo nastop dela brez pogodbe za urejeno delovno razmerje, kjer teče delovna doba in delodajalec plačuje vse potrebne prispevke, ne zadostuje in v takem primeru delavcu ne more pomagati niti sodišče.

Sodišča združenega dela še vedno nosijo staro, že preživelo ime, ki pa naj bi se že v kratkem spremenilo v sodišča za delovne in socialne spore. Ta sodišča naj bi obravnavala tudi zadeve, ki jih je do sedaj obravnavalo sodišče pri Skupnosti za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Sodišča združenega dela postajajo zadnja leta prava delavska sodišča, kakršna poznajo v Nemčiji. Še leta nazaj so bile predlagateljice za razreševanja sporov v velikih primerih podjetja, danes so to predvsem delavci, ki iščejo, da bi jim bile pravice, ki so jim priznane na papirju, priznane tudi v praksi. Včasih, ko se je našla zaposlitev za vsakega delavca, teh sporov ni bilo, danes pa so ti spori le odsev stanja, v katerem smo se znašli kot družba, ki hoče naenkrat iz netrznega v tržno gospodarstvo in iz krize v vsesplošen razcvet. Sodišča združenega dela seveda nimajo moči, da bi vsem, ki postanejo presežni delavci, reklo, da to niso, lahko pa jih zaščiti pri njihovih pravicah, ki jih kot presežni delavci imajo. JOŽICA DORNIZ

Največji sremiški ptiči

FOTO: M. MARKEL

Na Sremiču pri Krškem domujejo vrabci, fazani, kure, petelini in druga perjad. Manj običajni ptiči so v teh krajih noji. Vendar tu živijo tudi ti. Redi jih Jože Zakšek.

Zakšek je bil eden prvih, ki so v Sloveniji imeli noje. Če so se na začetku ti nerodni in čudni ptiči iz daljnih dežel, zdeli na Sremiču komu morda preveč nenavadni in celo smešni, se je začudenje zdaj že uneslo. Zdi se, da postajajo vse bolj priljubljeni in da je na pohodu reja nojev.

Noji so pri Jožetu Zakšku že nekako stari znanci. Zdaj ima sicer mlade noje, vendar je imel pred meseci tudi odrasle. Takrat je redil dva para odraslih živali, ki ju je kupil v Bjelovaru. To so bili starejši noji, stari skoraj leto dni, ko jih je kupil. Imel jih je približno deset mesecev, potem so čudni skakači zamenjali posavsko podnebje za gorenjsko. "Po tistem sem imel trden namen, da jato obnovim. Iskal sem starejše noje, ki bi bili godni za razplod. Ker starejših nisem dobil, sem v Izraelu nabavil mlade in te imam sedaj v hlevu. Ko bodo zrasli, jih bom prodal kot plemenske živali, nekaj pa jih bom imel doma za razplod," pravi Zakšek.

Tistih deset mesecev je bilo dovolj dolga doba, da je Zakšek поблиže spoznal te velikanske ptiče, ki pravzaprav niso ptiči. Nekaj tega se je naučil, ko jih je opazoval, seveda pa ni šlo brez branja o teh posebnih. Literature sicer v Sloveniji ni odkril veliko, kar je po svoje razumljivo, saj je reja nojev v naših krajih redka dejavnost, tako kot še

ni prav pogost posej celo v zahodnoevropskih državah. Knjige in izkušnje pa so Zakšku potrdile, da noji niso hrupne živali in da zategadelj tudi sami ne vidijo radi, da okrog njih ropota. So tudi odporne živali in se dobro privadijo na okolje. Čeprav v njihovi pravi domovini, na primer v Afriki, redko diši po snegu, so zelo korenjaško prenašali posavsko zimo. Fotografije, ki jih ima Zakšek, to zgovorno

Mladi noji

potrjujejo. Zmotno bi bilo prepričanje, da se velikanski ptič, opremljen z dolgim vratom, visokimi in krepkimi nogami in "okrasnimi" peruti, zadovolji na farmah v kaki malo večji ptičji kletki. Zlasti odrasli noji potrebuje veliko prostora. Zakšek jim je ogradil tak prostor z visoko mrežo. "Najbolje je, če so na travi, ker se z zelenjem tudi hranijo. Jedo sicer poleg trave tudi našo lucerno, koruzo in oves," razodeva jedilnik ogromnih pernatih jedcev nojerejec s Sremiča. Poleg vsega tega so noji na omenjeni posavski farmi

Mlad noj je v primerjavi s piščancem videti pravi orjak. Tudi nojevo jajce zaleže za dosti kurjih, kar je lepo videti po primerkih v roki Jožeta Zakška.

FOTO: M. LUZAR

dokazali, da so miroljubne živali. So dosti družabni, kar skušajo ljudi prepričati tudi z občasnimi plesom. "Tisti večji noji, ki sem jih imel, so radi plesali predvsem ob jutrih," si je zapomnil Zakšek. Noji očitno dajo nekaj na življenje v skupnosti, saj redko vidiš žival samo tavati naokoli.

Po izkušnjah z rejo že omenjenih odraslih nojev bo nojevski naraščaj, ki zdaj zoblje v Zakškovem "kurniku", sremiški rejec lažje spravil "iz plenice". Za zdaj so živali - gre za petnajst primerkov - še pod žarnicami, tako kot so lahko pod lučjo kurja piščeta. Mladi Zakškovi noji bodo še nekaj časa ostali v tako razsvetljeni in s tem tudi ogrevani karanteni. Ves ta čas Jože spoštuje stroge varnostne ukrepe, ki so zlasti v tem, da pazi na čistočo vzrejališča. Ni treba posebej poudarjati, da si mora obiskovalec pred vstopom v nojevski hlevček skrbno razkužiti obutev. Vse gre na račun znanega dejstva, da so mladi noji do starosti treh mesecev izjemno občutljivi. Prav zato na sremiške noje pazi tudi veterinar. "No, noji za zdaj niso bili bolni. Kljub temu je bil pri prejšnjih velikih ves čas zraven Janez Kebe iz brežiške enote Dolenjsko-posavskega veterinarskega zavoda. Skrbno nadzoruje tudi te male," poudarja Zakšek strokovnjakovo stalno pripravljenost pomagati pri morebitnih nevesočnostih pri za naše kraje nenavadni jati.

Vzreja nojev je Zakšku tudi konjiček, vendar bolj kot to posel. "Če bi bil to hobi, bi bila zadeva predraga. V nojereji vidim

perspektivo. Reja nojev je novost ne samo za Slovenijo, ampak precej tudi za drugo Evropo, kjer se s tem šele pričnajo baviti. Čeprav je vse skupaj na začetku, se odvija dosti uspešno. Tudi pri tem poslu je pomembno, da vidiš trg. Mislim, da je slovensko tržišče za prihodnjih 5 do 10 let zagotovljeno. Sicer pa ni težav, saj obstaja tudi možnost izvoza, tudi prodaje na Hrvaško. Nekateri slovenski rejci so noje že izvažali, kar potrjuje možnosti prodaje," pravi Zakšek, ki je bil med prvimi tremi slovenskimi rejci nojev.

Kar zadeva želje kupcev vsega, kar dajo noji, bi lahko naredili velik spisek. Omenimo, da gre v promet tako meso kot perje, petičneži si kupujejo nojevo usnje za torbe, sladkusi segajo po nojevih jajcih, ki so velika za kakih 30 kurjih in so pod prsti podobna bolj trdemu kamnu kot krhkemu jajcu. O tem krožijo dokaj nenavadna obvestila. Glede na ta lahko mirno zapišemo, da bi si zajtrk z nojevimi jajcem lahko privoščila kar številna družina in da ga ne bi bilo mogoče streti z udarcem ob rob mize, ampak bi si morali verjetno pomagati kar z žago.

Zakšek pravi, da bo noje redil tudi v bodoče. "Moji načrti so pridobiti si čim večjo farmo nojev. Imam hektar površine, ki jo bom ogradil. Želim si, da bi bilo za to ograjo čimprej polno nojev," pravi Zakšek, pri katerem rastejo noji, kot rečeno, za domačo rabo in tudi za prodajo.

MARTIN LUZAR

naše korenine

Človek s sedmicami

Za ljudsko število sedem so včasih trdili, da je srečna številka. Kaj bi na to rekel Jože Kastelic, po domače Kovačev Jože iz Žabje vasi? Sedmice ga res spremljajo že vse življenje, saj je bil rojen sedmega dne, sedmega meseca in tisoč devetsto sedmega leta. Povrh mu je življenje podarilo sedem hčera in še bi človek našel kakšno pomenljivo sedmico v njegovem življenju. Je vse to dovolj za srečo? Jože je še zelo trden možakar in mu, četudi je dopolnil že šestosemdeset let, še na misel ne pride, da bi delal končni obračun. Za to bo še čas. Rad pa se spominja mladosti, ko je bila Žabja vas daleč izven Novega mesta in ko so pri domači hiši, nekaj trdni kmetiji, cvetele tri obrti: gostilna, kovačija in kolarstvo. Seveda so se zato tam ustavljali številni kmetje, trgovci, popotniki in spekulanti. Jože je tako videl in doživel marsikaj. Spomin ima tudi pri teh letih še odlično, beseda mu teče gladko in glede imen in dogodkov ne pride kar tako v zadrego.

"Kako ne!" bodo dejali tisti, ki Jožeta bolje poznajo, "lovca je. Lovci pa so vedno znali pripovedovati zgodbe." Res, Jože je bil lovec. Se zdaj je, saj je najstarejši v lovski družini Gorjanci. Kamlu po vojni je bil med ustanovnimi člani, zdaj pa je že nekaj desetletij njen častni član. Zeleni bratovščini pa je zvest že precej dlje, saj še dvajseta leta ni dopolnil, ko je pričel s puško in psom hoditi v gozd. Takrat je bil podzakupnik revirja, saj je bilo to z lovniimi praviciami in lovom nasploh včasih drugače urejeno. "Red je pa bil, celo bolj, kot je dandanes," pravi Jože, potem pa pripoveduje o tem, kako lepo je imel naučene pse, da so čuvali pleme in puško, in niso pustili zraven nobenega nepoklicanega.

Je pa imel svoj čas Jože na rami tudi drugačne puške, ne le lovskih. Bil je to, ko je služil vojsko v starojugoslovanski konjenici, potem pa še trinstiridesetega leta, ko so ga mobilizirali v partizane. A v partizanih ni ostal dolgo. Ko so Nemci hitro prodirali od zasavskih hribov proti Gorjancem, so se partizani razbežali in Jože je bil spet doma. Kmetoval je, delal v gostilni in se ukvarjal s kolarstvom. Tako je doživel konec vojne in novi red. Da je bil ta red nekaterim hudo nenaklonjen, je kmalu okusil. Oblast ga je poklicala predse in mu dala na izbiro: eni stvari se mora odpovedati, sam pa naj odloči, ali bo to kmetijstvo, kolarstvo ali gostilna. Čudna zahteva. Če človek vseh treh stvari ne bi zmožal, bi sam opustil tisto, kar ga bremeni, ne pa takole! A oblast je potihem računala na Kastelčeva zemljišča, kajti blizu mesta so bila, primerna za pozidavo. Jože pa se ni odločil tako, kot je hotela oblast. Za kolarja se je izučil sam in to je hotel ostati. Kmetije, na kateri so prelivali pot mnogi rodovi, tudi ni hotel pustiti. Tako se je odpovedal gostilni, čeprav je tudi ta bila pri hiši že precej rodov. Enkrat se je moral Jože pač le ukloniti. Tisti, ki ga poznajo vedo, da tega v življenju ni storil dostikrat. Bil je močan, pravi kovaški sin, in za tistega, ki mu je z zlim namenom

FOTO: T. JAKŠE

Jože Kastelic iz Žabje vasi

prekrižal pot, se ni dobro končalo, pa naj je bil to orožnik, miličnik ali kdo drug. Svojem lovskim prijateljem je bil zvest. "Nikoli nisem dovolil, da bi kdo lovca tepel. Hitro sem napravil red. Če pa je bil lovec kriv, sem stvar pravično razsodil," se spominja Jože in pokaže še vedno krepke roke, ki so včasih, prav po kalandrovsko, krojile pravico.

Omenimo samo en tak dogodek iz bogate Jožetove zakladnice. Vesela lovška družina se je ustavila v Drenikovi gostilni v Gotni vasi. Pa stopi k enemu od lovcev podgorski fant in mu dejal: "Zdaj boš pa povedal, zakaj si tepel lovca?" Fant je ves presenečen izdaval, da ga je prav ta lovec med vojno ustavil, ga vrzel z bicikla in mu ga ukradel. Nikoli več ni potem videl ne možaka, ne bicikla. Zdaj, ko je zrased in je človeka srečal, je hotel po stari podgorski navadi poravnati račun. "Je res tako, kar pravi fant?" je Jože vprašal lovca. Ta je pritrdil. Bil je v partizanih. Beli so mu bili za petami, pa je vzcl bicikel, da si je rešil glavo. Ko se je pripeljal do gozda, je vrzel bicikel stran in stekel v varno zavetje. "Pa imaš zdaj kakšen bicikel doma?" je lovskega druga vprašal Jože, in ko je ta potrdil, je dejal: "Dobro, jutri zjutraj ga postavi pred hišo, ti fant, pa ga odpelji domov. Stvar je urejena."

Takih in podobnih lovskih in gostilniških doživetij se Jože spominja še mnogo in lovski prijatelji, čeprav so zdaj že vsi precej mlajši od njega, ga radi obiščejo in mu prisluhnejo. Hiša, v kateri živi, je še vedno polna starodavnega miru, zunaj pa brnijo avtomobili in na nekdanji Kastelčevi posesti se belijo bloki in stanovanjske hiše. Tudi kmetije Jožetu ni uspelo obrzati v celoti. Preplavilo jo je mesto. Kar se tega tiče, sedmice Jožetu niso dosti pomagale.

TONE JAKŠE

šport

Ženska gimnastika je zašla

Ko so pred 15 leti svetovni gimnastični vrh osvojile deklice in s trona pregnale normalno razvita dekleta, se je začel zaton novomeških telovadk, ki so se z uspehi Jasne Dokl že prebile na pomembna mednarodna tekmovanja.

Ljubitelji ženske gimnastike se z nostalgijo spominjajo časov, ko so v svetovnih arenah blestale elegantne dame, kot so bile Larisa Latinina, Vera Časlavska, Ljudmila Turiščeva, Neli Kim in mnoge druge. Njihove vaje niso bile le splet zahtevnih in nevarnih akrobatskih elementov, temveč so bile tudi polne ženske elegancije.

Potem se je kot meteor pojavila Olga Korbut, vrabček iz Grodnega, ki je s svojim uspehom napovedala dobo deklic v svetovni gimnastiki. Da odraslim ženskam ni več mesta v svetovnem gimnastičnem vrhu je bilo končno jasno na olimpijskih igrah v Montrealu leta 1976, ko je peresno lahka in še vsa otroška Nadia Comaneci povsem dotolkla starejše, večje in bolj razvite tekmovalke.

V letih pred dominacijo deklic je tudi novomeška ženska gimnastika nekaj pomenila ne le v državnem merilu, temveč so dolenske telovadke pod vodstvom stroge Ružice Kovačič dobro spoznali tudi v svetu. Pot uspeha sta zakoličili sestri Maja in Jasna Dokl, sledili pa sta jima še Nataša Kočvar in Mateja Kavšek. Kar nekaj let smo se Novomeščani ponašali z državnimi prvakinjami in reprezentantkami v športu, ki poleg atletike in plavanja sodi med tri temeljne

športne discipline in katerih medalje na mednarodnih tekmovanjih veljajo največ.

Jasna Dokl je bila gotovo najuspešnejša dolenska telovadka vseh časov. Osvojila je tri naslove članske državne prvakinje, prinesla 13 medalj z mladinskih in članskih balkanskih prvenstev kjer so Jugoslovanke tekmovale v konkurenci Romunije in Bolgarije, ki sta še vedno sodita med najmočnejše svetovne veselice v ženski športni gimnastiki. Njen največji uspeh je poleg drugega mesta na balkanskem mladinskem prvenstvu za slovitio Nadio Comaneci, zlata medalja na gredi in srebro na parterju na sredozemskih igrah v Splitu leta 1979.

Že med splitskim nastopom je čutila bolečine v poškodovani nogi, ki pa so se ji med pripravami na olimpijado v Moskvi - olimpijske igre so bile edino tekmovanje na katerem še ni nastopila - le še stopnjevale. Zdravniki so ji svetovali operacijo, in čeprav jo je pod nož vzel največji strokovnjak, je morala nekaj mesecev počivati in olimpijske sanje so splavale po vodi. V svet gimnastike se je z bergel vračala s pomočjo priznanega slovaškega gimnastičnega strokovnjaka Milana Barborika. A odsotnost iz gimnastične dvorane je bila predolga, strah pred ponovno

poškodbo prevelik, naslednje olimpijske igre pa predalec. Komaj šestnajstletna Jasna Dokl, veliki up novomeške gimnastike, je končala svojo gimnastično kariero, slovenski in jugoslovanski prestol pa prepuščala mlajšim, ki vse do danes niso prekosile njenih uspehov. Ženska gimnastika je takrat zašla na pot, ki ji pri nas niso bili kos. V Sloveniji je namreč skoraj nemogoče najti deklice, ki nikoli ne bodo presegle določene velikosti. Trenerji iz najuspešnejših gimnastičnih držav izbirajo svoje varovanke med otroki, katerih stari niso veliko večji od 150 cm, kajti le to je trdno zagotovilo, da bo bodoča telovadka tudi po puberteti ostala dovolj majhna in s tem sposobna izvajati najtežje telovadne elemente.

Danes v ženski gimnastiki prevladujejo otroci in ženske z otroško postavom. Zadnja svetla izjema z žensko postavom je bila Svetlana Boginska, ki pa je veliko medalj osvojila predvsem na račun svojega imena. Izredno težki in zahtevni akrobatski elementi, ki jih morajo za medaljo na največjih tekmovanjih izvesti telovadke, zahtevajo majhno postavu in nizko telesno težo. Zadnja svetovna prvakinja Kim Zmeskal in olimpijska prvakinja iz Barcelone Tatjana Gutsu sta bili nižji od 140 cm in lažji od 40 kg.

Državne reprezentance mnogih dežel so pred težko odločitvijo, ali naj imajo otroške ekipe, ki bodo tekmovalno uspešne, ali pa naj njihovo državo zastopajo normalno razvita dekleta, ki pa nimajo nikakršnih možnosti za medalje na pomembnih tekmovanjih.

Ženska gimnastika s pojavom deklic postaja vse bolj dolgočasna. Vaja je podobna vaji. Vse po vrsti izvajajo enake elemente, različne so le povezave. Razliko v kakovosti vidijo le strogi sodniki, ki ocenjujejo le tehnično brezhibnost in težo izvedenih elementov, umetniški vtis pa, za razliko od drsanja, nanje nima posebnega vpliva.

Tudi protestov gledalcev, ki so svoje simpatije že zdavnaj namenili pravim ženskam med telovadkami, sodniki ne slišijo. Gledalci se z nostalgijo spominjajo časov, ko jim ni bilo treba trepetati ob cirkuskih nastopih prilitkavih deklic, temveč so občudovali gracilne gibe mladih dam, ki so bile že za enojni salto nagrajene z gromkim aplavzom. Če bo ženska gimnastika še naprej ubirala svojo pot, ne ozirajoč se na zahteve publike, ji bo le ta prej ko slej obrnila hrbet, telovadke pa bodo svoje trojne salte z dvojnimi vijakom kazale le sodnikom.

IGOR VIDMAR

Jasna Dokl med vajo na gredi, ki ji je prinesla zlato kolajno na sredozemskih igrah v Splitu.

FOTO: Iz fototek ZVNZKD

MIRNSKA SV. DOROTEJA - Cerkev na Mirni slavi zaradi figuralnega poslikanega oboka v prezbitariju. V obočnih polah so upodobljene figure štirih cerkvenih očetov, angelov, muzikantov in svetnic. Ena od njih je tudi sv. Doroteja s košarico cvetja. Plemenito figuro ogrinja vrhnje brokatno ogrinjalo, sestoječe iz rafinirano potekajočih, skoraj estetizirajočih, vendar do telesa in do blaga logičnih gub. Poslikavo oboka v mirenski cerkvi iz leta 1475 umetnostni zgodovinarji pripisujejo mojstru Bolfgangu oziroma njegovi delavnici, ki je slikala tudi v cerkvi v Crngubu pri Škofji Loki. (Pripravila umetnostna zgodovinarica Marinka Dražumerič)

Iz Trdinovih zapiskov

Vdove pa take - Vdove grdo kvantajo, smrt moža je precej pozabljena, gonijo se ko kuzlje. Letos 1870. se jih je sila veliko omožilo.

Brezvestni starši - Otroke poženo v službo, potem jemljejo od njih zasluženi denar na posodo in ga zapijajo sede v krčmi po 3 in več dni do zadnjega solda. Uboge hčeri pa si ne morejo še potrebnih cunj kupiti.

Pijančki tod pogostoma stokajo pod ostrim ali potrebnim jamom svojih treznjših žen.

Opravljajo starše - Jezične deklice opravljale so grede čez kapiteljski breg svoje matere, da jim ne morejo nikakor ustreči. Ena: Ce prinesem soli, ni slana, če cukra, ni sladak, druga: Je taka je, naši materi pa bi bila komaj dobra taka vaga, ko bi dobila tri funte za enega itd. Tudi možke slišal sem opravljati starše. Sin pravil o materi, da ima tako boječ jezik, da se mora poskočiti, kedar z njim piči.

Vesela vdova - Vdova B. zapravila je za ples in druge veselice od nedelje do pustelega torka 17 for. O belem dnevu legla je za vasio v blato in se dala f. Sama je pravila, da je imela z enim orgie v zidani. Oba sta se stekla in plesala naga. Ljubosumni hlapec, do zdaj nje žrebec, opazivši to skoz luknjo ključa, trkal je zastoj. Tudi dekleta vpričo drugih govore ljubekom, da jim bodo, dajte kavsat spotoma, če jih domu spremijo. O tempora, o mores!

VAŠA ZGODBA
ČMA
LJUBEZEN

Grem po poti med njivami in travniki. Črčki se oglašajo in sliši se glasno petje gozdnih ptic. Premišlujem o ljubezni: kako sploh pride do nje, zakaj je večkrat nesrečna? Ob tem se spomnim svojega prvega srečanja z njim.

Ko sem ga prvič videla, se mi ni zdel nič posebnega, a ko sem še isti dan zvečer legla v posteljo, se je v meni dogodila preobrazba in fant mi je, kdo bi vedel zakaj, postal všeč. Ko je naslednjič prišel k nam, sem ga že videla z drugačnimi očmi. Vsakič, ko sva se videla, mi je bil ljubši in v meni se je začelo rojevati ljubezensko upanje.

Potem ga ni bilo več, kot bi odsekala. Dan za dnevom sem vsa nesrečna čakala, če bo prišel, a ga ni bilo. Odločila sem se, da ga pokličem. Od njegovega prijatelja sem zvedela za njegov naslov in telefonsko številko, pozanimala pa sem se tudi, če ima že dekle. Globoko sem si oddahnila, ko sem zvedela, da še ne. Ljubezen je prijetna, če ti jo tisti, ki ga imaš rad, vrača. Hudo pa je, če živiš v negotovosti, tako kot sem jaz.

Prišla sem do glavne ceste in odpravim se po njej. Do doma imam še kilometer poti. Razmišljam o svojih čustvih in domišljija me zanese...

FOTO: M. MARKELJ

MOJKA P.
ZGUBA

Dopolnila je 18 let. Izhajala je iz stroge družine, predvsem je bil zelo strog njen. Ni hodila na zabave z vrstniki, ni pa tudi bila tudi taka svetnica, za kakršno jo je imel oče. Počela je marsikaj, vendar vse na skrivaj. Hodila je v bližnjo diskoteko, vendar ni nikoli ostala dlje kot do 9. ure zvečer. Družba, ki jo je imela, je poznala alkohol - njegove dobre in slabe strani. Imela je tudi dosti fantov.

V letu, ko je dopolnila 18. leto, se je zresnila. Diskoteka jo je začela dolgočasiti, saj njenih vrstnikov tam skorajda ni bilo, zato je obiskovanje diskoteke opustila in se nekaj časa ranjeje oprijela šole. Za rojstni dan je skupaj s sošolcem priredila zabavo. To je bil zanjo enkraten dogodek, nekaj novega, novo doživetje. Ves dan se je pripravljala nanj in ga nestrpno pričakovala.

Končno je prišel večer. Nekaj časa je bilo ozače napeto, nato se je sprosto. Pijače je bilo na pretek. Vsi so pili, zato ni hotela biti izjema pa tudi neumno bi se počutila, če bi bila edina trezna. Alkohol ji je stopil v glavo. Kmalu pa ji je postalo slabo. Morala je na svež zrak.

Šla je na balkon in sedla na stol. Kmalu se ji je pridružil prijatelj. Nekaj časa je stal in jo gledal, potem pa jo je nenadoma objel. Tudi ona ga je objela. Nekaj časa sta nepremično stala objeta, nato sta si začela burno deliti poljube. Strast ju je potegnila za seboj...

Že tisti večer je vedela, da je naredila napako. Tolažila se je s tem, da ni bila samo njena krivda, pač pa tudi njegova. Veliko je premišljevala o dogodku. Upala je, da se bosta vzljubila, želela si je njegove ljubezni, toda vse je ostalo le pri željah. Med njima je zavladala nekakšna napetost in msta mogla biti ne prijatelja ne kaj drugega. Tako je izgubila prijatelja in upanje.

KNJIŽNA POLICA

Lastovice in vojaški škorenj

Med pesniki, ki so v slovensko literaturo stopili kot soavtorji Pesniškega almanaha mladih, izlega pred nekaj več kot desetletjem, je Igor Likar eden najproduktivnejših in vsestranskih ustvarjalcev. Poezija je torej le eno od mnogoterih področij, na katerih aktivno deluje, seveda poleg gledališča, ki mu je poklicno zapisan. Napisal je štiri zvočne in šestnajst radijskih iger ter zbirko novel, pesmi pa je zbral v štirih zbirkah. Četrta pesniška zbirka LASTOVICE IN VOJAŠKI ŠKORENJ je zdaj že štiridesetletnemu Likarju izšla pred kratkim pri Cankarjevi založbi.

Zbirko sestavljajo štiri cikli, nastali v štirih letih, od 1988 do 1991, in po osrednjem ciklu je knjiga tudi naslovljena. V njej upesnjeni svet je razpet med dva pola istega časa: prvega simbolizira lastovica, drugega vojaški škorenj. To je svet, razpet med željami in stvarnostjo. Pesmi zvočne govore iz poudarjene in izostrene intime, iz tistega položaja lirskega subjekta, ko je videti vse, izhodi in spoznanja, brezizhodno, a je tudi zelo produktivno. Likarjeva zbirka je izpoved človeka, ki ga prizadevajo okrutnosti militarističnega sveta in časa. Pesem govori neposredno iz stiske na smrt prestrašenega človeka, kajti to je čas, ko "tanki izginjajo/ v zrelom žitu" in ko "otroci/ sedajo/ pred zapahnjena vrata/ pravljic". Likar nas po svojih pesniških pokrajinah vodi v dokaj resignativni drži, vendar do konca pokončen. Govorica Likarjevih pesmi je lapidarna, brez odvečnih metafor in drugih pesniških okraskov. To je pesnikov ustvarjalni slog, njegovo "vtiskovanje v belino papirja". Sicer pa pesnik pravi, da "vse skrivnostno nam uhaja/ iz pisnenk".

O Česnovem vzponu namreč pripoveduje snemalec iz mini himalajske odprave, ki se je leta 1990 odpravila v južno steno Lotseja premagat problem prihodnosti, kot so vzpon imenovali alpinisti. Ravnikar, izkušen filmar in dolgoletni snemalec ljubljanske televizije, je tistikrat ustvaril izreden film, ki ga zdaj nadgrajuje s knjigo; tako je Česnov podvig trajno zabeležen še v knjižni obliki. Seveda je govorica knjige nekaj drugega kot filmski jezik, v nji je Ravnikar dobil možnost strniti svoje gorniške in filmske izkušnje, izpovedati stvari, ki so se mu porodile na teh poteh in hkrati izrisati zanimivo ozadje priprav, organizacije, problemov dokumentiranja in vsega tistega, kar stoji v ozadju takšnih podvigov, ter seveda samo vzdušje tega izjemnega podviga. Knjiga je zanimiva tako za bralca, ki išče v nji zgolj dogodke in podatke, kot za tistega ljubitelja tovrstnega branja, ki zna prislunhiti globljim plastem pripovedi in premislekom, ki se prav tako razkrivajo na njenih straneh.

MILAN MARKELJ

Pevci so tudi ljudje

Ljubitelji opere in koncertnega petja so se gotovo razveselili knjige Juana Vasleta PEVCI SO TUDI LJUDJE, ki jo je pred kratkim izdalo TD Ognjišče. V nji je avtor, po rodu argentinski Slovenec, objavil pogovore s 26 opernimi in koncertnimi pevci, ki jih je imel kot novinar v desetih letih svojega dela na raznih koncih sveta. V knjigi nastopajo nekateri zdaj že pokojni umetniki, nekateri se še kopljejo v soncu slave, nekateri pa so svoje že odpli, eni so zelo, drugi pa manj znameniti pevci. V pogovorih in srečanjih z njimi je izvedel marsikaj zanimivega o človeški in čustveni plati njihovega umetniškega poklica, za katerega je značilen poseben način življenja, neprestano potovanje od enega velikega opernega prizorišča do drugega, učenje in vaja ter stalna napetost v boju za uspeh, ki jim zagotavlja doseženi položaj. Sogovorniki so Vasletu pripovedovali o sebi, o svojih tovariših, o velikih opernih osebnostih, o težkih in radostnih trenutkih svoje kariere in življenja. Vsi zapisi niso pravi intervjuji, nekatere avtor gradi iz posameznih izjav in veznega besedila, v katerem predstavi biografske in druge podatke o umetniku, večina pa ima za svoj osnovni del klasičen kratak novinarski intervju v priložni odgovori. Med 26 predstavljenimi pevci so tudi trije slovenski glasbeni umetniki: Dermota, Golob in Pucar.

MILAN MARKELJ

Katedrala Lotse

V kar zajetnem kupu slovenske alpinistične literature bomo le stežka našli delo, ki bi ga lahko primerjali s knjigo Tomaža Ravnikarja KATEDRALA LOTSE - IZPOLNJENA ŽELJA, ki je nedolgo tega izšla pri Cankarjevi založbi. Posebnost knjige ni zgolj v tem, da opisuje izjemen podvig - solistični vzpon Toma Česna po južni steni himalajskega osemtisočaka Lotseja, o katerem se je slovič Reinhold Messner izrazil, da je mističen podvig; v središču pozornosti javnosti pa je prišel ponovno letos v aferi, ki je vrgla senco suma v resničnost podviga - ampak tudi v tem, da knjige ni napisal junak vzpona, pač pa njegov spremljevalec, človek od strani.

Miloš Jakopec
1848
Narodna garda v Novem mestu

(Polak je recenzijo poslal uredniku Illyrisches Blatt Leopoldu Kordešu, ki si je ni upal objaviti. Po mnenju nekaterih literarnih raziskovalcev naj bi jo pri njem videl odloženo na mizi dr. Janez Bleiweis, ki je nato vsebino na kratko povzel in objavil v svojih Novicah v že omenjeni "Domorodni novici".)

Drugi vzrok za omebo te uprizoritve je v igralcih. Najbrž ni samoslučaj, da najdemo na letaku za uprizoritev, ki je ohranjen v NUK, med imeni igralcev (pripisana z roko) Maksa Jaborniga (v vlogi Maticka), Franca Polaka (v vlogi Zmešnjave) in Janeza Recherja (v vlogi Budale). Maks Jabornig je bil v narodni gardi v Novem mestu prvi poročnik, Janez Richer je bil nadporočnik, Franc Polak pa se je na veliko zavzemal za narodno gardo kot urednik časnika Sloveniens Blatt. Vsi trije so bili pozneje (glede na čas uprizoritve "Maticka") preganjani in zasljevani. Najbrž jim je bila pridana črna pika tudi zaradi sodelovanja v tej uprizoritvi.

Prebujanje speče narodne zavesti

Vrnimo se zdaj k narodnostnemu sporu v obdobju snovanja narodne garde v Novem mestu. Kaj je dajalo meščanski gardi oznake pošilca nemškutarstva? V njej je bila zbrana mestna elita. Število gardistov je bilo omejeno,

biti gardist je bilo posebna čast, pa tudi težko ostvarljivo hrepenenje mnogih meščanov. Tudi zato so si nemalokrat to čast pridobile klečeplazne duše. Vsakdo, ki se je želel šteti med mestno elito, je moral vsaj malo obvladati nemščino. Čeprav je bila garda sestavljena skoraj v celoti iz Slovencev, sta ji tradicija in njen oficirski sestav vsiljevala nemškutarsko oznako. Poveljevanje je bilo v nemščini. Predstavljamo si lahko, da so nemška povelja najraje "tulili" tisti, ki so nemščino slabo obvladali.

Narodna garda je bila neopremljena in neizvežbana. Edina enotna oznaka, ki jo je premogla, so bile pentlje in pasice v slovenskih barvah. Izvežbani in opremljeni pripadniki meščanske garde so se ob njih nosili kot pavi. Začetne nerodnosti pripadnikov narodne garde so pri vežbanjih vzbujale poseh. Le težko so dojemali poveljevanje v nemščini. V takšnih razmerah so njihova revnost glede opreme, slovenščina, ki so jo govorili, in oznake v slovenskih barvah postali dejavniki, ki so jih združevali in narodnostno povezovali. Na zunaj vidna neenakost obeh enot je povzročala notranje nasprotje. Slovenci usmerjeni posamezniki v vodstvu garde pa so najbrž to nasprotje še vzbudjali in ga narodnostno barvali.

Razdvajanje z narodnostnim predznakom se je povečevalo in se izkazovalo tudi na prireditvah. Teh je bilo v korist narodne garde prirejenih več. Meščanska garda je bojkotirala tiste prireditve, ki so jih organizirali Slovenci, slednji pa tiste, ki so jih organizirali prvi. Več potrditev za to nam ponujajo objave v Sloveniens Blatt.

19. julija 1848 je bila v prostorih Kazina slovenska prireditev pod naslovom "Beseda", ki je bila prirejena v korist narodne garde. Časniško poročilo (Slovensiens Blatt št. 6 od 8. avgusta 1848, str. 24 v rubriki "Locales") pove, da je bila prireditev namenoma slovensko obarvana, da bi v meščanih vzbudila spečo narodno zavest, in komentira glede udeležbe: "... samo od kaste uniformiranih meščanov ni bilo nikogar... Ali je to naključje? Bog vedi! Gre samo za majhno napetost med kompanijami? Mogoče, tudi to bomo pogotmili. Če pa je vzrok za to v otopelosti do

narodnosti, o čemer sicer dvomimo, bi moral biti vsak sin domovine globoko prizadet. Tisti, ki na narod niso vezani le s svojo osebnostjo in rojstvom, pač pa tudi z imetjem in posestvom - naj ne bi imeli občutkov za svoj narod, svoje brate, da, za njih same v tako odločilnih časih."

Pravkaršnji citat je dovolj jasno in ostro oblikovan, da dokazuje obstoj narodnostnega nasprotja. To pa se je povečevalo. Meščanska garda je sama, brez ostalih dveh kompanij, priredila izlet v Dolenjske Toplice (Janko Jarc: Iz preteklih stoletij Novega mesta, Novo mesto, kulturno-zgodovinski vodnik, 1976, str. 68). Narodna garda je nato (najbrž v odgovor) priredila pobratenje gard širšega novomeškega okoliša. (Slovensiens Blatt št. 11 od 12. septembra 1848, str. 41 v "Locales"). Prireditve je bila 10. septembra pri gradu na Otočcu, gostitelj pa je bil zavedni Slovenec, otoški graščak Vincenc baron v. Schweiger.

Pobratenja so se udeležili gardisti z Dvora, iz Trebnjega, Novega mesta in Mokronoga, blizu 300 mož. Iz Novega mesta so prišli na Otočec v vojaškem redu, za slovensko zastavo in v spremeljavi godbe gardisti iz Novega mesta, Trebnjega in Dvora, mokronoški pa z manjšo zamudo iz šmarješke smeri. Domnevamo lahko, da je bilo pobratenje prirejeno z namenom dokazati slovenski značaj narodne garde.

O odklonilnem odnosu slovenske strani do prireditev meščanske garde govori tudi poročilo o plesni prireditvi z žrebanjem, ki je bila 1. oktobra 1848 v Kazinu (Slovensiens Blatt št. 14 od 3. oktobra 1848, str. 56, v "Locales"). Poročilo dokaj podrobno opisuje prireditev, vendar je vseskozi obarvano z ironijo. Spotika se ob prisotnost otrok in ob obnašanje udeležencev. Kljub vsemu pa je na tej prireditvi, ki so jo organizirali nemškutarji, bil zbran za narodno gardo največji denarni prispevek (287 florintov in 49 krajcarjev).

Meščanska garda je svoj nemškutarski značaj ohranila ves čas obstoja. Pri tem je svojstveno vlogo igrala njena godba na pihala. Meščanska garda je za njeno delovanje namenjala le majhne denarje. Obstoj so ji zagotavljali prispevki podpornih članov, ki so bili domala vsi Slovenci.

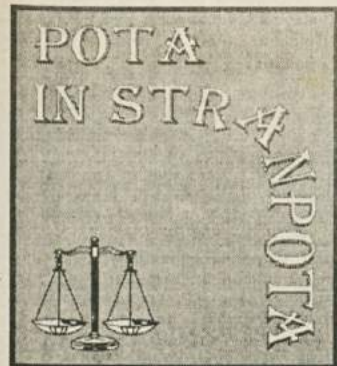
Tudi skoraj vsi godbeniki so bili Slovenci. Ves čas obstoja je godba brez pomišljanja sodelovala na vseh slovenskih prireditvah. V letih 1875., 1891. in 1899. pa so se vneli spori okoli vodenja godbe med slovenskimi društvi in meščansko gardo. Slednja si je po mnenju slovenskih društev godbo neupravičeno lastila (Bogo Komelj: 130 let godbe na pihala Novo mesto, GD Novo mesto 1979, str. 16, 18 in 20). Vodstvo meščanske garde je v teh sporih trmasto vztrajalo pri svojih ozkih stališčih in zavračalo vsakršen pogovor in sporazumevanje.

Zbiranje prispevkov za narodno gardo

Narodna garda v Novem mestu je imela velike težave s pridobivanjem denarja za svoje delovanje. To je razbrati iz njenih že citiranih vlog št. 11 in št. 35 iz junija in julija 1848, ki ju je naslovlila na predsedstvo novomeškega okrožja. Upravni svet garde v obeh dopisih opozarja na neopremljenost garde in na to, da je z izjemo kompanije meščanske garde brez orožja ter da nima denarja niti za osnovno delovanje. Opozarja tudi na ogroženost javnega reda in miru v mestu in okraju v primeru, če gardi ne bo omogočeno delovanje. Sklicuje se na paragraf 10 ministrske odredbe 7451 od 8. aprila 1848 in na deželno odredbo od 10. decembra 1831, po katerih bi gardi morali zagotoviti financiranje oblastni organi. Dopis št. 35 vsebuje tudi očitke, da je bila meščanski gardi iz okrajne blagajne izplačana akontacija, čeprav se je dolžna vzdrževati sama.

Mestno vodstvo je ob svojem siceršnjem odklonilnem odnosu do garde kot financirer odpadlo. Mile prošnje upravnega sveta za denar iz Bezirkasse (okrajne blagajne) so ostajale neutešene. Bile so deležne običajnega birokratskega postopka, izgovarjanje na pristojnosti, povpraševanje po predpisu, ki bi določal izplačilo in večnih odlaganj.

Da bi dobili pravo predstavo o teh zapletih, moramo upoštevati takratni avstrijski birokratizem in centralistično ureditev uprave. Ustanavljanje garde je sovpadalo z zmedo, ki je ob centralistično vodeni upravi zavladala ob marčni revoluciji 1848.

dežurni poročajo

IZTOČIL JE GORIVO - 4. julija je V. P. iz Črnomlja parkiral osebni avto pred gostilno Ogulin v Cerovcu, kjer je bila veselica. Ko se je nekaj minut pred polnočjo vrnil do avta, je ugotovil, da mu je neznanec iztočil okoli 25 l goriva in ukradel orodje. Lastnika je oškodoval za 2.500 tolarjev.

SPRAVIL SE JE NAD PRIKOLICO - V času od 6. do 7. julija je neznan storilec na tovornem peronu ob železniški progi v Trebnjem z enosno prikolico odvil priključek s hidravlično zavoro, zaključne luči, dva plastična klina ter odsevnike. S tem dejanjem je lastnika L. P. iz Trebnja oškodoval za 50.000.

UKRADLA ŽENSKO KRILLO - K. M. iz Črmošnjic je utemeljeno osumljena, da je 7. julija ob 12.30 v Novotokovi trgovini Julija izkoristila trenutno odsotnost prodajalke in ukradla žensko krilo in ga skrila v torbico, nato pa odšla. Prodajalka je šla za njo in ji krilo, vredno 6.352,50 tolarjev, vzela.

OTROK STEKEL PRED AVTO

DRAGATUŠ - 9. julija malo po 20. uri se je 4-letni otrok Martin Z. iz Dragatua igral s skupino otrok na dvorišču stanovanjske hiše. Naenkrat je stekel na lokalno cesto Dragatuš - Butoraj, takrat pa je po cesti z jugom pripeljal 41-letni Alojz Kuzma iz Brdarec. Začel je zavirati, vendar je otroka vseeno zbil po cesti. Otrok se je v nezgodi hudo poškodoval in so ga odpeljali v novomeško bolnišnico.

POKOPAL GA JE HLOD

MRCNA SELA PRI KOPRIVNICI - 8. julija malo po 19. uri se je pri nakladanju smrekovega hloda na voz smrtno ponesrečil 49-letni L. J. iz Mrčnih sel pri Koprivnici v občini Krško. Ponesrečeni je tega dne v neposredni bližini hiše sam nalagal na voz sveže posekane smrekove hlode, pri čemer ga je eden izmed hlodov stisnil ob voz. Na kraju nesreče je poškodbam podlegel.

NAŠLI SO GA MRTVEGA

MALENCE - 11. julija malo pred 12. uro so ob lokalni cesti Kostanjevica - Malence - Zaboršt v Malencah, občina Krško, našli mrtvega 60-letnega Z. F., ki je po vsej verjetnosti tam obležal zaradi prevelike količine popitega alkohola. Tuja krivda za smrt je izključena.

SPECIALEC GROZIL Z OROŽJEM

LOŠKI POTOK - "Sin nam pijan grozi z orožjem," so 1. julija obvestili policijsko postajo v Ribnici. Policisti so ugotovili, da je doma grozil z orožjem B. B. Govoril je, da bo z avtomatsko puško, v kateri je imel tri naboje, ustrelil mamo, očeta in nato še sebe. B. B. je rezervist specialne enote Moris iz Kočevske Reke in je imel doma to orožje, skupaj z borbenim kompletom so mu ga zdaj policisti odvzeli, za nameček pa so ga ovadili tožilstvu v Kočevju.

KRONIKA NESREČ

VOZIL PO NAPAČNI STRANI - 3. julija ob 19.30 se je 53-letni Alojz Grablovec iz Bršljina peljal z mercedesom od Šmihela proti Kandiji. Ko je pripeljal do pljučnega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto, je opazil, da mu iz nasprotne smeri po njegovem voznem pasu pelje jugo, ki ga je vozil 36-letni Nikola Hrnjak iz Zavinke. Ker je Grablovec pričakoval, da bo Hrnjak zavil levo na parkirni prostor, je, da bi preprečil nezgodo, zavil v levo na nasprotni pas. Tedaj pa je Hrnjak sunkovito zavil v desno na svoj pas in med vozili je prišlo do trčenja. V nezgodi se je lažje telesno poškodovala sopotnica v Grablovečevem vozilu,

Čivović ni kriv, ker se je branil

Pred skoraj sedmimi leti je v tragičnem prepiru zgubil življenje 22-letni Zvonimir Šoštaric - Ramo Čivović oproščen obtožbe, da je šlo za prekoračen silobran

NOVO MESTO - O tem sporu smo pred časom že pisali. Ker je tokrat sodba pravomočna, je prav, da osvežimo spomin. Pred skoraj sedmimi leti sta se v novomeškem lokalno G - klub sprla 22-letni Zvonimir Šoštaric in sorničan Ramo Čivović. Gostje lokala so ju ločili, vendar se Zvonimir Šoštaric ni pomiril. Kmalu potem, ko je Ramo Čivović prišel domov, je nekdo potkal na njegova vrata. Pred vrati je bil Šoštaric. Vdril je v stanovanje in med pririvanjem ga je Čivović šestkrat zabodel z nožem. Šoštaric je zaradi izkrvavitve malo kasneje umrl v novomeški bolnišnici.

Kmalu po tistem, ko so Zvonimirja pokopali, so Čivoviča pripravili, vendar so ga kmalu izpustili, ker je novomeški javni tožilec odstopil od kazenskega pregona, ker naj bi Čivović to dejanje storil v silobranu. Od takrat naprej je tekel dolgotrajen sodni proces. Šoštaricovi so skušali dokazati, da je bil za tragičen dogodek kriv Čivović. Njihov pooblaščenec odvetnik dr. Peter Čeferin je nadaljeval s pregonom kot t.i. subsidiarni tožilec. Na predlog preiskovalnega sodnika je vložil obtožnico, Čivovičev zagovornik pa ugovor nanjo in sodišče je postopek ustavilo.

Zoper ta sklep se je dr. Čeferin

pritožil na Višje sodišče v Ljubljani, ki je novomeškemu sodišču naročilo, naj izvede javno obravnavo. Na obravnavi je sodišče Čivoviča oprostilo tožbe. Zoper to se je dr. Čeferin pritožil na Višje sodišče v Ljubljani, ki je razsodilo, naj sojenje začnejo znova. Predlagalo je tudi, naj pri novem sojenju ne sodelujejo sodni-

UKRADEL JE PSA

KOČEVJE - 30. junija je N. I. iz Šalke vasi prijavil na policijski postaji v Kočevju, da mu je neznanec ukradel psa mladiča pasme rotveiler. Že naslednjega dne je dobil psa nazaj, iz česar bi se dalo sklepati, da se prijaviteljevine na policiji spleča. Resnici na ljubo pa moramo dodati, da je psička našel lastnik sam, in sicer v Koprju, kjer se je z njim sprehajal neki G. E. iz Koprja, ki je zdaj osumljen divjega lastninenja psa.

O NEZGODI ZVEDELI Z ZAMUDO

RIBNICA - Z desetdnevno zamudo so ribniški policisti zvedeli za hujšo nezgodo, ki se je zgodila že 19. junija, te dni pa so jo tudi že raziskali. Prometna nesreča se je zgodila na cesti pri Rakitnici, o njej pa policije niso obvestili niti udeleženci v nesreči, niti domačini, niti zdravstvena organizacija, čeprav je zaradi nesreče mladoletnik K. D. iz Rakitnice na zdravljenju v bolnišnici UKC v Ljubljani. Policisti so ugotovili, da je do nesreče prišlo, ko je mladoletni K. S. iz Rakitnice vozil na kolesu z motorjem svojega brata K. D. po lokalni cesti iz Kota proti Rakitnici. Peljal je po levi strani in na nepreglednem ovinku trčil v nasproti vozeči traktor. Oba z bratom sta padla po cesti. Mopedista se je poškodoval po stopalu desne noge, njegov brat pa po kolenu in stegnu desne noge. Nudena jima je bila zdravniška pomoč, nato pa so K.D. odpeljali v ljubljansko bolnišnico.

Motoristi premalo pazljivi

Ta teden štiri prometne nesreče, v katerih so se motoristi hujše poškodovali - Kolesar podlegel poškodbam

KRŠKO, NOVO MESTO - Prejšnji teden smo pisali, da naše ceste zahtevajo vse več življenj. Tudi ta teden ni šlo brez smrtnih žrtve: za poškodbami prometne nesreče je v brežiški bolnišnici podlegel 33-letni kolesar. V večini prometnih nesreč so bili udeleženi motoristi. Vse nesreče pa so se zgodile zaradi človeškega faktorja - trenutka nepazljivosti, nepravilnega prehitavanja, vožnje po nasprotnem voznem pasu.

Prva tovrstna nesreča se je zgodila 5. julija ob 22.25 na magistralni cesti v naselju Log pri Boštanju v severniški občini zaradi nepravilnega prehitavanja. Voznika kolesa z motorjem, 18-letni S. G., je v nepreglednem ovinku nadomada začel prehitovati avtobus. V tem trenutku pa je iz nasprotne smeri pripeljal z jugom 23-letni O. B. Pri trčenju se je voznik motornega kolesa hudo poškodoval.

Dan po nesreči pa je življenje zahtevala prometna nesreča, ki se je zgodila 7. julija ob 23.35 na regionalni cesti Križaj - Drnovo pri naselju Veliki Podlog v krški občini zaradi vožnje 26-letnega motorista Š. T. po nepravilni

strani ceste. Motorist je pri tem trčil v 33-letnega kolesarja M. J., ki je vozil pravilno po svoji strani, vendar brez luči. V nesreči sta se oba težje poškodovala in so ju odpeljali na zdravljenje v brežiško bolnišnico, kjer je naslednjega dne kolesar M. J. podlegel poškodbam.

8. julija okrog 16. ure se je 16-letni F. S. iz Zbur peljal s kolesom z motorjem proti Čelvcu in vozil po sredini ceste ter opazoval očeta, ki je na njivi žl pšenico. V tem trenutku je nasproti pripeljal s tovornjakom 27-letni Š. G., ki je opazil nasproti vozečega motorista in začel zavirati. Vendar je motorist vseeno trčil v tovornjak in padel po cesti. Hudo poškodovan se zdravi v novomeški bolnišnici. Materialne škode je za okrog 20.000 tolarjev. 9. julija okrog polnoči so je 22-letni S. R. peljal z motornim kolesom znamke Jawa po regionalni cesti Brežice - Dobova proti naselju Mostec. Pri diskoteki Maksimilijan je trčil v golfa, ki je pripeljal po prednostni cesti. Pri trčenju se je motorist težje poškodoval.

DESET TRČENJ Z DIVJADJO - KOČEVJE - V juniju in do 5. julija se je zgodilo na cestah v kočevski občini deset prometnih nesreč, v katerih je bila udeležena divjad, predvsem srne in košute. Pri tem je bila v nekaterih primerih povzročena večja, v drugih pa manjša materialna škoda, sreča v nesreči pa je, da ni bil noben voznik ali sopotnik poškodovan. Do nesreč prihaja predvsem v večernih in jutranjih urah in takrat naj bi bili vozniki zaradi divjadi bolj pozorni na cesti.

KJE KAMPIRATI?

KOČEVJE - Poročali smo že, da policisti v tej turistični sezoni ne bodo dopuščali divjega kampiranja. Šotore in prikolice bo možno postavljati le na urejenih in registriranih prostorih, ki imajo dovoljenje pristojnega občinskega organa in so ali bodo v kratkem ustrezno označeni. Na policijski postaji smo zvedeli, da ima dovoljenje doslej le kamp gostišča Samsa na žagi ob Kolpi, v kratkem pa naj bi dovoljenje dobila še Konda v Dolu ob Kolpi in gostišče Kovač v Osilnici. Povedali so še, da so doslej policisti ugotovljene divje tabornike le opozarjali, poslej pa jih bodo prijavljali sodniku za prekrške.

UNIČIL UNIČENI AVTO

KOČEVJE - V Kočevju se pogosto dogajajo posebne zanimivosti in tudi neumnosti. Ena takih se je zgodila 29. junija. Polnoletni kočevski "državljan" Č. S. je tistega dne po mestu drvel z avtom, da ga je zanašalo po vozišču, dokler ni v bližini policijske postaje, na križišču ljubljanske ceste in Ceste na stadion, trčil v obcestno ograjo. Avto je bil popolnoma uničen, na dirkaškem vozniku pa so v zdravstvenem domu našli le sled poškodbe. Policisti, ki so prišli na kraj dogodka, so bili presenečeni, saj so ugotovili, da je bil avto brez luči, brez vrat in celo brez strehe, se pravi praktično že pred nesrečo uničen in seveda tudi neregistriran. Za nameček pa dirkaški šofer ni imel niti vozniškega dovoljenja.

PO DOLENJSKI DEŽELI

• Tudi domačije s psom niso več varne, čeprav naj bi pes služil prav varovanju hiše in gospodarskega postopja. Pred kratkim je namreč nekdo v Cegelnici lastniku Z. Š. iz zajčnika ukradel 5 zajcev, s sabo pa je odpeljal tudi psa, ki je bil privezan v bližini. Zajčki bodo verjetno končali v obari, upajmo pa da bo vsaj pes ostal pri življenju. Takšne želje niso nič posebnega, če človek ve za gumanske poslastice nedaleč stran živečega ljudstva.

• Kurji tatovi nimajo počinit, vsaj po policijskih poročilih o ukradenih kokoših sodeč, ne. Ob osem kokihi je bila 8. julija lastnica M. L. iz Zalisca, s tem pa tudi ob 5.000 tolarjev, kolikor so bile vredne kokoši. Nič manj se verjetno ni nad kurjimi tatovi razjezila lastnica S. M. iz Semiča, ki je bila naslednji dan ob pet kokodajs, vrednih 2.500 tolarjev.

• Tudi človeška škodoželjnost očitno ne pozna meja. Kaj vse ti lahko nekdo stori, ki mu nisi po volji, si lastnik sadovnjaka v Birčni vasi, ki pa živi v Mariboru, do dne, ko je v svojem sadovnjaku zagledal posušena sadna drevesa, ni niti predstavljal. Maja meseca mu je neznan storilec zalil z neko tekočino 11 jablan, dve hruški in oreh, ki so se potem posušili. Je s tem škodoželjnejši bolj pri srcu? Kaj pa, če se jutri kaj podobnega zgodi njemu?

J. D.

UNIČIL UNIČENI AVTO

KOČEVJE - V Kočevju se pogosto dogajajo posebne zanimivosti in tudi neumnosti. Ena takih se je zgodila 29. junija. Polnoletni kočevski "državljan" Č. S. je tistega dne po mestu drvel z avtom, da ga je zanašalo po vozišču, dokler ni v bližini policijske postaje, na križišču ljubljanske ceste in Ceste na stadion, trčil v obcestno ograjo. Avto je bil popolnoma uničen, na dirkaškem vozniku pa so v zdravstvenem domu našli le sled poškodbe. Policisti, ki so prišli na kraj dogodka, so bili presenečeni, saj so ugotovili, da je bil avto brez luči, brez vrat in celo brez strehe, se pravi praktično že pred nesrečo uničen in seveda tudi neregistriran. Za nameček pa dirkaški šofer ni imel niti vozniškega dovoljenja.

Na meji le po predpisih

Mnogi, ki prečkajo mejo, ne poznajo vseh predpisov, zato prihaja do zapletov

KOČEVJE - Večina ljudi pri prehodu meje ali med vožnjo po sosednjem hrvaškem ozemlju nima težav. Nekateri pa so nam le potožili, da doživljajo tudi neprijetnosti.

Tako nam je upokojeni general in narodni heroj Jože Ožbolt iz Belice povedal, da mu vsakič ob prehodu meje na hrvaški strani vsaj enkrat temeljito pregledajo avtomobil, da gre že za ponižujoča dejanja, da takih pregledov ni bilo niti med italijansko okupacijo. Na neko nevsednost nas je opozorila tudi trgovka v Papežih. Pri preverjanju pa se je izkazalo, da gre predvsem za nepopolno poznavanje predpisov tako kupcev kot trgovce.

Za pojasnilo o tem smo vprašali na več pristojnih mestih na našem območju. Komandir policijske postaje v Ribnici Jože Postrak je povedal, da so na nedavnem sestanku v Čabru obravnavali nespornosti in zaplete, ki nastajajo ob t.i. zeleni meji, se pravi tudi tam, kjer ni uradnih prehodov, a ljudje vseeno grede prek meje. Na takih prehodih poteka promet v skladu s predpisi. V načelu lahko prehajajo mejo na običajnih prehodih, kjer ni uradnega mejnega prehoda (ni obmejne policije in carine). le tisti prebivalci teh krajev, ki imajo tam stalno prebivališče (ne pa tisti, ki imajo stalno prebivališče na primer v Ljubljani, ti morajo prek uradnega mejnega prehoda), nadalje dovolstnika, šolarji in delavci, ki se vozijo vsak dan v šolo ali na delo, in tisti, ki prihajajo v te kraje po službeni poti oz. dolžnosti (zdravniki, veterinarji, novinarji itd.).

Domačini in že omenjene skupine prebivalcev pri prehodu meje izven uradnega prehoda nimajo težav. Zapleti pa nastanejo pri tistih, ki imajo stalno prebivališče drugod. Policisti občasno kontrolirajo prehode obeh držav in kršitelje (po mnenju prizadetih) ne-življenjskih predpisov kaznujejo oz. predlagajo za kaznovanje. Ob strogem upoštevanju takih predpisov pa nekateri domačini z območja Osilnice sploh ne bi mogli domov, če imajo stalno prebivališče izven te krajevne skupnosti, saj samo po slovenski strani ni dostopa do njihovega doma. Vendar take primere policisti obeh držav rešujejo življenjsko.

J. PRIMC

DOLENJSKI LIST

DRAŽBENI OKLIC

Temeljno sodišče v Novem mestu, enota v Novem mestu, na podlagi sklepa stečajnega senata z dne 12.7.1993, opr. št. St 6/92, v skladu z določili 2. in 3. odstavka ZPPSL v stečajnem postopku nad dolžnikom NOVLES SIGMAT, d.o.o., Brestanica - v stečaju

razpisuje javno dražbo

ki bo dne 30.7.1993 ob 10. uri na sedežu dolžnika v Brestanici.

Na dražbi bodo naprodaj:

1. stari objekt stečajnega dolžnika, vratarnica, telefonska centrala, kompresor, lakirna kabina 3100x1550x750, lakirna kabina 1250x2000x600, novi objekt - hala velikosti 40x40 m, kontejner vnetljivih snovi s pripadajočim zemljiščem parc. št. 414/2, 414/3 pri vl.št. 475, k.o. Rajhenburg, in stavbišče s poslovno stavbo parc.št. 238 pri vl.št. 475, k.o. Rajhenburg, ter parc.št. 393/2, 407/1, 408/1, 411/1, 403/4, 402/3 in 411/2, vse pri vl.št. 488, k.o. Rajhenburg,

po izključni ceni 725.212,00 DEM v tolarski protivrednosti po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan plačila.

Ogled sredstev in podrobnejše informacije je glede izključnih cen in načina prodaje mogoče dobiti na sedežu dolžnika med 18.7.1993 in 29.7.1993 dopoldne.

Na javni dražbi lahko sodelujejo pravne osebe, ki imajo sedež na območju RS, in fizične osebe, ki se izkažejo s potrdilom, da so državljani R Slovenije. Pooblaščenca pravnih oseb morajo na javni dražbi predložiti pisno pooblastilo za licitiranje. Pred javno dražbo mora vsak ponudnik vplačati varščino v višini 10% izključne cene na žiro račun dolžnika ali sredstva deponirati najpozneje uro pred dražbo pri blagajni stečajnega dolžnika.

Varščina bo uspešnemu ponudniku vračunana v kupnino, drugimi ponudnikom, ki na dražbi ne bodo uspeli, pa bo varščina vrnjena v 3 dneh brez obresti, varščina, vplačana v gotovini, pa takoj po javni dražbi. Uspešni ponudnik oz. kupec mora skleniti pogodbo o nakupu v 7 dneh po končani dražbi in plačati kupnino v 8 dneh po podpisu pogodbe oz. pod pogoji, ki bodo definirani v pogodbi. Če uspešni ponudnik ne bo plačal kupnine v določenem roku, se bo prodaja razveljavila, varščina pa obdržala. Prometni davek plača prodajalec, vse morebitne druge dajatve in stroške v zvezi s prenosom lastništva pa plača kupec.

Sredstva se bodo prodajala po načelu videno - kupljeno.

POSLEJ PO LEPSI CESTI DO MIRNE? - Konec prejšnjega tedna so delavci Cestnega podjetja popravljali enega najbolj dotrajanih delov ceste, ki pelje od Trebnja na Mimo, in sicer od prehoda z železniško progo za Sevnico proti vasi Dol pri Trebnjem. Ta del ceste so preplastili, popravila in preplastitve pa bi bil potreben tudi ostali del ceste. Tega bi bili najbolj veseli ljudje, ki se vsak dan vozijo po tej cesti, in tudi tamkajšnja podjetja, ki po njen privlačijo material in odvažajo svojo robo. (Foto: J. Dornič)

Formule v Sevnici

Za gorske naslove dirkači iz osmih držav

SEVNICA - Organizator mednarodne gorske hitrostne avtomobilistične dirke Sevnica 93, avtomobilski klub Top racing team iz Sevnice, pričakuje na startu prek 100 dirkačev iz Avstrije, Nemčije, Italije, Švice, Hrvaške, Madžarske, Slovaške in Slovenije. Tekmovanje bo potekalo na 4 km dolgem cestnem odseku med Impoljco in Studencem z višinsko razliko 174 m. Nastopili bodo vozniki z avtomobili skupin N (razred od 1600 cm, do 2000 cm in nad 2000 cm) in A (isti razredi) ter razreda II. Gorsko hitrostna dirka bo štela za slovensko in avstrijsko državno prvenstvo, pokal Daihatsu Charade in gorski pokal veteranov, kjer bo z dirkalnikom iz svojega časa nastopil tudi slaviti Stirling Moss. Dirka bo prava paša za oči, saj bodo gledalci lahko videli tudi bolide formule 2, formule Ford, Opel Lotus in super VW, Italijan Aguzzoni pa bo nastopil s prototipom Osela. Najboljši bodo na sevnški progi dosegli hitrosti prek 185 km na uro.

TABORILO 100 PLANINCEV

BREŽICE - Skoraj 100 članov planinskega društva Brežice je teden dni preživelo v planinskem taboru v Kamniški Bistrici. Brežiški gorniki - med taborečimi je prevladovala šolska mladina - so dopoldneve izkoristili za obisk gorskih vrhov in planin Kamniških Alp, popoldneve pa so jim krajsale družabne igre in tekmovalja. Da bi bili stroški tabora čim manjši so za oskrbo in kuhinjo poskrbeli sami. Med gornikiškim sprehodi so si ogledali tudi planšarije na Veliki planini, kjer imajo letos težave zaradi pomanjkanja vode.

ŠPORTNA OBVESTILA

NOGOMET - Športni center Vita Trebnje bo v soboto, 17. julija, ob 19. uri pripravil nočni turnir v mini nogometu. Turnir je rekreativnega značaja. Igra se na igrišču z ogrado na male gole 150 X 100 cm. Igrajo štirje igralci brez vratarja. Prijavnine ni. Prijave sprejemajo na telefon 44-990.

NOGOMET - Nogometni klub Zbure obvešča vse udeležence turnirja Trapina 93, da bo tekmovalje v nedeljo, 18. julija, ob 8. uri na igrišču pri osnovni šoli Šmarjeta in ne v Zburah, kot je bilo objavljeno v prejšnji številki Dolenjskega lista. Za predstavitev turnirja se Zburani opravičujejo vsem ljubiteljem nogometa.

NOGOMET - Nogometni klub Tabor - Zidaki bo v nedeljo, 25. junija, ob 8. uri na igrišču Mihovića pri Šentjernejcu pripravil turnir v malem nogometu. Prijave bodo sprejemali pred začetkom tekmovalja. Za najboljše so pripravili denarne in uporabne nagrade.

NOGOMET - Nogometni klub Straža bo v soboto, 24. julija, ob 19. uri na travnatem igrišču v Straži pripravil nočni turnir v malem nogometu. Prijave bodo zbirali na igrišču do začetka tekmovalja. Organizator objavlja bogate nagrade.

NOGOMET - Nogometni klub Polana bo v soboto, 31. julija, ob 19. uri na igrišču Ljudski vrt v Škocjanu pripravil nočni turnir v malem nogometu. Prijave bodo zbirali na igrišču pol ure pred začetkom tekmovalja. Organizator objavlja lepe nagrade.

Ustanovili so svoj klub

V Orehovicah so zmagali Logar, Ribič, Gramc in Filip - Po tekmah so ustanovili kolesarsko društvo

OREHOVICA - Kolesarsko društvo Krka in krajevna skupnost Orehovica sta v soboto pripravila cestno kolesarsko dirko za dečke in mladince na 6,3 km dolgi krožni progi Orehovica - Gracarjev Turn - Pristava - Gorenje Mokro Polje - Orehovica. Tekma dečkov A in B je štela za pokal frutabela, dirka mlajših in starejših mladincev pa za pokal Slovenije. Največ uspeha so imeli člani novomeške Krke, popolno zmagovalje jim je zmagal med mlajšimi mladinci preprečil Ptujčan Uroš Gramc. Dobo zloro so se odrezali tudi mladi kolesarji iz Metlike, Črnomlja in Krškega.

Med dečki B - vozili so 2 kroga - je prvi prispel na cilj Klemen Logar (Krka), 2. mesto je osvojil Rajko Vidic iz Metlike, tretji pa je bil Bor Vrščaj iz Črnomlja. Med dečki A (vozili so 4 kroge) je zmagal Novomečan Peter Ribič nad Urošem Dularjem (Savapro-

Zvezde so zvečine odšle

Studio D so zapustili tuji zvezdniki - V klub so povabili 4 manj znane igralce - Novi trener prihaja iz Maribora

NOVO MESTO - Izteklo se je prestopni rok nogometašev in sedaj je v glavnem že znano, kdo bo v sezoni, ki se začne 22. avgusta, oblekel zeleni dres Studia D.

Iz novomeškega nogometnega prvotigaša so odšli skoraj vsi zvezdniki, ki so se moštvo Studia D priključili pred letom. Ze pred koncem prvenstva so skupaj s trenerjem Nedeljkom Gugoljem zapustili klub Mohor, Prelogar in Primož Gliha. V prestopnem roku pa se je uprava Studia D odpovedala še Oblaku, Martinoviču in Kosiču. Od nogometašev, ki so v Novo mesto prišli pred letom, je ostal le vratar Pavič.

V Studiu D se bodo tudi letos skušali okrečiti s tujimi nogometaši. Tokrat so se v upravi edinega dolenjskega prvotigaša odločili nekoliko drugače. Ne bodo kupovali dragih in zaradi njihovega zvezdniskega obnašanja pogosto nezanesljivih igral-

cev. V svoje moštvo so povabili nogometaše, ki ne zahtevajo veliko, a kljub temu lahko ponudijo veliko znanja, borbenost, požrtvovalnost in se želijo izkazati.

V drugi prvotigaški sezoni bodo poleg domačih igralcev na novo oblekli zeleni dres Studia D Igor Jelič iz Šibenika, Midhad Arnautović iz Tuzle, Anton Brdik iz Trbovelj (Oria Rudar) in Simon Pirč iz Krškega, v svoj klub pa se bo vrnil Enver Kroni, ki je nekaj časa igral za Belo krajino.

Novomeščani so se odločili tudi za zamenjavo na trenerski klopi. Trener Vid Horvat, ki je kmalo med sezono sredi največje krize uspešno prevzel od Nedeljka Gugolja, je odstopil. Zamenjal ga bo Ingmar Bloudek, ki je do sedaj vodil mariborski Branik.

I. V.

OTVORITEV IGRISČA - Krajanje Uršnih sel so uresničili svoj veliki sen. Pri železniški postaji so v soboto odprli športni center z igriščem za košarko, odbojko in nogomet. Za vas zelo pomemben objekt je krajanom pomagala zgraditi novomeška občina, ki je prispevala denar za asfalt. Vsa zemeljska dela, postavitve ograje in športnih rekvizitov so s prostovoljnimi delom opravili krajanje in člani novoustanovljenega športnega društva Uršna sela. Na otvoritvi je krajanom spregovoril novomeški župan Franci Končič, igrišča pa je odprl predsednik novomeškega izvršnega sveta Boštjan Kovačič, ki je v prijateljski nogometni tekmi med izvršnim svetom in ekipo Uršnih sel dosegel pravi evrogol, kar pa novomeškim politikom vseeno ni pomagalo, da ne bi krepko izgubili proti žoge bolj vajenim športnikom z Uršnih sel. (Foto: I. Vidmar)

Šport iz Kočevja

● Nogometaši Avtobuma bodo prvo tekmo jesenskega dela nove sezone tekmovalja v 2. državnih ligi odigrali doma z mariborskim Zvezničarjem. S pripravami na novo sezono bodo začeli že v ponedeljek, 11. julija. V prestopnem roku se je kočevsko moštvo močno okrepolo. Pridružili so se mu: vratar Pejkovič in Šafa iz SCT Olimpije, Novak iz Gorice in B. Lučič iz ajdovskega Primorja. V klubu bosta še naprej igrala Komočar in Bošnjak, odšli pa bodo Magič, Murdanovič, Stojanovič, Smajič in Zmavc. Kočevske nogometaše bo vodil novi trener Perica, ki se je tako poslovil od aktivnega igranja. Cilj Avtobuma je tudi letos osvojitve 1. ali 2. mesta in s tem napredovanje v 1. državno ligo.

● V odbojškem klubu Lik Tiliša so pred dnevi podaljšali pogodbo o sponzoriranju. Odbojkarice bodo v prihodnji sezoni nastopale v isti postavi kot do sedaj, manjkala bo le Nataša Briški, ki je odšla v Ljubljano. Po njenem odhodu bodo priložnost za igro dobile mlade igralke, ki so se do sedaj kalile v pionirski in mladinski ekipi.

● Tudi v prihodnji sezoni bo moštvo kočevskega namiznoteniškega prvotigaša Melamina nastopalo v isti postavi kot do sedaj. Po besedah kočevskega trenerja so v klubu zelo zadovoljni s podaljšanjem pokroviteljske pogodbe z Melaminom. V pretekli sezoni so se Murn, Špelič in Lesar srečno rešili izpada, obstanek v ligi pa je njihov cilj tudi v novi sezoni.

MEŽNAR 3. V SOTINI

SOTINA - Na 7. dirki za državno prvenstvo v motokrosu je član novomeškega motokluba Ludvik Mežnar v kategoriji do 80 cm zasedel 3. mesto za Lukovčanom Jelenom in domačinom Roganom, ki mu je odlično uvrstitev prinesla domača proga, saj stanuje tik ob tekmovališču v Sotini. Od ostalih Novomeščanov se je Jani Jordan uvrstil na 10. in Sandro Windish na 13. mesto. V skupni uvrstitvi za državno prvenstvo po 7 dirkah vodi Jelen pred Roganom in Novomeščanom Mežnarjem.

I. V.

Prvaki in rekorderji

Gordana Djurič 4-krat popravila državni rekord - 4 naslovi državnih prvakov za Topličane

DOLENJSKE TOPLICE - Mladi atleti iz Dolenjskih Toplic so na zadnji tekmovalni dan dosegli nekaj izjemnih uspehov. Boštjan Šimunič je na velikem mednarodnem mitingu v Zagrebu v troskoku prvič v življenju preskočil mejo 15 m. Na ekipnem državnem prvenstvu v Celju sta Boštjan Šimunič in Gordana Djurič v troskoku zmagala z veliko prednostjo pred tekmeč. Gordana je letos že četrte postavila nov državni rekord, v Celju je preskočila 12,75 metra, Boštjan pa se je s 14,92 metra dolгим troskokom znova približal meji 15 metrov.

Da v Dolenjskih Toplicah zelo dobro delajo z mladimi, so dokazali na državnem pionirskem prvenstvu. V sko-

Uspešni doma in na tujem

Vrhunski rezultati Rovana - Lopatičeva še vedno uspešna - Brežičani najboljši v metih in skokih

BREŽICE - Člani Atletskega kluba Brežice so v maju in juniju veliko nastopali na tekmovalnih doma in na tujem ter dosegli nekaj izrednih uspehov.

Na mednarodnem atletskem mitingu v Udinih so brežiški skakalci ob palici dosegli trojno zmago. 1. je bil Jure Rovana s 485 cm, 2. Ivan Kastelic in 3. Uroš Novak (oba 360 cm). V Hartenbergu v Avstriji sta se izkazala Katja Tomažin z 2. mestom in osebnim rekordom v teku na 100 m (12,37 s) ter Jure Rovana, ki je bil 3. v skoku v višino (190 cm) in v metu kopja (58,88 m - osebni rekord). V Beljaku je bil Zvonko Milat drugi na 400 m z ovirami (54,12 s).

Na Hanžekovičevem memorialu v Zagrebu se je izkazala sedemdesetletna Vladka Lopatič z drugim mestom v

teku na 100 m z ovirami (14,25 s) in 3. mestom v skoku v višino (175 cm), Branko Grubič je bil 2. v metu kladiva (56,60 m) in Matej Podvinski tretji (54,32 m). Jure Rovana je v Zagrebu zmagal v skoku ob palici (480 cm), v Italiji pa je na mednarodnem tekmovalju deseterbojceve zbral 6073 točk in osvojil 6. mesto.

Na mednarodnem mitingu v Gorici so 3. mesto osvojili: Alenka Novak v suvanju krogle (11,19 m), Branko Grubič v metu kladiva (55,32 m), Katja Tomažin v teku na 100 m (12,47 s) in Jure Rovana v skoku ob palici (480 cm). Na pokalu Savaria na Madžarskem so brežiški atleti nastopili v slovenski reprezentanci. Alenka Novak je bila 2. v metu diska (38,76 m), 2. mesto je osvojil tudi Grubič v metu kladiva (55,60 m), Matej Podvinski pa v isti disciplini 3. mesto (53,18 m).

Zadnji večji uspeh so brežiški atleti dosegli na ekipnem državnem mladinskem prvenstvu, kjer se je moška ekipa uvrstila na 5. mesto, med posamezniki pa sta se najbolj izkazala - Grubič v metu kladiva s 1. mestom in odličnim rezultatom 59,74 m in Rovana z 2. mestom v skoku ob palici (480 cm) ter 3. mestom v metu kopja (55,30 m).

POLDE ROVAN

TRIATLON LISCA 93

SEVNICA - V soboto, 17. julija, bo ob 9. uri na sevnškem kopalnišču štart 8. triatlona Lisca. Tekmovalce čaka 1.000 m plavanja v bazenu, 42 km kolesarjenja in 10 km teka. Moški bodo razvrščeni v 6 kategorij - mladinci do 22 let, člani od 23 do 30 let, člani od 31 do 40 let, mlajši veterani od 41 do 50 let, starejši veterani od 51 do 60 let in super veterani starejši od 60 let. Zenske se bodo pomerile v kategorijah do 35 in nad 35 let. Organizator triatlona Lisca 93, športna zveza Sevnica, pričakuje nastop večine najboljših slovenskih tekmovalcev, manjkali bodo verjetno le udeleženci kvalifikacij za svetovno prvenstvo v ironman triatlonu v Rotu, ki bodo po 3,6 km plavanja, 180 km kolesarjenja in 42 km teka še kako potrebni počitka.

Sajevec vse boljši

Na sprint triatlonu zmagal Igorja Kogoj - Peter Sajevec najboljši mladinec

KAMNIK - Tekmovalci triatlonskega kluba Novo mesto so svoj niz uspešnih nastopov nadaljevali tudi v Kamniku, kjer so nastopili na sprint triatlonu za pokal triatlonske zveze Slovenije. Proga, sestavljena iz 500 m plavanja, 20 km kolesarjenja in 5 km teka, je daleč najhitreje premagal najboljši slovenski triatlonec vsch časov Igor Kogoj, član novomeškega triatlonskega kluba, ki je s časom 55 minut in 29 sekund zmagal tako v svoji skupini kot tudi v absolutni konkurenci.

V mlajši mladinski kategoriji (13 do 16 let) je s časom 1:03,46 slavil vse boljši Peter Sajevec (Novo mesto), ki je premagal tudi vse starejše mladince. Med mlajšimi mladinci se je na 3. mesto uvrstil Siniša Deljakovič in na 4. mesto Jože Jakša (oba Novo mesto). S tem pa še ni bilo konca uspešnih nastopov Novomeščanov. Goran Pešič je bil s časom 1:07,13 drugi med starejšimi mladinci in Janez Avsec s časom 59,18 ravno tako 2. pri članih in 4. v absolutni razvrstitvi.

I. V.

DRAŽBENI OKLIC

Temeljno sodišče v Novem mestu, enota v Novem mestu, na podlagi sklepa stečajnega senata z dne 12.7.1993, opr. št. St 6/92, v skladu z določili 2. in 3. odstavka ZPPSL v stečajnem postopku nad dolžnikom NOVOLES SIGMAT, d.o.o., Brestanica - v stečaju

razpisuje javno dražbo

ki bo dne 2.7.1993 in 3.8.1993 med 10. in 14. uro na sedežu dolžnika v Brestanici.

Na dražbi bodo naprodaj:

1. osnovna sredstva, katerih seznam je razviden iz cenitve št. 010393 iz marca 1993, ki je sestavni del tega oklica, po izključnih cenah, ki so razvidne iz cenitve št. 010393 iz marca 1993, povečane za prometni davek;
2. prepromaterial, gotovi izdelki in polizdelki, katerih knjižna vrednost je cca 70.000,00 DEM po izključni ceni 26.250,00 DEM v tolaški protivrednosti po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan plačila.

Ogled sredstev in podrobnejše informacije je glede izključnih cen in načina prodaje mogoče dobiti na sedežu dolžnika med 18.7.1993 in 1.8.1993 dopoldne.

Na javni dražbi lahko sodelujejo pravne osebe, ki imajo sedež na območju RS, in fizične osebe, ki se izkažejo s potrdilom, da so državljani R Slovenije.

Pooblaščenici pravnih oseb morajo na javni dražbi predložiti pisno pooblastilo za licitiranje.

Pred javno dražbo mora vsak ponudnik vplačati varščino v višini 10% izključne cene na žiro račun dolžnika ali sredstva deponirati najpozneje uro pred dražbo pri blagajni stečajnega dolžnika.

Varščina bo uspešnemu ponudniku vračunana v kupnino, drugim ponudnikom, ki na dražbi ne bodo uspeli, pa bo vrnjena v 3 dneh brez obresti, varščina, vplačana v gotovini, pa takoj po javni dražbi.

Uspešni ponudnik oz. kupec mora skleniti pogodbo o nakupu za osnovna sredstva v 7 dneh po končani dražbi in plačati kupnino v dveh obrokih, prvi obrok v 30 dneh po podpisu pogodbe, drugi obrok pa v 60 dneh po podpisu pogodbe.

Izključne cene za prepromaterial so v cenilnem elaboratu in se povečajo za prometni davek; prometni davek odvajajo prodajalec, franko tovarna prodajalca. Kupec mora skleniti pogodbo o nakupu v 3 dneh po končani dražbi in kupnino plačati v 8 dneh po podpisu pogodbe. Po plačilu celotne kupnine lahko kupec odpelje kupljeno osnovno sredstvo iz tovarne prodajalca. Kupec mora osnovno sredstvo odpeljati najpozneje v 8 dneh po plačilu 100% kupnine.

Če uspešni ponudnik ne bo plačal kupnine v določenem roku, se bo prodaja razveljavila, varščina pa obdržala. Prometni davek plača prodajalec, vse morebitne druge davke in stroške v zvezi s prenosom lastništva pa plača kupec.

Sredstva se bodo prodajala po načelu videno - kupljeno.

EKIPA DRŽAVNIH PRVAKOV - Pet mladih topliških atletov je osvojilo kar 4 naslove državnih prvakov. Z leve proti desni: skakalki v daljino Klavdija Murn in Melita Hohnjec ter troskokaši Boštjan Šimunič, Gordana Djurič in Andreja Blatnik. (Foto: I. Vidmar)

I. V.

Razprodaja družbenega premoženja

Kam s certifikati? - V igri bo veliko interesov - "Trgovci z novci" se že pojavljajo

S sprejetjem zakona o lastninskem preoblikovanju podjetij se je uradno začela privatizacija družbenega premoženja v Sloveniji. V podjetjih ne bo nikoli več tako, kot je bilo. K nam prihaja kapitalizem v pravem pomenu besede - z vsemi posledicami in pastmi, ki jih prinaša ta družbeno-ekonomski sistem.

Svobodni sindikati Slovenije so že na prvem kongresu leta 1990 s posebno resolucijo terjali takšne spremembe pri gospodarjenju z družbeno lastnino, da bi imeli od njih kaj koristiti tudi tisti, ki so jo zadnjih 45 let ustvarjali, ne le petični domači in tuji kupci. Pa se je obrnilo drugače: oblast je v večji meri kot delavec zaščitila predvojne kapitaliste, tj. povojne razlaščenke, ne da bi pogledala v dokumente o njihovem nekdanjem gospodarjenju in tako dognala, ali je bilo njihovo premoženje res njihovo ali pa so bili do vratu zadolženi, na kar je opozoril tudi naš znani ekonomist dr. Aleksander Bajt.

Tudi drugi ukrepi v zvezi z privatizacijo lastnine niso upoštevali prispevkov delavcev pri ustvarjanju družbenega premoženja, npr. stanovanjski zakon, ki je omogočal nakup stanovanja le imetnikom stanovanjske pravice, prispevke vseh tistih, ki si tega statusa niso nikoli pridobili, pa kar podružbil oz. podržavil. Nova zakonodaja v tem in drugih primerih je bila skrajno krivična do delavcev.

Da bi zaščitili interese svojih članov, so v sindikatih s pogajanjem, izrednimi konferencami in celo s protesti dosegli v lastninskem zakonu tiste pravice, do katerih so delavci upravičeni. Dosegli so dvoje: pri notranjem odkupu imajo delavci zdaj namesto prvotno predvidenih 25 odst. večji, 50-odstotni popust. Podjetje lahko opravi interno razdelitev ter vplačilo delnic za notranji odkup tudi na podlagi potrdil, ki jih izda delavcem na podlagi neizplačanega dela osebnega dohodka po kolektivni pogodbi. S tem se je znatno povečala možnost, da delavci postanejo večinski lastniki podjetij in s tem njegovi (so)upravljalci.

V programu notranjega odkupa, v katerem mora sodelovati najmanj tretjina delavcev, pa delavci ne morejo nastopati kot individualni kupci delnic. Delavske delnice je namreč treba sešteti in jih upoštevati kot njihov skupni vložek za pridobitev (so)lastništva podjetja. Notranji odkup in interese delavcev delničarjev bo lahko predstavljal samo en "kupec": ali sindikalni voditelj, odvetnik, stro-

kovnjak ali tisti, ki mu bodo delavci zaupali.

Jasno je, da bo v igri veliko interesov. Družbena lastnina je postala mikavna, promet z delnicami in certifikati pa dobičkonosen posel. Zato se na obzorju že pojavljajo prvi "trgovci z novci", ki želijo z nakupom certifikatov čez noč obogateti.

In kako naj se tej nevarnosti (še dodatni razlastitvi) delavci izognejo?

Delnice, ki jih bodo na podlagi certifikatov dobili delavci, bodo imele sprva nizko ceno in bodo kot rečeno, "lovšče" za različne špekulante. Pritisk na delavce, naj delnice prodajo, bo izredno močan. Vendar v zakonu piše, da delavci odločajo o usodi delavcev samostojno, samo po sebi pa se razume, da mora biti njihova odločitev tudi dobro premišljena. Zato je treba vedeti: lastniške certifikate bodo imetniki lahko uporabili na različne načine, tako za pridobitev delnic in deležev v podjetjih, kjer so (ali so bili) zaposleni: za nakup delnic kateregakoli podjetja, ki se preoblikuje z javno prodajo, če kupec delnic v takšnem podjetju vidi ekonomski interes; za nakup delnic pooblaščenih investicijskih družb; možne pa so tudi druge oblike naložb certifikatov.

Republiška vlada (njen pooblaščen organ) za slehernega imetnika

certifikatov odprla račun pri Službi družbenega knjigovodstva. Potrebna pa bo previdnost pri dokončni odločitvi, kako in kam s certifikati. V nekaterih poslovnih slabših podjetjih se že dogaja, da delavce silijo, da bi vlagali certifikate za pridobitev delnic znotraj podjetja. Zato naj delavci sami, predvsem pa s pomočjo in sodelovanjem sindikata, ugotovijo poslovno učinkovitost "svojega" podjetja, njegovo perspektivo in kakovost vodenja. V slaba podjetja ali celo podjetja, ki so pred stečajem, je vlaganje nesmiselno. V takšnih primerih bi šlo za čisto prevaro, saj bi delavci certifikate vlagali v nič! Delavci naj certifikate vložijo v uspešnejša podjetja ali pa z naložbo še počakajo. Bistveno drugače pa je, če je podjetje uspešno, ima tržno in dohodkovno zanimiv program in zaupanja vredno vodstvo.

Tako ali drugače: dejstvo je, da z lastninskim zakonom vstopamo v svet delničarstva, kapitala in iz tega pridobljene moči novih lastnikov dosejdanega družbenega premoženja. Delavci in njihovi sindikati ne bi smeli biti oguljufani vsaj za tisto, kar jim sodi po zakonu. Če bodo to zadnje priložnost zamudili, bo "vlak odpeljal" brez njih, premoženje in moč pa bo dobila pečica izbranih.

VINKO BLATNIK

Še: Kakšna vaba in za koga?

Delavci TSS: "Gospod Borštar, za nas ste vi glavni krivec za propad TSS" - Zaključek polemike o razmerah v TSS?

Bivši direktor Tehnoloških sistemov Sevnica Dušan Borštar se skuša v prejšnji številki Dolenjskega lista z medlim posplošenim odgovorom na prispevek novinarka Dolenjskega lista Pavla Perca znova vzvišeno postaviti v vlogo rabsodnika in svojo osebno odgovornost za propad, stečaj TSS preprosto prevreči na tuja pleča. Še nedavno je skušal jahati na naših hrbtih, ki se menda niso dovolj upognili pred njegovo prevzišenostjo, ko je ponujal svoje koncepte rešitve bolj kot gradove v oblakih, v katere preračunljivi in, priznati je treba, tudi pretirani direktor gotovo sam ni verjel. Zdjaj si je našel spet drugega dežurnega krivca, tokrat novinarka, čigar pisanje o TSS v celoti podpiramo ter ga ocenjujemo kot korektno in objektivno.

Našemu bivšemu direktorju bi lahko spet zastavili vrsto vprašanj o njegovih

nenavadnih poslovnih potezah oz. odločitvah, ki so, milo rečeno, sporne in so tudi prispevale, da smo se znašli tako rekoč na cesti. Ta vprašanja bi lahko g. Borštar slišal, če bi kdaj, ko je ladja TSS začela toniti, utegnil med nas. Mogoče si tega tudi ni upal, ker pač ne bi znal ničesar modro in trezno pojasniti, ali pa se mu ni zdelo vredno med nas delavce, ki nas, tudi precej starejše od njega, ni znal niti po človeško pozdravljati, čeprav smo 30 in več let trdo in pošteno delali in bi si še radi sami služili kruh, zdaj pa smo odvisni od tuje pomoči oz. podpore.

V teh razmerah doživljamo njegovo občasno vozkanje z bivšima kolegicema oz. sodelavkama po Sevnici in njenih lokalih kot provokacija. Vsaj 10 delavcev TSS je razjarjenih zaradi njegovega prispevka pri propadu TSS, pripravljenih na vse drugačne argumente, kot bi jih slišali, če bi prišli med nas takrat, ko je gotovo še bil čas za rešitev naše tovarne.

Delavci TSS

Novomeška TV poskusno na kanalu 41

NOVO MESTO - Zaradi dotrajane opreme za prenos TV signala od studia v mestu do kableskega vozlišča na Marofu (posledica je bila vse slabša slika lokalnega televizijskega programa) so se pri Televiziji Novo mesto odločili za boljše zvezo. Od minulega četrtka poizkusno pošiljajo svoj signal z mobilnim mikrovalovnim linkom na Trdinov vrh, od tam pa z manjšim začasnim oddajnikom moči 100 W proti vozlišču na Marofu.

Tako je za lokalni program Vaš kanal v kableskem omrežju zagotovljen občutno boljši sprejem od dosejanega, hkrati pa ga lahko spremljajo tudi gledalci, ki nimajo priključka na novomeško kablesko razdelilno omrežje. To velja seveda samo za vse tiste v smeri od Trdinovega vrha proti Novemu mestu in Trebnjemu.

Lokalni program Vaš kanal teče vsak dan med šestimi in poldnesno uro zvečer, ostali del dneva pa bo na ta oddajnik zato, da bi ga na svojem sprejemniku lažje našli, še nekaj dni priključen satelitski glasbeni program MTV. Hišno televizijsko anteno je za sprejem kanala 41 seveda treba obrniti proti oddajniškemu stolpu na Trdinovem vrhu.

Če bo šlo vse po načrtu, bodo pokrajinski televizijski program na tem kanalu s Trdinovega vrha lahko še pred jesenjo gledali tudi v Posavju in Beli krajini, ko bosta začela delovati stacionarna mikrovalovna zveza in že kupljeni televizijski oddajnik z desetkrat večjo močjo.

M. MOŠKON

DOLENJSKI LIST
Vaš četrtkov prijatelj

Jože Zakrajšek

Včasih je bil župan brezplačen

O reorganizaciji občin - Za črne gradnje je najbolj kriva občina

GREBENJE - Veliko je govoric o tem, da naj bi bilo po novem v Sloveniji več občin, ki bi bile precej manjše, kot so sedanje. Mnenja o tem predlogu so različna. Jože Zakrajšek, upokojenec iz vasi Grebenje, je na naše vprašanje, kam naj bi sodila njegova vas, odgovoril tako:

"V stari Jugoslaviji je naša vas skupaj z vasema Junče in Marolče spadala pod občino Velike Lašče, preostale vasi Slemen pa v občino Sodražica, medtem ko danes sodimo v občino Ribnica. Naši otroci oz. vnuki hodijo zdaj v šolo v Velike Lašče, ker pri Gregorju ni osemletke. Matični urad imamo v Sodražici, pošto v Ortnoku, župnijo pa pri Sv. Gregorju.

V naši vasi smo za to, da bi sodili v občino Lašče, do koder je le 4 km, medtem ko je do Sodražice 6 km, vendar to ni toliko pomembno, ker ima danes že vsak svoj avto. Pomembnejše od sedeža občine je, da je delo uradnikov učinkovito. Včasih so bile majhne občine. Župan ni dobil plače, pač pa le tajnik in morda še kakšen uslužbenec, pa so vse opravili.

Neka gospa iz Lašče je bila zaradi popravila stare hiše stokrat na občini v Ljubljani, pa ni nič opravila.

Tudi za črne gradnje niso krivi ljudje, ampak občinski uslužbenci, ki ne povedo, kje lahko gradiš, in ker sploh težko prideš do vseh potrebnih dokumentov. To je tako: daš prošnjo na občini, ko kolkneš, odgovora pa ni. Kaj potem, porka duš, ne bi na črno gradil!"

J. PRIMC

France Šenica

V soboto, 3. julija, smo pokopali borca in aktivnega udeleženca NOB Franceta Šenico, ki je stopil v partizanske vrste spomladi leta 1942, kjer so mu zaupali kurirsko službo. Bil je borec Cankarjeve brigade, 18. divizije in 9. korpusa. V bojih nad Škofljico pri Ljubljani je bil kot mitraljezec ranjen. Po italijanski kapitulaciji bi moral prevzeti četo, pa se je raje spet posvetil kurirstvu. Za zasluge v vojni je prejel visoko odlikovanje.

Družina Franca Šenice izhaja iz majhne kmetije. Celu mladost se je otepal z revščino. Hišo in gospodarsko poslopje so imeli pokrito s slamo in tudi vodnjaka niso imeli. Kljub temu je France ljudem v stiski vedno priskočil na pomoč.

France se za politiko ni zanimal. Ko je kapitulirala kraljevina Jugoslavija, je z vaškimi fanti začel zbirati orožje. Italijanskih okupatorjev niso mogli videti. Ko so se pojavili prvi partizani v Meniški vasi, je France odšel z njimi, saj je bila večina topliške doline partizanska. Po vojni se je France posvetil furmanstvu. Ker pa je bil med vojno trikrat ranjen, so se kmalu pokazale posledice. Več let je bil nesposoben za delo.

Z mislijo, da bi hoteli nekateri popolnoma omadeževati partizanski boj, se ni mogel sprijazniti. Boril se je proti sovražniku ter za boljše življenje delavca in kmeta, ne za ideologijo. Za Francijem je ostal spomin, ki bo še dolgo živel v srcih njegovih soborcev, prijateljev in sovaščanov.

TONE VIRANT

Medijski bojko?

Premalo pisali o lovskih zborih in registih

Na zaključni in razširjeni 18. seji dne 18. junija 1993 je prireditveni odbor 20. srečanja slovenskih lovskih pevskih zborov in registov, ki je bilo 12. junija v Globokem, med drugim obravnaval tudi poročanje o pravkar končani prireditvi v javnih občinah. Pri tem je ugotovil, da razen objave v časopisu Naš glas iz Krškega in poročanja na sam dan prireditve v radijski oddaji Studia D iz Novega mesta v ostalih občinah ni bilo niti besede o naši prireditvi, čeprav smo z novinarji bili za to dogovorjeni. Izgledalo je, kot da gre za namenjen bojko oz. informacijsko blokado o tej zadevi.

Gornje se nanaša tudi na vašo hišo, zato vam v zvezi s tem izrekamo naše ogorčenje in protest. Vaše novinarke, ki dela na področju brežiške občine, kljub dogovoru ni bilo na prireditvi. Vprašujemo vas, ali svojstvena kulturna manifestacija slovenskih lovcev, ki je po množičnosti takoj za sentiškim pevskim taborom (sodelovalo je 29 skupin s preko 600 nastopajočimi pevci, registi in godbeniki iz vseh predelov Slovenije, zamejstva in sosodnje Hrvaške) in ki je na 4 koncerte v štirih različnih krajih ter na skupen nastop v Globokem privabila preko 2000 obiskovalcev, res ne zasluži primerne predstavitve ali vsaj kratkega poročila v mediju, ki ga pokrivata? Vprašanje je tembolj umestno ob spremljanju vaših poročil, kjer je pogosto veliko informacij povsem lokalnega pomena, in vendar jim namenjate veliko prostora in pozornosti. Lahko samo ugibamo o vzrokih za tak odnos, ki je vsekakor vreden javne graje. Pričakujemo, da nam v zvezi z našim protestom pisмено odgovorite.

JOŽE VERSTOVŠEK, predsednik prireditvenega odbora

Pripis: Spoštovani Globočani, kolikor poznam kolege novinarje, nihče od nas nima časa ne volje, da bi načrtoval medijsko blokado. Še posebej, če gre za ljubiteljsko dejavnost, saj je večina izmed nas tudi sama vključena v marsikatero od njih. Ni res, da o prireditvi nismo zapisali niti besedice. Dolenjski list je o srečanju v Globokem pisal tisti četrtek pred prireditvijo. Ocenila sem namreč, da bo tako najbolje za prireditelje (brezplačna reklama), za obiskovalce (pravočasno obvestilo) in za časopis (aktualnost).

BREDA DUŠIČ-GORNIK

Zlatomašnik Leopold Povše

Njegova vroča želja je: svetu naj zavladata mir!

V nedeljo, 4. julija, so v farni cerkvi sv. Erasma v Soteski s pristrano slovesnostjo proslavili zlato mašo Leopolda Povšeta. V petdesetih letih opravljanja duhovniškega poklica je zlatomašnik doživel marsikaj lepega pa tudi hudega. V svojem življenju je izdal več pesniških zbirk. Snov za svoje pesmi je poiskal v številnih slovenskih farah, kjer je služboval. Veri svoje matere se je predal z vsem srcem, zato je doživel mnoga ponižanja, saj je bil dolgo časa duhovniški poklic zaničevan.

Nekaj časa je delal tudi kot učitelj. Skoraj da je ni fare v Zasavju, da ne bi tam služboval. Med vojno so bila vrata njegove hiše odprta za vse vojskujoče. Zanj so bili vsi le ljudje, ki niso sami krivi za vojno. Po vojni je bil zaradi intrig obsojen na 8 let ječe, vendar so uslišali njegovo prošnjo po pomilostitvi in je odsedel le 8 mesecev. Odpušal je vsem, tudi tistim, ki so mu zažgali gospodarsko poslopje.

V soteško faro je prišel leta 1977 že ves betezen in bolan, a kljub temu zvesto opravljal božjo službo vse do danes. Farani so ga vzljubili in mu za zlato jubilej od sreča čestitajo ter želijo oddiha, ki ga je še kako potreben.

Njegova vroča želja je, da bi v svetu zavladal mir in da bi ljudje živeli v svobodi vere in v edinosti. Da bi bil brat bratu brat in ne sovražnik.

TONE VIRANT

ŠE DVA KOZOLČKA

OSILNICA - Kulturno-športno društvo "Tone Ožbolt" iz Osilnice je v sodelovanju z zainteresiranimi podjetji in ustanovami postavilo na območju krajevne skupnosti Osilnica še dva turistična kozolčka, ki turistom seznanjajo z zanimivostmi na tem območju, izleti in sprehodi, gostinskimi objekti in drugim. En kozolček so postavili v Osilnici, drugega pa v Mirtovičih blizu otočka na Kolpi. Tudi ta kozolček je izdelal Marjan Leš, kipar iz Gerova.

Odprto pismo

črnomaljskima predsednikoma

K pisanju me je navedlo "sporočilo javnosti", da je skupščina občine Črnomelj sprejela odlok o odlaganju smeti na DKO pri Vranovičih do zapolnitve na čuden način razširjene deponije.

Kje so vaše obljube, gospod predsednik občine Črnomelj, da boste uredili stvari tako kot je potrebno? Ali se zavedate, da smo na Vranovičih tudi ljudje, da nas je samo sto, vendar hočemo vseno živeti?

Kje je vaše upoštevanje pravic, gospod predsednik IS SOB Črnomelj, zakaj kršite ustavo? V ustavi namreč jasno piše v 39. členu, da ima vsakdo pravico dobiti informacijo javnega značaja, za katero ima v zakonu utemeljen pravni interes, razen v primerih, ki jih določa zakon. Ali po vaše zakon določa, da ne smemo zvedeti o tako važnih stvareh drugače kot iz Dolenjskega lista? Ali res nismo vredni, da bi nas vsaj prek predstavnice KS obvestili, da nas boste moralno in še kako drugače še naprej uničevali?

Kaj navedem še 44. člen ustave, ki govori: "Vsak državljan ima pravico, da v skladu z zakonom neposredno ali po izvoljenih predstavnikih sodeluje pri upravljanju javnih zadev." Torej, "predstavnik ljudstva", začnite že delati po zakonih, po ustavi itd., ne igrajte se z našim zdravjem in ne pošiljajte policije, in to še specialne enote, na galoroke ljudi, na ljudi, ki hočejo samo zdravo in mirno življenje. Naše orožje so samo traktorji in naša telesa, ki smo jih postavili kot blokado v začetku tega leta, vi pa imate v oblasti vse, vendar se zavedajte, da s silo ne morete reševati stvari!

JANEZ JAKŠA Vranoviči 5

Prijatelj že od "rojstva"

Opel Krevs širi ponudbo

TEŽKA VODA - Tudi mehanične delavnice niso več tisto, kar so bile nekoč, ampak se vse bolj specializirajo in posodablajo, hkrati pa prilagajajo svoje delo potrebam sodobnega potrošnika. Če se nekatere velike firme na tem področju že pojavljajo z geslom: "Kupite vozilo pri nas in dobili boste še mehanika!" pa nekatera zasebna podjetja, ki so zrasla iz skromnih delavnic, nikakor nečejo zaostajati. Eno takih je tudi "Opel Krevs" s Težke Vode.

"Novosti uvajamo tako hitro, da se jih avtomobilisti niti ne zavedajo. To, kar je bilo včasih dostopno le na servisih v tujini, je zdaj vsakdanja praksa tudi pri nas. Težimo pa tudi k celovitosti ponudbe. Tako smo nabavili stroje za montažo gum in uravnovečanje koles, stroj za brušenje zavor, bobnov in diskov, stroj za brušenje ventilov ter mizo za popravila težko poškodovanih karoserij. Nabavili smo tudi vozilo za prevoz karamboliranih vozil, pri čemer razmišljamo, da bi za stalne stranke uvedli posebne ugodnosti pri prevozu do delavnice," pripoveduje Franc Krevs, lastnik servisa.

France Krevs

Pri stalnih strankah seveda ne misli le tistih, ki pogosto karambolirajo svoja vozila, ampak tiste, ki so si izbrali mehanika za svoj avtomobil, tako kot si izbirajo svojega osebnega zdravnika. Tudi vozilo namreč najbolje servisira in popravlja tisti, ki ga spremlja vse od "rojstva". K celovitosti ponudbe pri Opel Krevsu tako samoumevno sodi tudi avtomobilski salon, v katerem je moč kupiti najnovejši model oplove Corsee, pa seveda vse druge avtomobile iz Oplovega programa. Ekipe mehanikov v Krevsovem servisu se tako seznanjajo z vozilom in njegovim lastnikom ob rojstvu njeguna skupnega znanstva ter ju spremlja v dobrem in slabem, dokler to traja. To pa je tisto, kar modernemu človeku, tako ali tako preobremenjenemu z drugimi skrbmi, daje občutek varnosti in zaupanja.

T. J.

POČITNIŠKO RIBARENJE - Otroci iz Dobrave poletne počitnice najraje preživljajo doma. Na drugi strani Krke, ki je tu topla in prijetna za kopanje, imajo prijetno plažo. Če dež Krko shladi in je prehladna za kopanje, si krajšajo čas z ribolovom. To najraje počno z mostu. Tule na sliki so lovili rdečeočke. (Foto: A. B.)

Še: Kdo v resnici kali nočni mir

S tem prispevkom zaključujemo polemiko o Jakšetovi gostilni

Na članek L. M. v DL 20. maja, ki je oblatil Jakšetovo gostilno na Drski, sem odgovoril v DL 1. julija pod enakim naslovom. L. M. se z mojim odgovorom v ničemer ne strinja, kar je sklepati iz njenega odgovora 7. julija. Očita mi, da nisem tisti, ki bi lahko sodil o teh zadevah, in mi daje navodila, kako bi moral pisati. No, na tako oceno L. M. le povem, da niti malo nisem mislil biti sodnik v tej zadevi, napisal sem po svoji vesti le nekaj resnic o Jakšetovi gostilni, o nastopajočih in o obnašanju gostov na cvičkarji ter izrekel obsodbo zaradi žaljivih napadov.

L. M. mi očita, da nisem tisti, ki bi lahko pravično sodil, v isti sapi pa sama želi biti absoluten sodnik, ki v svoji anonimnosti lahko vse povprek piše, žali in napada, ne da bi se predstavila s celim imenom. Iz teh razlogov sem sklenil, da ni vredno več polemizirati, rad bi le omenil novi napad na Jakšetove, ko L. M.

med drugim navaja, da je v soboto, 26. junija, ansambel igral do 4.30.

Ta dan je bila namreč gostilna zaprta, saj je bila pri Jakšetovih ohcet, in sicer v notranjem zaprtem prostoru. Ko sem povprašal sosedo, ki imajo v bližini hiše, če jih ohceti pri Jakšetu kaj vznemirjajo, je bil odgovor obraten, da je to poživilo za oči in obujanje lepih slovenskih navad.

Torej, to pove, da so domači sosedje prilagodljivi v svojem okolju, kasneje priseljena L. M. pa se ne more prilagoditi temu okolju in si očitno želi, da bi se okolje podredilo njej.

Vsem je znano, da so si pravi sosedje v morebitnih sporih vedno skušali najprej povedati z oči v oči in nato poiskati ustrezno rešitev, ker je to najbolj civiliziran način. Zato svetujemo, naj se L. M. predstavi spornemu sosedu, ki bo gotovo našel čas za ustrezno rešitev zadeve.

RUDI HRVATIN

Jezikovne počitnice 93

NOVO MESTO - Od 18. julija do 7. avgusta bodo za slovenske otroke iz avstrijske Koroške, ki si želijo izpopolniti in poglobiti znanje iz slovenskega jezika v matični domovini, potekale jezikovne počitnice. Organizirata jih Zavod Republike Slovenije za šolstvo in šport - enota Novo mesto ter Krščanska kulturna zveza v Celovcu.

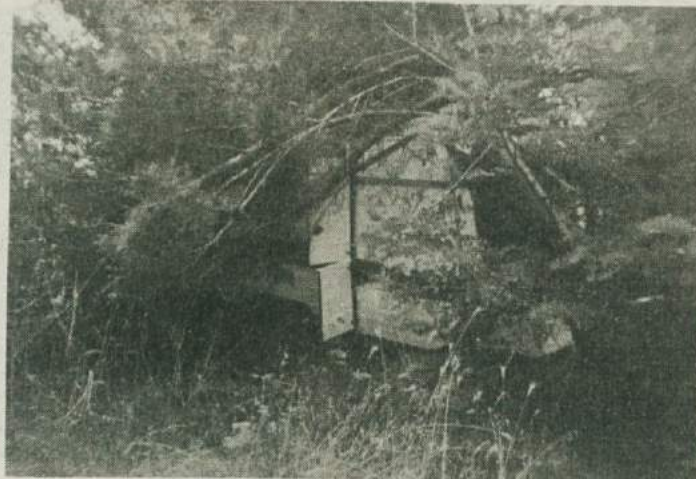
Letošnjih udeležencev s Koroške je 34. Najmlajši so stari 10 let, najstarejšemu pa je 17 let. Vsi bodo bivali pri družinah gostiteljicah, in sicer večina v Novem mestu in neposredni okolici, ter v Vavti vasi, Straži, Dolenskih Toplicah, na Otočcu in v Šmarjeti.

Ob organizirani jezikovni vzgoji bodo potekale tudi glasbene, športne in likovne dejavnosti ter različne kulturne aktivnosti. Načrtovani sta tudi dve celodnevni ekskurziji, obiski

kulturnih ustanov in delovnih organizacij ter ogledi naravnih znamenitosti. Središče aktivnosti Jezikovnih počitnic 93 bo na Osnovni šoli Grm v Novem mestu. Začetek dejavnosti bo vsak dan ob 9. uri.

Otroci gostitelji naj bi svoje goste spremljali tudi v dopoldanskem času, zlasti na ekskurzijah, ogledih in obiskih. Za vse prisotne otroke bo vsak dan organizirana brezplačna malica. V času, ko bodo otroci iz Koroške vključeni v dejavnosti po programu, bodo za njihove gostitelje organizirane športne in druge aktivnosti.

Udeleženci Jezikovnih počitnic in drugi, ki bodo z njimi v govornih kontaktih, bodo uporabljali v vseh situacijah in okoljih za sporazumevanje samo slovenski jezik.

IZROPANE PRIKOLICE - Te dni, ko se trupe Slovencev ponovno odpravljajo letovat na hrvaške morske obale, si delavci nekdanjega IMV lahko le ogledujejo žalostne posnetke svojega kampa v Privlaku pri Ninu, kakih 20 km od Zadra. Tu je pravo razdejanje, čeprav vanj niso vdrli srbski uporniki in ga niso obstreljevali z granatami, pač pa je v njem bivala hrvaška vojska, kot zatrjujejo domačini. Pred dnevi si je kamp ogledal Slavko Novak iz Revoza in ob tem naredil skrivoma nekaj fotografij. Starje je porazno: od 80 prikolic jih je v kampu samo še 60, prav vse pa so izropane. Štedilniki in hladilniki niso iz prikolic zgolj odmontirani, ampak kar izrgani, šipe so razbite, vrata polomljena, blazine pokradene. Škoda je že na prvi pogled ogromna. Krona vsemu je to, da tamkajšnja zadruga zahteva za varovanje in uporabo prostora 200.000 nemških mark! Verjetno del krivde za povzročeno škodo nosijo tudi odgovorni ljudje bivšega IMV, ki so si ob razpadu industrijskega giganta iskali čim boljše položaje v novih podjetjih, na družbeno bogastvo pa so pozabili. Tako se zdaj z razdejanimi prikolicami ukvarja sindikat, ki pa delavcem pred bližajočimi se kolektivnim dopustom nima kaj ponuditi. Na sliki: ena od razdejanih prikolic. (Besedilo: Jože Žura, foto: Slavko Novak)

1. V centru Novega mesta ugodno prodamo pisarne 350 m², možna delitev na manjše enote.
2. V centru Novega mesta prodamo trgovski lokal 18 m², z izlozbo, možnost živilske dejavnosti.
3. Glede na oglas, objavljen v Salamonovem oglasniku dne 01. 07. 1993 o prodaji stanovanjske hiše v Črnomlju na naslovu cesta Padlih borcev 9a, lastnika Hutar, obveščamo vse zainteresirane stranke, da je prodaja ustavljena.

Vse informacije SILAN, d.o.o., Ljubljana
tel.: 061/374-876, 374-472, 372-625

PLAVA LAGUNA

posebna ponudba za počitnice v Poreču

7-dnevni paket
aranžma
17. do 24. julij

En otrok v sobi s starši zastonj!

počitnice v obsevu sončnih poreških lagun

hotel MATERADA:	polpenzion	18.200 sit za osebo
	poln penzion	20.300 sit za osebo
hotela DELFIN in ALBATROS	polpenzion	16.800 sit za osebo
	poln penzion	18.900 sit za osebo
hotela LILA in GALEB	polpenzion	14.700 sit za osebo
	poln penzion	16.800 sit za osebo

V ceno je vključeno: 7 polpenzionov oz. polnih penzionov, turistična taksa, dnevna animacija in šola smučanja na vodi za otroke in odrasle.

Velik popust za otroke, tudi do 100 odst.!

Cene zajamčene za vplačila do 15. julija pri poslovalnicah A banke.

Informacije: vaša agencija ali pa Laguna Poreč, tel.: (0531) 351-122, 351-822; faks: (0531) 351-044.

Sindikat za soglasje

Prizadeti bi bili upokojenci

Sindikat upokojencev Slovenije je bil na svoji ustanovni skupščini 29. junija seznanjen z zavrnitvijo soglasja k statutu Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije s strani Državnega zbora Republike Slovenije.

Sindikat upokojencev Slovenije je ugotovil, da bo zavrnjeno soglasje k statutu Zavoda onemogočilo delovanje Zavoda in njegovih organov v skladu z določbami Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

Brezpravno stanje, do katerega lahko pride zaradi zavrnitve soglasja k statutu Zavoda, bi v veliki meri otežilo delovanje sistema pokojninskega in invalidskega zavarovanja, s tem pa bi bili prizadeti interesi in pravice upokojencev.

Posebej zaskrbljujoče je dejstvo, da je Državni zbor zavrnil soglasje k statutu, kljub temu da so vsa njegova pristojna delovna telesa ugotovila, da ni nobenih razlogov za zavrnitev soglasja.

Poslancem Državnega zbora predlagamo, da na prvi seji ponovno obravnavajo to problematiko in izdajo soglasje k statutu Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije.

Predsednik sindikata upokojencev
IVAN KRAMER

AVGUSTA HUMANITARNA POMOČ

KOČEVJE - Iz Oer Erkenschwica v Nemčiji, s katerim kočevska občina že nekaj let prijateljsko sodeluje, je prišlo obvestilo, da bo Kočevje v dne 16. do 18. avgusta obiskala delegacija te občine, ki bo pripeljala v Kočevje tudi humanitarno pomoč. Ob tej priložnosti se bodo pogovorili o nadaljnjem sodelovanju med obema občinama. Že zdaj pa je sklenjeno, da bodo v tej nemški občini sprejeli na začetku prihodnjega šolskega leta na njihovo osnovno šolo učitelja in 3 učence iz višjih razredov kočevskih šol, ki bodo tako lahko poglabljali znanje nemškega jezika.

Spet ameriško pismo

Po dolgem času je spet prispelo pismo rojaka Emila-Milana Černe iz Clevelanda v ZDA. V uvodu je zapisal, da redno dobiva skoraj vse slovenske časopise, na TV-Scola (mednarodni kabelski TV sistem) redno spremlja poročila iz Slovenije, Hrvaške, Srbije in drugod. Vse to pa primerja z ameriški poročili. Tam je tudi ogromno Srbov, Bosancev in Hrvatov. Pravi, da mu vse to pomaga, da stvarno presodi današnji položaj na Balkanu. Nato pa piše dalje:

"Veliko je konferenc o prekinitvi ognja in sovražnosti, hkrati pa boji trajajo. Neodločnost zahodnih zaveznikov je nevarna za svetovni mir. Zaradi tega bo - kot kaže - Srbija obdržala večino ozemlja, ki ga je zasedla, hkrati pa se bo z etničnim čiščenjem znebila muslimanov, in prav za to pri tej stvari gre.

Naš ameriški zunanji minister je rekel na TV, da se ZDA ne bodo mešale v notranjo politiko sprtih držav in da imajo ZDA že en Vietnam dovolj. Tudi predsednik Bill Clinton je to potrdil, saj je bil Vietnam za nas grenka izkušnja, ki je terjala življenje 54.000 ameriških vojakov. Kaj takega ne bomo več tvegali. Evropske zadeve naj rešita Evropska skupnost in Nato. Največ, kar bi Američani naredili, bi bilo, da bi nad Srbijo bomo poslali letala. Poudarek je na besedi morda.

Tukajšnji Srbi emigranti pravijo: "Zdaj bodo plačali muslimani za vse, kar so srbskemu narodu naredili hudega v zadnjih 600 letih." Pri tem omenjajo Kosovsko bitko in Čele kulo pri Nišu, ki je narejena iz glav srbskih junakov. Pravijo, da tako govorijo tudi v Srbiji. Sožitja med Srbi in muslimani torej ne bo, kot kaže, nikoli več.

Predlagana delitev Bosne na tri manjše republike pomeni uresničitev gesla 'deli in vladaj', znanega še iz rimskih časov. Potem bi bilo ozem-

INVALIDI V ZREČE

NOVO MESTO - Društvo invalidov občine Novo mesto obvešča svoje člane, da bo od 15. do 25. oktobra organiziralo skupinsko zdravljenje v zdravilišču Zreče. Prevoz tja in nazaj bo organiziran z avtobusom. Plačilo je možno tudi na obroke. Prijave sprejemajo do 25. septembra v društveni pisarni. Tam boste prejeli tudi vsa potrebna navodila.

lja lažje etnično očistiti. To pa pomeni, da za prebivalstvom ne bi ostalo nobene sledi, kot da jih tu ni bilo. Potem bi se tu naselili Srbi in nova država bi bila vzpostavljena. Izgnanci pa morajo prej podpisati 'prostovoljno izjavo', da se odrekajo vsemu svojemu premoženju in posesti.

Tvoj sosed je postal tvoj najhujši sovražnik, saj s prstom kaže, koga je treba izgnati, koga ubiti, kaj požgati in komu kaj dati... Torej: če te sosed ustvarja po rami, še ne pomeni, da ti je prijatelj. Morda komaj čaka, da ti porine nož v srce.

Vse, kar se dogaja na območju Bosne, Hrvaške in Srbije, še ne bo kmalu rešeno. Ko pa bo rešeno, bo to najverjetneje v korist Srbije.

EMIL-MILAN ČERNE
Cleveland - ZDA"

Koga boli glava?

"Ta črni" nismo krivi za vse

Že tako imamo ljudje dovolj svojih skrbi, pa nam jih nalagajo še drugi. Beremo o aferah, samozvani narodnjaki in kmetje brez zemlje ustvarjajo trušč, ko pa reflektorji ugasnejo, se potuhnejo. Na položajih so ostali isti ljudje, le barve so spremenili. Le poglejte v prve klopi naših cerkva. Koliko je novih krstov?

Peterle in ŠKD ne bomo vedno krivi za vse. Šolniki pravijo, da so jim "ta črni" znižali plače. Mar res? Kdo pa sedi v vladi, kdo so svetniki, kam spada večina poslancev, da ne govorim o predsedniku in njegovem aparatu? Kdaj se bodo volikem odprle oči? Mar res za vsem tem stoji le denar?

Koliko zaslužijo delavci in kmetje? Kdo pobira razlike? Tisti, ki so pri koritu. Kriza naj se porazdeli tudi med poslance, policajce, učitelje, direktorje, ki jih nihče ne odpušča.

Kje imajo vest tisti, ki služijo še poleg službe. Če so vodilni navlekli delavce od vseh povosod, naj jih pa še naženejo in obdržijo tiste, ki nimajo drugega zaslužka kot delavsko plačo.

Od delavcev pobirajo davke in dohodnino. Zakaj finančno ministrstvo ne prime tistih, ki "nič" ne zaslužijo - gostilničarje in šušmarje vseh vrst? Tiste ki pri kmetu kupujejo vino po sto tolarjev, prodajajo ga pa po 600. Kje je kontrola? So mar vsi podkupljeni?

PETER REPOVŽ

KLINIČNI CENTER LJUBLJANA

vabi več

ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV

in

MEDICINSKIH SESTER

na delo

Oglasite se nam in povabili Vas bomo na pogovor!

V prijavi navedite osebne podatke in priložite dokazila o izobrazbi ter jih pošljite na naslov:

Klinični center Ljubljana
Kadrovska služba
Bohoričeva 28, 61000 Ljubljana

Kandidate bomo o izbiri obvestili pisno.

Za dodatne informacije nas pokličite po telefonu (061) 316-790.

RAZVESELJIVA NOVICA

mobitel

NIŽJE CENE ZA VSE VRSTE MOBITELA

Cene posameznih vrst mobitela so odslej nižje celo do 70.000,00 SIT.

Mobitel ni več luksuz, saj je postal nepogrešljiv pri vsakdanjih opravilih, hkrati pa je zdaj dostopen kar najširšemu krogu uporabnikov.

Z najnovejšim znižanjem cen smo se približali evropskim cenam in še več, Mobitel lahko dobite tudi na obročno odplačevanje.

Obiščite nas, predstavili vam bomo posamezne vrste mobitela in vam svetovali pri nakupu.

Prodaja in informacije: Mobitel d.d., Dunajska 22, Ljubljana, tel. 123 010, fax 111 110 in pri pooblaščenih zastopnikih

BENEFIT INTERNATIONAL

Ljubljanska 27, Novo mesto
tel. (068) 323-558

Za **NOVO** specializirano trgovino

LEVIS proizvodov

iščemo 2 prodajalki za nedoločen čas

Pogoji:
zaželjena srednja šola in delovne izkušnje, ki pa niso pogoji.
Poskusno delo 6 mesecev.

V prodajalni obutve
zaposlimo 1 prodajalko za nedoločen čas

Pogoji:
zaželjena srednja šola in delovne izkušnje, ki pa niso pogoji.
Poskusno delo 6 mesecev.
Pisne ponudbe pošljite v 8 dneh po objavi na gornji
naslov.

HOLDING IMV, d.o.o. Novo mesto Zagrebska c. 20

razpisuje

JAVNO DRAŽBO

za prodajo nepremičnine, ki leži na zemljišču parc. št. 1164
k.o. Kandija.

1. Celotna površina nepremičnine, ki je naprodaj, znaša 158 m² in je v naravi pašnik.
2. Javna dražba bo v petek, 30. 7. 1993, ob 8.00 uri v sejni sobi ADRIA CARAVAN, d.d., Skaliskega 1, Novo mesto. Javna dražba bo opravljena pod naslednjimi pogoji:
— izklicna cena je 5.500 DEM, plačljiva v tolaški protivrednosti po prodajnem tečaju LB DB, ki velja za podjetja na dan plačila.
3. Dražitelj mora najmanj 3 dni pred dražbo vplačati varščino HOLDING IMV, d.o.o., Novo mesto v višini 10% izklicne cene na žiro račun št. 52100-601-16476, s pripisom »Varščina«.
4. Varščino bomo uspešnemu ponudniku vračunali v kupnino, drugim pa vrnili v treh dneh brez obresti.
5. Pogodbo mora dražitelj kupec skleniti v 8 dneh po končani javni dražbi in poravnati kupnino v skladu s pogoji, ki bodo naknadno dogovorjeni.
6. Kupec postane lastnik ob sklenitvi pogodbe.
7. Če kupec ne bo sklenil pogodbe v 8 dneh po končani javni dražbi, bomo menili, da odstopa od nakupa, plačana varščina pa mu zapade.
8. Davek na promet nepremičnin in druge dajatve ter stroške v zvezi s prenosom plača kupec.
9. Prodajali bomo po načelu »videno-kupljeno«, kasnejših reklamacij glede stvarnih napak ne bomo upoštevali.
10. Vse informacije o poslovnem prostoru so na voljo po telefonu 068/323-202 int. 320, g. Zorko Albert.

CEMENTNI IZDELKI

Dol. Nemška vas 22, Trebnje
tel. (068) 45-564, 45-448
fax. (068) 45-564

Po zelo ugodni ceni nudimo:

— strešnik	25,00 SIT/kom.
— vrtni robniki	140,00 SIT/kom.
— cestni robnik	170,00 SIT/kom. — 8 cm
— cestni robnik	220,00 SIT/kom. — 12 cm
— kozolčni stebri	7.000,00 SIT/kom.

Trgovina obutve

BENEFIT INTERNATIONAL

Ljubljanska 27, Novo mesto
— JAVNA SKLADIŠČA

obvešča cenjene stranke, da bo zaradi preureditve ZAPRTA do sredine avgusta.

Obiščete nas lahko v drugi polovici avgusta v preurejeni trgovini na Ljubljanski 27, Novo mesto (javna skladišča), kjer vam bomo ponudili bogato izbiro najnovejših modelov obutve.

Levi's

specializirana prodajalna

že kmalu v Novem mestu

... LEGENDA ŽIVI

Prodajni program

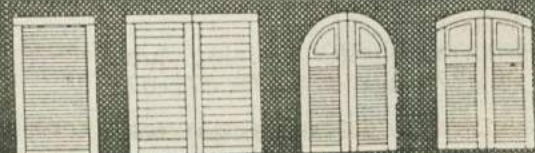
oken

JELOVICA

vezana okna JELOBOR in
okna TERMOTON in JELOTERM
z izolacijskimi stekli

POLKNA, ŽALUZIJE, ROLETE

ŠKOFJA LOKA, 064/631-241, fax /632-261

NOVO MESTO, Ob potoku 5, tel./fax: 068/22-772
METLIKA, Vinogradniška 41, 068/58-716
KRŠKO, CKŽ 21, 0608/21-236
TREMEX Trebnje
KERA TRADE Žagorje ob Savi
MK TRGOIMPEX Kočevje

ZAHVALA

V 88. letu starosti nas je zapustila naša dobra
mama, babica in prababica

MARIJA KLEMENC

iz Črnomlja

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, vence, cvetje in udeležbo na pogrebu. Hvala sosedi Mari za poslovilni govor, cerkvenim pevcem in g. dekanu za ganljive besede slovesa.

Vsi njeni

ZAHVALA

Zapustila nas je naša draga mama, stara ma-
ma, babica, sestra in teta

IVANKA NARDIN

1914 - 1993

Sela 19 pri Dolenjskih Toplicah

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje in podarjeno cvetje ter vsem, ki ste pokojno spremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi govornikom za poslovilne besede, g. župniku in pevskeemu zboru iz Vel. Gabra.

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob tragični izgubi naših

TADEJE in MAJE ŠKEDELJ

Dobrava 13

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v najtežjih dneh stali ob strani. Hvala, ker ste s svojo pomočjo, prisotnostjo in s spremstvom na njuni zadnji poti pokazali, da v bolečini nismo sami.

Žalujoči: njuni najbližji

ZAHVALA

Ne jočite ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite.
Spomnite se, kako trpel sem,
in večni mir mi zaželite.

Ob boleči izgubi našega ljubelega moža in
očeta

ANTONA URBANČIČA

z Rožnega Vrha

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so pokojnega pospremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje in sveče ter nam izrekli ustno ali pisno sožalje. Hvala g. kaplanu za lep cerkveni obred, govorniku Vladu Požesju ter pevcem za zapete žalostinke. Posebno smo hvaležni dr. Francu Žnidaršiču, ki je pokojnemu vedno stal ob strani in mu lajšal bolečine. Zahvala tudi zdravnikom in ostalemu osebju Kliničnega centra za vso pomoč.

Žalujoči: žena Ljudmila, sinova Evgen in Janez ter hčerka Milka z družinami, bratje, sestra in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Življenje si celo garal,
vse za hišo in družino dal,
le sledi ostale so povsod
od dela tvojih pridnih rok.

Mnogo prezgodaj nas je v 60. letu starosti za-
pustil naš dragi mož, oče, brat, stric in svak

JOŽE TRBANC

iz Dolenjih Dol 19

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za darovano cvetje, sveče in sv. maše. Hvala vsem, ki ste nam izrekli sožalje in pokojnega v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna hvala vaščanom za nesebično pomoč, GD Dole za lepo organizacijo pogreba, GD Škocjan, GD Grmovlje, Gd Zagrad, Mesarstvu Bobič, Avtohiši Pionir Novo mesto, Onkološkemu inštitutu Ljubljana, Pljučnemu oddelku Novo mesto, govornikom za besede slovesa in g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 58. letu starosti se je kruta usoda poigrala s teboj in nam za vedno iztrgala
iz rok skrbno mami, staro mamo, ženo, taščo, sestro in teto

PAVLO ŽAGAR

iz Cvišlerjev 5, Kočevje

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sodelavcem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno lepo cvetje, vence in sveče ter vsem, ki so pokojnico v tako velikem številu pospremili na njuni zadnji poti. Posebna hvala vaščanom Oneka, Koprivnika in Cvišlerjev, godbenikom, g. župniku za lepo opravljen obred ter g. Trdanu za poslovilne besede. Vsem še enkrat iskrena hvala! Mami, vedno boš ostala z nami.

Žalujoči: mož Tone, hčerke Fani, Irena, Marija, Darja z možem, vnučki Peter, Sašo, Jure, Žiga in ostalo sorodstvo

Kočevje, 9. julija 1993

tedenski koledar

Četrtek, 15. julija - Egon Petek, 16. julija - Elvira Sobota, 17. julija - Aleš Nedelja, 18. julija - Miroslav Ponedeljek, 19. julija - Vincenc Torek, 20. julija - Marjeta Sreda, 21. julija - Danijel

LUNINE MENE
19. julija ob 13.24 - mlaj

kino

BREŽICE: 15. in 16.7. (ob 20.30) ameriška akcijska komedija Kuffs. 17. in 18.7. (ob 18.30 in 20.30) ameriška komedija Ne mečte se stran. 21.7.

kmetijski stroji

ŽETVENI KOMBajn Klas, dobro ohranjen, prodam. ☎ (0608)75-212.

ŽITNI KOMBajn LANZ, širina kose 210 cm, prodam. ☎ (068)87-096.

MOLZNI STROJ Vitreks Virovitica prodam. Žagar, Rogovila 13, Mirna Peč. 2728

SILOKOMBajn VIHAR 40, 20 m³ mešanih drv, cca 8 m³ smrekovih, 4,5 m³ hrastovih desk in motorno žago 070 prodam. ☎ (068)57-149. 2738

IMT 533, Zetor 47 18 s kabino, Univerzal 445, Tomo Vinkovič 419 in Steyr, 28 KM, ugodno prodam ali menjam za drug traktor ☎ (061)738-619. 2768

STAREJŠI rabljen traktor kupim. ☎ (061)738-619. 2769

KOSILNICO MUTA in dve traktorjski prikolici prodam. ☎ (0608)43-264. 2789

TRAKTORJA ŠTAJER, 28 KM, in Štajer, 18 KM, ter Z.750 prodam. ☎ 42-571. 2792

KOVAŠTVO

ANDREJ MUŠIČ
Loka Testenova 47
61234 Mengeš
tel.: (061) 738-619

izdeluje in prodaja:

- kultivatorje z ježi in valji
- okopalnike, osipalnice,
- izruvače krompirja,
- medvrstne dognojvalnike
- planirne deske
- sadilnike krompirja

Stroji so primerni za vse vrste traktorjev.

Plačilo na dva čeka!

motorna vozila

HUNDAY 1.3 LS, letnik 1991, prvi lastnik, prodam. ☎ (068)53-003. 2732

R 5 CAMPUS, letnik 1992, in ostriše za hišo, 10 x 11 m, prodam. ☎ (068)24-801, po 20. uri. 2734

Z 101, letniki 1984, prodam. Jože Debevc, Grbe 8, Šentjernej. 2735

R 4 GTL, letnik 1983, lepo ohranjen, prodam. ☎ (068)73-346. 2736

KARAMBOLIRANO VOZILO od letnika 1987 dalje odkupim. ☎ (061) 218-941. 2739

JUGO 45, letnik 1988, prodam. ☎ 23-486. 2743

R 25, letnik 1988, lepo ohranjen, prodam po ugodni ceni. ☎ (068)50-123. 2745

126 P, letnik 1988, prodam. Slavko Luzar, Gor. Brezovica 13, Šentjernej. 2747

OPEL VEKTRO 1.6 GLS, 6/91, kovinske črne barve, prodam ali menjam. ☎ (068)45-251. 2749

GOLF, 12/89, bele barve, 53.000 km, lepo ohranjen, prodamo. ☎ (068)24-248. 2752

126 P, letnik 1987, prodam. Plantan, Vel. Podljuden 1, Uršna sela. 2761

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJ IN IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, p.o. **UREDNIŠTVO:** Drago Rustja (direktor in glavni urednik), Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dornič, Breda Dušič-Gornik, Anton Jakše, Mojca Leskovšek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj (urednik Priloge) in Pavel Perc.

IZHAJA ob četrtkih. Posamezna številka 85 tolarjev; naročnina za 3. trimesečje 1.100 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. 2.200 tolarjev; za tujino letno 40 USD ali 70 DEM oz. druga valuta te vrednosti.

OGLASI: 1 cm za ekonomske oglase 1.550 tolarjev, na prvi ali zadnji strani 3.100 tolarjev; za razpise, licitacije ipd. 1.750 tolarjev. Mali oglas do deset besed 950 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 95 tolarjev.

ŽIRO RAČUN pri SDK Novo mesto št.: 52100-603-30624. Devizni račun št.: 52100-620-970-25731-128-4405/9 (LB - Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).

NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 130. **Telefoni:** uredništvo in računovodstvo (068) 323-606, 324-200; ekonomska propaganda, naročniška služba in fotolaboratorij 323-610; mali oglasi in zahvale 324-006; telefax 322-898.

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) ministrstva za informiranje Republike Slovenije spada Dolenjski list med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 odst.

Računalniški časopisni stavek Dolenjski list Novo mesto, p.o. Prelom in filmi: Grafika Novo mesto, p.o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

(ob 20.30) ameriška kriminalka Pod krinko.

ČRNOMELJ: 15. in 16.7. (ob 21. uri) ameriška psihološka drama Igra solz. 17.7. (ob 21. uri) in 18.7. (ob 20. uri) ameriška ljubezenska drama Oddaljena obzorja.

KRŠKO: 16.7. (ob 20. uri) in 18.7. (ob 18. uri) ameriška drama Moj privatni Idaho.

METLIKA: 16.7. (ob 19. in 21. uri) ameriška ljubezenska drama Oddaljena obzorja. 18.7. (ob 21. uri) ameriška psihološka kriminalka Igra solz.

NOVO MESTO: 15.7. (ob 10. uri, 18.30 in 20.30) ameriška akcijska komedija Špičlj. Od 16. do 18.7. (ob 18.30) ameriška kriminalka Ne pozabi. Od 16. do 17.7. (ob 20.30) ameriška melodrama Od tod do raja.

R 5 CAMPUS, letnik 1989/90, rdeče barve, prodam. Jože Počrvina, Jurka vas 12, Straža. 2802

JUGO KORAL 60, letnik 1990, 33.000 km, nekaramboliran, garažiran in s prvotnim lastnikom, prodam. Cena 5.500 DEM. ☎ 21-093, dopoldan, 24-949, popoldan. 2803

126 P, letnik 1987, prodam. ☎ 27-971, zvečer. 2804

GOLF bencinar, letnik 1982, prodam. ☎ (068)26-642. 2805

R 4 GTL, letnik 88, prevoženih 28.000 km, prodam. ☎ (068)26-927. 2806

UGODNO PRODAJ ALFO 33 1,5 TI, letnik 87, registrirano do julija 1994. ☎ 28-164. 2807

JUGO 45, letnik 1986, prodam. ☎ 73-205. 2762

LADO SAMARO, letnik 1990, prevoženih 43.000 km, tehnični pregled narejen pred registracijo, prodam za 6.500 DEM. ☎ 26-250, popoldan. 2764

JUGO 45, letnik 11/90, prodam. ☎ (0608)79-794. 2765

R 4, starejši letnik, registriran do 5/94, ugodno prodam. ☎ (0608)41-411, od 7. do 15. ure. 2772

Z 128, letnik 10/89, prodam. ☎ 65-676. 2776

Z 750, letnik 1983, registrirano do 11/93, prodam. Avto je kot nov. Andrej Hočevar, Stopiče 95, Stopiče. 2779

GOLF D, letnik 1987, prodam. ☎ (0608)82-226. 2782

JUGO 45, letnik 1990, prodam. Pirc, Grm 18, Trebnje. 2783

JUGO 55, letnik 1985, prodam. ☎ 27-282 v petek od 14. do 20. ure. 2790

R 4, letnik 1987, registriran celo leto, prodam. ☎ 22-886. 2798

OPEL VEKTRO 1.6 I, letnik 1991, ter R 4 GTL, letnik 1989, prodam. Informacije ☎ (068) 322-083, dopoldan, Starič. 2800

obvestila

PRODAJ nemško ovčarko z rodovnikom, staro 2 meseca. (068)45-616.

PRODAJ parcelo za vikend in vinarstvo v izmeri 30 arov. Strajnar Martin, Zdinja vas 21.

Cenjene potrošnike obveščamo, da bodo mesnice MESARSTVA BOBIČ v Škocjanu, Novem mestu in Sevnici v času od 19. 7. do 3. 8. ZAPRTE zaradi dopustov in vzdrževalnih del.

NESNICE, mlade jarkice pasme hisex, rjave, stare 4 mesece, opravljena vsa cepjenja, prodajamo po zelo ugodni ceni. Naročila sprejemajo in dajejo vse informacije (kličite od 17. do 22. ure) vsak dan: Jože Zupančič, Otovec 12, Črnomelj, ☎ (068)52-806, Gostilna Jože Cetin, Mostec 46, Dobova, ☎ (0608)67-578, Zdenka Janežič, Slepšek 9, Mokronog, ☎ (068)49-567. 2462

YURENA, šola tujih jezikov Novo mesto tel./fax. 23-434

Poletna šola angleškega jezika za učence osmih razredov osnovne šole — priprava za srednjo šolo!

PIONIR AVTOHIŠA

Servisno prodajni center
Ločna 48,
68000 Novo mesto

RENAULT

- prodaja celotnega programa vozil RENAULT
- ugodni kreditni pogoji, leasing
- R5, dobava takoj
- odkup in prodaja rabljenih vozil

NOVO NOVO NOVO

- krediti za nakup vozil na 4 leta
Tel. (068) 324-533

IZVAJAMO napetjavo vodovodnih inštalacij, adaptacijo kopalnic, popravila električnih štedilnikov, čiščenje in popravila grelnih bojlerjev, sesalcev, fenov in likalnikov. ☎ 25-482, po 15. uri. 2715

EMINENT

Doi. Kamence 25a
Novo mesto

- Vsa vozila HYUNDAI po ugodnih cenah
  - Prodaja novih in rabljenih vozil
  - Odkup rabljenih vozil
  - Leasing, krediti
- Delovni čas od 7.—12. in od 13.—17. ure.
Tel. fax (068)23-902.

AVTO ALARMNE Wampire montiram v še vedno vaš avto. Cene od 240 DEM. Enoletna garancija. ☎ 22-891.

ŽALUZIJE, ROLETE in lamelne zavese izdelujemo in montiramo po konkurenčnih cenah. ☎ (068)44-662. 2387

B&M UNETIČ

Trgovsko uvozno-izvozno podjetje, d.o.o.
Rostoharjeva 62, Krško
Tel. (0608) 31-407

Ugodna prodaja traktorjskih gum za vse vrste traktorjev in delovnih strojev BARUM ter vseh vrst gum za osebne avtomobile in kamione znamke NOKIA, VEDESTEIN, AVON, SAVA, GOODYEAR.

Za vse pri nas kupljene gume brezplačna montaža.

Po naročilu nudimo tudi alu "felge" za vse vrste avtomobilov.

Delovni čas: vsak dan od 7. do 17. ure, sobota od 9. do 13. ure.

KAMNOSEŠTVO VLADO SIMONIČ, Lokve 5 c, Črnomelj, izdelujemo okenske police, stopnice in nagrobnike iz marmorja in granita. Plačilo na obroke brez obresti. Možna dostava. Na zalogi italijanski beli pesek za grobove po 1.000 SIT vreča. ☎ (068)52-492.

RAČUNALNIŠKI INŽENIRING

- finančno-informativni sistem
- materialno poslovanje
- veliko drugih računovodskih programov

ter prodaja, inštalacije in servisiranje računalniške opreme in prodaja programskih paketov svetovnih proizvajalcev

(Podrobne informacije na telefon: (063) 27-217 fax: (063) 28-511 (Zlatko Grüber)

RAČKA, d.o.o.

68000 Novo mesto
tel/fax: (068)21-058

računalniški sistem

OPUS

Zavod za računalniško izobraževanje
PE NOVO MESTO

vabi k vpisu v poletne

RAČUNALNIŠKE DELAVNICE

za mlade v tednu od 19.—23. julija in od 26.—30. julija 1993

Podrobnejše informacije dobite v naši učilnici na Cesti Herojev 3 v Novem mestu (stranski vhod v OS Center) še v petek, 16. julija, med 10.00 in 12.00 uro.

RTV SERVIS ROŽIČ

Pod Trško goro 45, Novo mesto
tel. (068) 21-229
in Dunajska 116, Ljubljana — Bežigrad
tel. (061) 182-471, int. 18

razpisujemo prosta delovna mesta:

1. elektromehanika
2. monterja SAT anten (možnost priučitve)
3. šoferja »B« kat. (pasivno znanje nemščine)

Pisne ponudbe pošljite na naslov: RTV SERVIS ROŽIČ, Pod Trško goro 45, Novo mesto.

Obenem sporočamo, da imamo akcijsko prodajo SAT anten po 469 DEM z montažo!

Gostišče HRIBAR Motel Trebnje

vas vabi v soboto, 17. julija, na družabni plesni večer. Najsimpatičnejši in najboljši par bosta nagradjena. Za obiskovalce pripravljamo presenečenja!

Za dobro plesno glasbo bo skrbel duo **SANTANA**.

ELEKTRONIK TRGOVINA IN SERVIS

Kettejev drevored 5, pri športni dvorani, Novo mesto
tel. (068) 22-409 od 9. do 18. ure

Vam nudi vso belo tehniko in akustiko Gorenje in Quelle na 25 obrokov.

- pralni stroj že za 33 DEM na mesec
- hladilniki in zamrzovalniki že za 24 DEM
- štedilniki že za 29 DEM
- glasbeni stolpi že za 27 DEM
- mikrovalovna pečica 25 DEM

- Obroke se plačujejo v SIT po srednjem tečaju banke Slovenije na dan plačila.

- Šivalni stroji SINGER in ELNA

Z nakupom v ELEKTRONIKU se vključujete v nagradno igro.

NAGRADE:

1. BARVNI TV
2. VIDEOREKORDER
3. 10 nagrad: MALI GOSPODINJSKI APARATI

Akcijski popust

Avtomobili TAVRIA

cena s prometnim davkom 589.477,00 SIT

Prodaja in servisira Avto servis Šutar

Stara vas 21, 68275 Škocjan
tel. (068) 76-039

Servisna mreža po Sloveniji in rezervni deli zagotovljeni!

Trgovsko podjetje

ZYNO d.o.o.

Gmajna 6

68274 Raka

išče za potrebe svoje trgovine na »RANČU« delavca za fizična opravila. Inf. po tel. (0608) 75-086 dopoldne ali tel. (068) 24-329 popoldne.

ZYNO d.o.o.

trgovsko podjetje
Gmajna 6, Raka

umetna gnojila

- urea 845 SLT vreča
- NPK 15x15x15 975 SLT vreča

gradbeni material

- cement 498 SLT vreča
- apno 357 SLT vreča
- armaturne mreže 9/6 3.749 SLT kom
- 10/6 4.341 SLT kom
- 4,2/4,2 1.150 SLT kom
- set za fasado 1 kg 34 SLT
- hrastov lamelni parket extra kl. m² 1.182 SLT
- lepenka 1 rola 783 SLT
- timbitekt 3 mm rola 2.525 SLT

IZREDNO UGODNO:

klinker, schiedel dimniki in pestra izbira kvalitetnih italijanskih ploščic.

Odprto vsak dan od 8. do 17. ure, sobota od 7. do 12. ure.
Tel. (0608) 75-086

M & A GARANT

- prodaja plinov
- servis plinskih in električnih trošil
- plinske peči in pretočni plinski boilerji iz programa BERETTA že od 139.000,00 SIT dalje
- pooblaščen servis, garancija rezervnih delov

- izvajanje plinskih hišnih instalacij

Se priporočamo!

Rumanja vas
tel. (068) 85-459
del. čas: od 8. do 18. ure, sobota od 8. do 13. ure

ZAHVALA

TI SI ZAPRT sam vase in o svoji bolesti molčič in v sivem mraku premišljal, KAKO ZAMAN HREPENIŠ. (S. Kosovel)

Dotrpela je naša draga žena, mamica, hči, sestra, snaha

METKA STROJIN

z Mestnih njiv 12
Progarjeva Metka iz Mirne Peči

Po težki in zahrbtni bolezni je za vedno odšla od nas stara komaj 38 let. Zahvaljujemo se vsem, ki ste ji v času bolezni kakorkoli pomagali. Posebna zahvala osebju Onkološkega inštituta v Ljubljani, osebju kirurškega oddelka v Novem mestu, številnim prijateljem. Hvala vsem, ki ste jo tako množično pospremili k slovesu, ji podarili prekrasno cvetje, svečke in sočustvovali z nami, sodelavcem Dolenjskega lista, delavcem Železnice, dijakom 2.c Gimnazije, prebivalcem Mestnih njiv, Mirnopečanom, vsem delovnim organizacijam in mnogim prijateljem njenih bratov in sester, sorodnikom od blizu in daleč, g. kaplanu za lepo opravljen obred, pevcem in govornici za ganljive besede slovesa. Vsem in vsakemu posebej še enkrat HVALA!

Mož Ivan, hči Janja v imenu vseh njenih

Sporočamo žalostno vest, da je huda bolezen strla našo sodelavko

METKO STROJIN

Od nje smo se zadnjič poslovili 9. julija na novomeškem pokopališču v Ločni.

Kolektiv Dolenjskega lista

Delavca za izvajanje strojnih instalacij zaposlim za nedoločen čas. »AKVASOL« Novo mesto, tel. (068) 27-871, od 7. do 15. ure.

TABAKUM d.o.o.

export-import
Velika Cikava 25, Novo mesto
tel. (068) 322-625, 23-826

ALI VESTE...

* da vam v AKUMULATORSKI DELAVNICI TASEV brezplačno preverimo akumulator v vozilu, odkupimo starega, ponudimo novega iz programa TOP-LA Mežica in VESNA Maribor po ugodnih cenah ter ga brezplačno zamenjamo?

* da po ugodnih cenah odkupujemo vse vrste starih akumulatorjev?

* da se podjetja in trgovine v TABAKUM-u, d.o.o., lahko oskrbijo z vsemi tipi industrijskih ali starter akumulatorjev za nadaljnjo prodajo ali lastne potrebe?

* da vam nudimo možnost nakupa traktorjev UNIVERSALE, TV, CARRARO, TORPEDO, ZETOR, SAME...

* da imamo veliko izbiro motokultivatorjev, frez, BCS kosilnic, škroplilnic AGROMECHANIKE, STIHL in različno ročno orodje?

* da vam pomagamo z nasveti in dobavo namakalnih sistemov, priključkov kmetijskih strojev domače in tuje proizvodnje, olja CASTROL, VALVOLINE, TEXACO, INA, gum za traktorje in osebnih vozila?

Po ugodnih cenah nudimo obrezovalce na laks KAWASAKI, ALPINA, STIHL, HUSQVARNA...

Priprčajte se in nas obiščite na Veliki Cikavi 25 pri Novem mestu ali nas pokličite po tel. (068) 322-625, 23-826!

VARUJMO OKOLJE!

službo dobi

DVE NATAKARICI pripravnici ali kuharici pripravnici za delo v gostilni i.č. Sifra: »DOBER OD« 2716

PRIJETNO, sposobno dekle dobi honorarno ali redno zaposljev v gostinskem lokalu v Trebnjem. Sifra: »SANK - 60.000« 2722

KOMUNIKATIVNIM omogočamo zaposlitev pri prodaji vrhunskih artiklov za dom in družino. Zasluzek od 1.600 - 2.100 SIT na uro. Pogoj lasten prevoz. (068)47-174. 2729

DELAVCA na mizarskih strojih takoj zaposlim. OD po dogovoru. (068)84-633, vsak dan od 6.30 do 14.30. 2741

DEKLE za delo v stregbi v gostinskem lokalu v Kostanjevici zaposlim. (068) 85-802, po 21. uri. 2756

ČE ŽELITE DOBER ZASLUŽEK z delom na terenu, pokličite na 23-977, 15. uri. 2758

preklici

NADA POHAR se opravičujem Antonu Fincu za vso moralno škodo, ki sem mu jo povzročila z neupravičenim razglasitvijo mojega suma o njegovi zli nameri pri trošenju starih britvic in odpadnega železa po moji košenici ter se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe. 2711

posest

V OKOLICI METLIKE ali Semiča kupim gospodarsko poslojpe ali več zemlje. Sajevec, Vavta vas 9, Straža. 2719

V BOJANJI VASI pri Metliki prodam manjšo kmečko hišo z vodo, elektriko in telefonom in z 1.5 ha zemlje ali brez nje. (068)60-107. 2721

NJIVO in vinograd v Metliki prodam. (061)571-399. 2723

HIŠO v Črnomlju prodam. (068)24-801, po 20. uri. 2733

V BRESTANICI ob stari cerkvi ugodno prodam starejšo enonadstropno hišo z garažo, telefonom in vrtom. (061)340-126, po 15. uri. 2742

V SEMIČU zelo ugodno prodam gradbeno parcelo z vso urejeno dokumentacijo. V račun vzamem tudi avto. (068)50-123. 2746

STAREJŠO ZIDANICO in vinograd v Drašičih pri Metliki prodam. (061)570-104. 2755

NA STANU pri Mirni prodam 2 x 20 a zemlje ali skupaj, voda, elektrika, asfalt, primerno za vikend. 47-009, do 15. ure. 2778

ZAZIDLJIVO PARCELO v Sodražici z gradbeno dokumentacijo in delnim izkopom prodam. (061)860-398.

LERAN d.o.o.

Novo mesto, Lebanova 24

POSREDUJEMO

NEPREMIČNINE

Posredujemo pri nakupu, prodaji, zamenjavi, ocenjujemo, svetujemo. Imamo v prodaji po ugodnih cenah stanovanja, poslovne prostore, vikende, parcele, kmetijska zemljišča in gozdove v Novem mestu in širši Dolenjski.

tel. (068) 22-282
(od 8. do 18. ure)

VIKEND z vinogradom na Vinjem vrhu ugodno prodamo. (068)21-155. 2791

prodam

GOBELIN Pokrajina, primeren za dnevno sobo, ugodno prodam. (068) 87-563. 2649

KVALITETNO VINO, 300 l modre frankinje in 200 l roseja, prodam. 21-006, po 20. uri. 2717

STAREJŠO OVCO za zakol prodam ali menjam. Zvonko Derenda, Poklek 10, Blanca. (0608)43-068. 2718

SUHO BOROVO OBLOGO, 24 mm - 47 m2 in 16 mm 14 - m2 poceni prodam. (068)23-355. 2724

TRI KRAVE prodam. Lamovšek, Trebelno. 49-624. 2730

MLADO KRAVO s teletom, starim 9 tednov, in traktor Ferguson, 48 delovnih ur, poceni prodam. Branko Bajič, Kuljaji 7 pri Radatovičih. 2731

STARO KMEČKO PREŠO in drugo poljsko orodje, primerno za okras v kenda, prodam. (0608)79-716.

VINO, rdeče in šmarnico, prodam po ugodni ceni. (0608)32-644. 2740

SREDNJE ŠNAVČERJE, barve poper - sol, z rodovnikom, odličnih staršev, prodam. (063)854-107. 2744

680 KOSOV strešne opeke Kikinda, model 272, prodam. (068)44-137. 2750

ANGLEŠKE SETRE prodam. (042)812-075. 2751

KRAVO, brejo 9 mesecev, staro 6 let prodam. Jože Udovč, Hrušica 7. 2753

POCENI PRODAM enotažno peč Emo Celje, 23.000 kal., malo rabljeno, dva fotelja in ležišče. 24-373. 2754

GUME SAVA EXACT 155 R 13, 4 komade, nove, nevožene, prodam po 4.500 SIT komad. (068)20-255. 2757

UGODNO PRODAM več kosov rabljenega kuhinjskega pohištva, štedilnik, hladilnik, pomivalno mizo, stole itd. ter sedežno garnituro. (068)23-180. 2760

TELICO in kravo s prvim teletom prodam. Ban, Vel. Brusnice 71. 85-819. 2763

PRALNI STROJ in zamrzovalno skrinjo prodamo. 24-716. 2766

KAMNOSEŠKI VRTALNI STROJ starejše izdelave prodam. (061)738-619. 2770

RABLJENO zamrzovalno skrinjo in štedilnik prodam. 24-303. 2771

CVETLIČNI IN KOSTANJEV MED prodam po 300 SIT. Dostava na dom. 85-116, zvečer. 2773

TRIDELNO OMARO, komodo, dva kavča, štedilnik (2 plin, 2 elektrika), pralni stroj, vse dobro ohranjeno, prodam. 22-435, v petek in soboto. 2774

BARVNI TV, nov, teletekst, ekran 51 cm, garancija eno leto, servis v Novem mestu, zelo ugodno prodam. 23-087. 2775

KOLO BMX s tremi prestavami, malo rabljeno in dobro ohranjeno prodam. Kolo je za otroke od 9 do 15 let. 73-083. 2780

BREJO KRAVO s tretjim teletom prodam. Murn, Podgrad 17. 2784

SPALNICO poceni prodam. (068)58-695. 2785

VINO šmarnico prodam. 48-506. 2786

UGODNO PRODAM učbenike za 8. razred osnovne šole. (0608)34-625. 2788

KANU CANADIER, model Prijon, dolžine 5.30 m, malo rabljen, prodam za 700 DEM. (068)51-822. 2794

PRASIČE, težke 80 kg, za nadaljnjo rejo ali zakol, prodam. (068)25-315. 2795

GAŠENO APNO za beljenje prodam. Nace Junkar, Ržišče 3, Kostanjevica. 2796

KROŽNO ŽAGO za razrez hlobovine prodam. Bojan Grum, Plešivica 9, Grosuplje. 2801

BARKO PASARA, 5.20 m, kompletno opremljeno za bivanje, z motorjem T-18 in prikolico, prodam. (068)23-905. 2806

ČRNO PUDLICO, staro dva meseca, prodam. Novo mesto. 21-163. 2807

PRODAM nemško ovčarko z rodovnikom, staro 2 meseca. (068)45-616.

PRODAM parcelo za vikend in vinograd v izmeri 30 arov. Strajnar Martin, Zdinja vas 21.

razno

ŽAGAM DRVA po mestu in v bližnji okolici. 25-214. 2695

GROB na pokopališču v Šmihelu oddam. (061)319-361. 2713

IMATE narodnozabavni ansambel, pa nimate harmonikaša? Pokličite na (068)23-281. 2714

VSE VRSTE PSOV iz celega sveta

dobite pri nas! (063)38-989. 2720

NA ZALOGI imam nekaj italijanskih kombiniranih vozil s kombinacijo stolčka k mizici in sedeža za avto. Po želji pošljemo prospekt. Cena je ugodna - na dva obroka. (068)26-331. 2767

ZA POMOČ starejšemu človeku na kmetiji iščemo družino. Naslov v oglašnem oddelku. 2797

V SEVNICI na Glavnem trgu oddam urejen lokal najboljšemu ponudniku, najraje za pisarno ali drugo mirno obrt. (0608)41-264, dopoldne. 2799

...pokrajinski tednik, ki poroča

o vsem, kar se zgodi z nami: mizegana Dolenjskem, Bili krajini, Posavju, na Kozkem in drugod.

o vsem, kar se zgodi z nami: mizegana Dolenjskem, Bili krajini, Posavju, na Kozkem in drugod.

o vsem, kar se zgodi z nami: mizegana Dolenjskem, Bili krajini, Posavju, na Kozkem in drugod.

o vsem, kar se zgodi z nami: mizegana Dolenjskem, Bili krajini, Posavju, na Kozkem in drugod.

o vsem, kar se zgodi z nami: mizegana Dolenjskem, Bili krajini, Posavju, na Kozkem in drugod.

o vsem, kar se zgodi z nami: mizegana Dolenjskem, Bili krajini, Posavju, na Kozkem in drugod.

o vsem, kar se zgodi z nami: mizegana Dolenjskem, Bili krajini, Posavju, na Kozkem in drugod.

o vsem, kar se zgodi z nami: mizegana Dolenjskem, Bili krajini, Posavju, na Kozkem in drugod.

o vsem, kar se zgodi z nami: mizegana Dolenjskem, Bili krajini, Posavju, na Kozkem in drugod.

o vsem, kar se zgodi z nami: mizegana Dolenjskem, Bili krajini, Posavju, na Kozkem in drugod.

o vsem, kar se zgodi z nami: mizegana Dolenjskem, Bili krajini, Posavju, na Kozkem in drugod.

o vsem, kar se zgodi z nami: mizegana Dolenjskem, Bili krajini, Posavju, na Kozkem in drugod.

o vsem, kar se zgodi z nami: mizegana Dolenjskem, Bili krajini, Posavju, na Kozkem in drugod.

o vsem, kar se zgodi z nami: mizegana Dolenjskem, Bili krajini, Posavju, na Kozkem in drugod.

o vsem, kar se zgodi z nami: mizegana Dolenjskem, Bili krajini, Posavju, na Kozkem in drugod.

o vsem, kar se zgodi z nami: mizegana Dolenjskem, Bili krajini, Posavju, na Kozkem in drugod.

o vsem, kar se zgodi z nami: mizegana Dolenjskem, Bili krajini, Posavju, na Kozkem in drugod.

o vsem, kar se zgodi z nami: mizegana Dolenjskem, Bili krajini, Posavju, na Kozkem in drugod.

o vsem, kar se zgodi z nami: mizegana Dolenjskem, Bili krajini, Posavju, na Kozkem in drugod.

o vsem, kar se zgodi z nami: mizegana Dolenjskem, Bili krajini, Posavju, na Kozkem in drugod.

o vsem, kar se zgodi z nami: mizegana Dolenjskem, Bili krajini, Posavju, na Kozkem in drugod.

o vsem, kar se zgodi z nami: mizegana Dolenjskem, Bili krajini, Posavju, na Kozkem in drugod.

o vsem, kar se zgodi z nami: mizegana Dolenjskem, Bili krajini, Posavju, na Kozkem in drugod.

o vsem, kar se zgodi z nami: mizegana Dolenjskem, Bili krajini, Posavju, na Kozkem in drugod.

o vsem, kar se zgodi z nami: mizegana Dolenjskem, Bili krajini, Posavju, na Kozkem in drugod.

o vsem, kar se zgodi z nami: mizegana Dolenjskem, Bili krajini, Posavju, na Kozkem in drugod.

o vsem, kar se zgodi z nami: mizegana Dolenjskem, Bili krajini, Posavju, na Kozkem in drugod.

o vsem, kar se zgodi z nami: mizegana Dolenjskem, Bili krajini, Posavju, na Kozkem in drugod.

o vsem, kar se zgodi z nami: mizegana Dolenjskem, Bili krajini, Posavju, na Kozkem in drugod.

o vsem, kar se zgodi z nami: mizegana Dolenjskem, Bili krajini, Posavju, na Kozkem in drugod.

o vsem, kar se zgodi z nami: mizegana Dolenjskem, Bili krajini, Posavju, na Kozkem in drugod.

o vsem, kar se zgodi z nami: mizegana Dolenjskem, Bili krajini, Posavju, na Kozkem in drugod.

o vsem, kar se zgodi z nami: mizegana Dolenjskem, Bili krajini, Posavju, na Kozkem in drugod.

o vsem, kar se zgodi z nami: mizegana Dolenjskem, Bili krajini, Posavju, na Kozkem in drugod.

o vsem, kar se zgodi z nami: mizegana Dolenjskem, Bili krajini, Posavju, na Kozkem in drugod.

o vsem, kar se zgodi z nami: mizegana Dolenjskem, Bili krajini, Posavju, na Kozkem in drugod.

o vsem, kar se zgodi z nami: mizegana Dolenjskem, Bili krajini, Posavju, na Kozkem in drugod.

stanovanja

DVOSOBNO STANOVANJE v Trebnjem najameva ali kupiva. (061) 714-112. 2726

PRI BREŽICAH oddam za daljšo dobo opremljeno trisobno stanovanje s kuhinjo, garažo, uporabo vrta in njive. (061)446-123, po 20. uri. 2748

DVOSOBNO STANOVANJE oddam v najem. 20-544, od 16. do 17. ure. 2759

ENOSOBNO STANOVANJE v Novem mestu ali okolici za čez počitnice iščeva. (0608)61-055, interna 77.

Iščemo izkušenega trgovca-poslovođjo (zaželeno poznavanje zabavne elektronike in glasbil) za samostojno delo v maloprodajni enoti v Novem mestu. V poštev pride tudi komunikativen glasbenik s poznavanjem maloprodaje.

Cenjene ponudbe na naslov: LM TRADE, d.o.o., Stara cesta 9, 63000 Celje, tel.: (063) 36-784.

ZAHVALA

Delo, trud - tvoje je bilo življenje. Pridne roke, ki so delale za nas. Hladen dom bo postal brez tebe, za otroke, ki odhajajo in se vračajo v tvojo vas.

V 87. letu starosti nas je zapustil dragi mož in oče

FRANC ŠTAMCAR

mizar iz Šentruperta

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, sosedom, ki so pokojnega ata v tako velikem številu pospremili na zadnji poti in mu darovali cvetje ter sv. maše. Hvala g. župniku in g. kaplanu za lepo opravljen obred in pevcem za lepo zapete žalostinke. Posebej se zahvaljujemo gospej Mimi Simončič, sinu očetovega brata Franca Štamcarja ter Ivanu Ruglju za pomoč v težkih trenutkih.

Žalujoci: žena Angelca, hčerka Ljuba, sinova Franci in Darko z družinama ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

O, saj ni smrti, ni smrti! Samo tišina je pregloboka. Kakor v zelenem, prostranem gozdu!

(S. Kosovel)

V 14. letu starosti nas je zapustil naš dragi

JAKA MRZLJAK

Z bolečino v srcu se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste nam kakorkoli pomagali, nam izrekli sožalje ter darovali cvetje. Posebej se zahvaljujemo Osnovi šoli Loka Črnomelj za organizacijo slovesa ter g. kaplanu za lep poslovlilni obred.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 73. letu starosti nas je nenadoma zapustila naša draga mama, babica, prababica, tašča, sestra in teta

MARIJA UDOVIČ

rojena DRAGMAN
iz Lobetove 27

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče. Še posebej se zahvaljujemo zdravnikom in osebju dermatološkega in žilnega oddelka novomeške bolnišnice, Službi družbenega knjigovodstva, Upravnim organom občine Novo mesto, g. Slavki Novak za pomoč v času bolezni, pevcem in g. župniku za opravljen obred.

Vsi njeni

V SPOMIN

19. julija 1993 bosta minili dve žalostni leti, odkar nas je za vedno zapustil naš dragi

ZLATKO ŠEPETA VC

Gregovce, Bizeljsko

Hvala vsem, ki ste ga ohranili v spominu in prizigate svečke na njegovem preranem grobu.

Žalujoci: vsi njegovi najbližji

ZAHVALA

V 63. letu starosti nas je zapustil dragi oče, stari oče, brat in sosed

ANTON SLADIČ

Pot na Gorjance 58

Zahvaljujemo se vsem, ki ste pokojnemu pomagali v zadnjih dneh življenja in ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Življenje je trpljenje, trpljenje pa so dela, po katerih ostane večno lep spomin.

V 75. letu starosti se je od nas poslovila mama, tašča, stara mama, prababica in teta

IVANKA MAVRETIČ

iz Drašičev

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, vaščanom in prijateljem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče in pokojno v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Hvala sosedom Plutovim in Guštiovim za pomoč, sodelavkam iz Kometa in Iskre, gospodu Jožetu Milčiču za lepo opravljen obred in draškiškim pevcem za zapete pesmi.

Vsi njeni

ZAHVALA

portret tega tedna

Jože Nemanič

dognanja, ki jih zagovarja v diplomski nalogi. "Tema te naloge je povsem moja zamisel. Izhajam iz tega, da tudi drevo z veliko krošnjo lahko polno obrodi že v tretjem ali četrtem letu rasti. O tem tako rekoč ni literature, zato morajo moja dognanja izhajati iz spoznanj, do katerih se dokopljem v sadovnjaku. V svoji nalogi želim združiti teorijo in prakso, znanost in naravne zakonitosti. Za znanost bodo moja dognanja morda le kaplja v morje, zato pa toliko pomembnejša za sadjarje," pravi Nemanič. Njegov življenjski moto je namreč: "Delaj tako, da bo prav!" Vendar mora biti to delo enostavno, a dajati dobre ekonomske učinke. Vedno ima namreč pred očmi, da mora upoštevati predznanje, ki ga ima kmet, da bo lahko doumel novosti. Žal je še veliko kmetov nezobraženih, kar je po njegovem močno zgrešeno. Tisti, ki prevzamejo kmetijo, bi morali imeti po njegovem vsaj strokovni izpit iz kmetijstva.

Jože je že lani dobil na fakulteti ponudbo, da bi se zaposlil kot asistent. A prilžnost, ki bi jo marsikdo zagrabil z obema rokama, je odklonil, čeprav bi se mu s tem lahko na široko odprla vrata za napredovanje. "Imam svoj pogled na svet in vrednote in ta ponudba se ni skladala z njimi. Odločil sem se ostati na vasi in si tu ustvariti družino ter se zaposliti v metliški kmetijski zadrugi, kjer me študentina. Bolj kot znanost me namreč zanima praksa, preizkusi. Jožetova skrb naj bi bila torej v prihodnje, da bi sadje v Beli krajini dobro obrodlilo. Toda, kot sam pravi, dobra letina se ni dovolj, sadje je potrebno tudi prodati. Meni, da med belokranjskimi sadjarji na trgu ne bi smelo biti zavisti, kajti le če bodo držali skupaj, bodo močni. In znova se ustavi pri preslabi osveščenosti ljudi. "Kmet je lahko uspešen le, če je čustveno vezan na zemljo, toda če mu primanjkuje izobrazbe, ga lahko čustva premetajo iz kota v kot," pojasni začarni krog, iz katerega se je sam na srečo že izvlel.

M. BEZEK-JAKŠE

DNEVI DALMATINSKE KUHINJE

OTOČEC - Dalmacija je še vedno daleč. Hotel Grad Otočec jo bo vsaj za dva dni skušal pričarati v Motelski restavraciji. V petek, 16. in v soboto, 17. julija, bo kuhar Sime iz Zadra pripravil sveže morske ribe in školjke tako, kot jih znajo pripraviti le v Dalmaciji. Oba večera bo nastopala klapa Maraska, pa tudi glasbeni duo, ki bo igral za ples, prihaja iz Zadra. Generalni pokrovitelj prireditve je Casino Otočec.

PLES V PENI

OTOČEC - Včeraj zvečer so v Clubu diskoteke Otočec pripravili Večer metliške črnine, danes se vrtijo evergreeni, zapela bo pevka Mika. Še posebej zanimivo bo v soboto, ko bo ob večeru disko glasbe prvič na Dolenjskem mogoče plesati v peni.

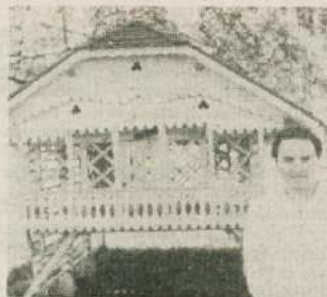

PRİČAKALI SO JUNAKA SANDIJA - Sandiju je po prihodu na cilj v Zabji vasi prva čestitala mama (na sliki). Bo naskakovanje njegovega rekorda postalo praznik in veselje dan te krajevne skupnosti? (Foto: J. P.)

Zmagal in izgubil zavest

Sandiju Bayerju je uspelo s kolesom in peš priti iz Novega mesta na Triglav in nazaj v dobrih petnajstih urah

ZABJA VAS - Triindvajsetletni Sandi Bayer ostaja junak Zabje vasi na obrobju Novega mesta. Malo je športnikov rekreativcev po Sloveniji, ki bi zmogli to, kar je že drugi uspešno njemu in njegovi spremljevalni ekipi. V 15 urah in 17 minutah je s kolesom prekosaril pot od Novega mesta do Vrat na Gorenjskem, se peš povzpela na vrh Triglava, vrnil v dolino in spet s kolesom v Novo mesto. Vmes je bilo 283 kilometrov. Svoj podvig je Sandi tako kot lani

Jože Zupančič

"SPOZNAJMO SE" V VINICI

VINICA - Krajevna skupnost Vinica pripravlja v nedeljo, 18. julija, ob 15. uri v viniškem kampu prireditve "Spoznajmo se", na kateri se bodo srečali prebivalci, ki živijo v krajih na skrajnem severu, jugu, vzhodu in zahodu Slovenije. Tako se bodo srečali prebivalci Robidišča iz KS Breginj v tolminski občini, krajani Pinc iz KS Dolina Orešje v lendavski občini, prebivalci Budincev iz KS Čepinci v murskosoboški občini ter Damlja iz viniške krajevne skupnosti. Predstavniki krajevnih skupnosti bodo ob tej priložnosti podpisali tudi listino o prijateljstvu in sodelovanju. V prihodnje naj bi bila prireditve tradicionalna, in sicer vsako leto v drugi občini. Izkupiček od letošnjih, na kateri bodo nastopili tudi Helena Blagne, Jože Skubic, ansambel Slapovi, Toni Gašperič, na ogled pa bo še modna revija, bodo namenili razvoju Damlja. Na prireditvi bodo izbrali tudi kraljico piva Union, dekleta pa se lahko prijavi za lepoto tekmovanje najpozneje do 14. ure na dan prireditve.

Kot čistó pravi toplar

Jože Zupančič je po vzorcu bistriškega toplarja naredil kozolec - Kozolec morda v tujino

TREBNJE - Dvojni kozolec iz Bistrice pri Mokronogu, ki ga je v svoji knjigi kot posebno predstavil dr. Janez Bogataj, je dobil dvojnika. Tega je naredil Jože Zupančič iz Dolenjih Selc pri Dobrnju. Pomanjšani kozolec, ki ga je sestavil Zupančič, ima streho dolgo 305 in široko 180 centimetrov, visok je 170 centimetrov in tehta 250 kg. "Naredil sem ga natančno po tistem kozolcu, ki stoji na Bistrici. Napravil sem ga v merilu ena proti šest. Samo velikost je različna, drugače ima moj pomanjšani kozolec vse tisto in vse tako, kot sem videl pri tistem pravem," zatrjuje Jože Zupančič.

Kozolec je pokrit s pobarvano gumirano pluto. Mojster je sprva mislil maketo pokriti s slamo, pa se ni dalo, ker je hotel, da bi streha držala in da ne bi porušila razmerja 1:6. Vseh sestavnih delov je v kozolec vgradil 6.000. Za to, da je vse dal skupaj, kot je treba, je potreboval 200 ur. Kar je tako nastalo, je po Zupančičevih besedah vredno 3.000 mark, in toliko je kozolec tudi cenil, ko ga je pred dnevi na prikolici pripeljal na prireditve iz Trebanjskega koša.

Izdelava kozolca, tudi pomanjšanega, je resna stvar. "Kar težko

se je lotiti takega dela. Veliko ga je in vse drugo moraš dati na stran in se lotiti kozolca. No, delal sem ga poleg službe, tako za hobi." Tako opisuje svoje rezbarjenje Zupančič, ki dela v Tesnilih, sicer pa je mizar in očitno mojster tudi za sode in mnoga druga mizarska opravila, brez katerih ne more shajati ne domače ne sovaščanovo kmečko gospodarstvo. Glede resnosti dela pa Zupančič bolj med smehom pove še nekaj: večkrat ko je "cimpral", mu je žena rekla, da je malo otročje, ker se s tistim igra. Kakor koli je, Jože bo naredil še najmanj en kozolec.

Mogoče bo naredil še kakšno kopijo bistriškega. "Za ta kozolec, ki sem ga sestavil, se zanimajo sorodniki tistih ljudi, od katerih je ta pravi kozolec. Tako je možno, da bodo pomanjšani kozolec peljali s seboj v tujino, kjer živijo," pričakuje Zupančič.

Ce Jožeta vprašate, zakaj se je vsega tega lotil, pravi: "V Dolenjskem listu sem prebral članek. Na koncu tega piše umetnostna zgodovinarica: 'Ali bomo sposobni ohraniti podedovano kulturno dediščino? Ravno zato sem začel delati kozolec, da bi na svoj način pokazal, da to zmoremo,' je ponosen Jože Zupančič.

L. M.

Kaj je na sliki?

3.000 TOLARJEV ZA STARI GRAD - Na večini kuponov, ki so do ponedeljka prispeli v naše uredništvo, je bil odgovor pravilen: Stari grad pri Otočcu. Srečo pri žrebu je imel tokrat Andrej Povše iz Dobovega 3, p. Otočec, ki bo denarno nagrado prejel po pošti. Če tokrat niste imeli sreče, si sedaj pazljivo oglejte fotografijo in nam kupone z vašim odgovorom pošljite do ponedeljka, 19. julija, na naslov: Dolenjski list, p.p. 130, Novo mesto.

Kaj je na sliki? .....

Moj naslov: .....

Kupone pošljite na dopisnici na naslov: Dolenjski list, p.p. 130, 68000 Novo mesto

Halo, tukaj je bralec Dolenjskega lista!

Motoristi in Trebanjski koš ne gredo skupaj - Neprijazni redar v diskoteki - Grozljivka za otroke - Prijazni šentjernejski zobozdravnik - Luknjasta cesta proti Dobravi

Francelj iz Trebnjega sprašuje, zakaj časopisi niso objavili imena policista, ki je na grob način ukrotil nevarnega motorista na Trebanjskem košu, in zakaj niso policisti ukrepali, če so motoristi res imeli orožje, ki pa ga Francelj ni videl. Meni, da grobo ravnanje policista zlasti ne sodi na javno prireditve, ki so se je udeležili tudi italijanski in avstrijski gostje, ki bodo v svojo domovino prinesli kaj slabo sliko naše dežele.

Tudi mlada obiskovalca diskoteke Lukna se nam je pritožila nad gostobojstvo. Prijateljico, ki ni plačala vstopnine, je pred vhodom v lokal napadel redar. Najprej jo je udaril v hrbet in po obrazu, nato pa še grobo odrinil. Ko so se očividci pritožili lastniku diskoteke, je ta le zagovarjal redarjevo negotoljubno ravnanje z mlado gostjo.

Milena Sever je slepo zaupala programu počitniških aktivnosti, ki jih je njena 10-letna hčerka prinesla domov ob koncu šole, in jo skupaj s 7-letno sestrico prejšnji tork poslala v Dom kulture, kjer naj bi v okviru matinejskega programa ob desetih dopoldne vrteli izbrane filme za otroke in mladino. Deklici sta

prišli domov objokani in prestrašeni, saj so jima v kinu zavrteli grozljivo Fredyjeva smrt. V Domu kulture so otrokom natakili tudi očala, da bi jim trodimenzionalna slika grozote Fredyjeve smrti pričarala še bolj resnično. Mnenja o tem, kateri filmi spadajo med izbrane in primerne za otroke in mladino, so očitno različna.

K sreči pa prav vsi naši bralec ne doživljajo le nasilja. Martina iz Dolenjske Vrhpolja bi se prek našega časopisa rada zahvalila šentjernejskemu zobozdravniku Krešimirju Uršiču in Silvi Kušljan, ki sta ji prijazno priskočila na pomoč, ko je v ordinaciji izgubila zavest.

Anton Slak iz Žužemberka vabi odgovorne za ceste, naj se s svojim, ne službenim avtomobilom vsaj enkrat zapeljejo po cesti Žužemberk - Dobrava. Meni, da ostanki makadama med tema krajema pravi cesti niso niti podobni. Kako je s cesto Žužemberk - Dobrava, smo se pozanimali na novomeški občini, kjer so nam povedali, da cesta spada neposredno pod republiško upravo za ceste ter da občina in krajevna skupnost ne moreta storiti veliko. Že nekaj let zahtevajo asfaltiranje ceste, vendar je vsakič izpadla iz plana. Cesto upravlja Cestno podjetje Novo mesto.

Zvonka Glavan iz Šmarjete prosi svojega sosedo invalida, naj jo neha zmerjati z novinarko, kar ona ni, kot tudi on ni invalid, če cel dan betonira in zvečer še nakosi za živino. Želi, da bi jo sosed pustil pri miru, ker mu ona nič neče.

Na pisanje ogorčene sosede Jakšetove goslinje na Drski sta se pritožili kar dve bralki Dolenjskega lista. Marija, ki tudi živi v neposredni bližini gostilne, pravi, da je bila prireditve ob cvetkariji na dovolj kulturni ravni in da glasba drugih sosedov ni motila. Gospo, ki prav gotovo ni doma s kmetov, motijo petje in iztrebki gostilničarjevega petelina, ne spotačne pa se ob številne pse, ki so onesnažili že vse zelenice in otroška igrišča ob blo-

kih. Marija upa, da se sosedu ne bo spravila še na gostilničarjeve lipe, če jo moti že vse, kar je v zvezi z Jakšetovimi. Njihova gostilna stoji tam že prek 100 let, zato so lahko vsi, ki so se vselili v njihovo sosesčino, vedeli, kam gredo.

Enakega mnenja je tudi Nežka iz Šegove, ki ji je žal, da glasbe pri Jakšetovih ni večkrat. Pohvalila je tudi ravnanje gostilničarja, ki se na pisanje sosede ni odzval, čeprav so njeni prispevki škodili ugledu njegovega lokala, saj kdor molči, desetim odgovori.

I. V.

KDAJ SE BODO V KRKI POJAVILI RAKI? - Če lahko verjamemo strokovnjakom in dobrim poznavalcem Krke, potem se stanje Krke izboljšuje. Po nepotrebnih podatkih so ribiči menda v njenem koritu že našli rake; za kakšno vrsto gre, nihče ne ve, resnica pa je, da je v Krki vedno več raznovrstne favne, kamor lahko štejemo tudi školjke. Kaj pomeni školjka velikanka (tehtala je 200 gr), ki so jo ribiči našli pri Dobravi, pa bo moč natančno odgovoriti kdaj drugič. Če v Krki resnično živijo tudi tako velike školjke, je to dober znak, kajti stari ljudje se spominjajo, da jih je bilo v reki pred pedeset in več leti veliko, potem pa so kar izginile. Zdaj samo lahko upamo, da se bodo po katastrofalnem letu 1882 v Krki spet pojavili raki, ki jih je več kot pred sto leti pobrala račja kuga. Na sliki: školjka velikanka, ki je prava redkost v Krki.

KLIC V SILI

NOVO MESTO - Ta četrtek vas bo med 19. in 21. uro pri telefonu 23-304 čakala pedagoginja.

Studio D
LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE
STUDIA D IN DOLENJSKEGA LISTA

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado JOŽETU ŽAGARJU z Vinice. Nagrajencu čestitamo!

Lestvica je ta teden takšna:

- (3) Fantič mlad - ANS. VINKA CVARLETA
- (1) Najlepša leta - JOŽE SKUBIC IN SLAPOVI
- (5) Brhko dekle - ANS. ROBERTA PRAPROTNKA
- (2) Naših 20 let - ANS. FRANCA MIHELICA
- (4) Avemarijo zvonj - ALPSKI KVINTET
- (9) Vse najboljše, draga mati - ANS. VESNA
- (6) Cvetoče lipe - ANS. TONJA ISKRE
- (7) Spet sva skupaj - HMELJARSKI INSTR. KVINTET
- (-) Nič ni lepšega - ANS. TONJA VERDERBERJA
- (8) Na mnoga leta - ANS. MIRO KLINC

Predlog za prihodnji teden: Sredi noči zvezda žari - ANS. BORISA RAZPOTNIKA

KUPON ST. 28

Glasujem za: .....

Moj naslov: .....

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto

KDO PRI FAS NE ŠTRAJKATI?

Fritz je bil videti zlobno zadovoljen.

- Učitelj štrajkati. Warum? Zakaj?

- Nezadovoljni so s plačami.

- Kmetje tudi štrajkati. Zakaj?

- Nezadovoljni so z vladno politiko do njih.

- Cariniki štrajkati.

- Pravi, da imajo preniške plače.

- Policisti auch? Tudi? Warum?

- Fritz, policisti trdijo, da so za svoje delo preslabo plačani.

- Pa dohtarji? Pa medicinska sestra?

- Plače, plače, plače.

- Azenponarji groziti s štrajki.

- Železničarje tudi ta vlada odri-va na stranski tir.

- Trgojci groziti.

- S stavko, Fritz. Prepričani so, da so njihove plače mizerija.

- Zaposleni na radio kričati, kajne?

- Ne samo da kričijo, ampak tudi napovedujejo stavko.

- Warum?

- Ne delaj se nevednega, Fritz. Po celem svetu ljudje štrajkajo predvsem zaradi denarja.

- Premalo geld?

- Razumljivo. Menda nisi slišal, da bi kje kdo stavkal zato, ker bi dobil preveč denarja?

- Štrajkati tudi elektrkarji?

- Če ne bodo danes, bodo pa jutri.

- Pa vodovodarji auch?

- Tečen si, da veš. Tudi vo-

dovodarji bodo štrajkali, ja.

- Nur zaradi plača?

- Predvsem zaradi nizkih plač, ja.

- Štrajkati tudi vzgojiteljice v fritih?

- Natürlich, Fritz.

- Prfoksi v srednja šola?

- Stavkajo, Fritz, stavkajo.

- Warum?

- Sit sem te, res! Zaradi nizkih plač, Fritz.

- Kdo pri fas v Repičeva Dragla ne štrajkati?

- Poslanci v državnem zboru.

- Warum oni ne štrajkati?

- Oni so edini, Fritz, ki so vsaj delno zadovoljni s svojimi plačami.

TONI GAŠPERIČ